

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
AUGUST 11

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIX Nr. 29 (5870)

2018. gada 11. augusts – 17. augusts

Latvijas jaunie ārsti saņem LMF stipendijas

Latvijas Medicīnas fonds (LMF) arī šogad atbalstīja Latvijas ārstus. LMF dibināto Zariņu studiju ceļojuma stipendiju rezidentiem un jaunajiem ārstiem 2018. gadā saņēma RSU rezidente anestezioloģijā, reanimatoloģijā Katrīna Rutka (4000 USD) 6 nedēļu apmācībai Kardiovaskulārās ķirurģijas anestezioloģijā un reanimatoloģijā Drēzdenes Sirds ķirurģijas centrā, TOS traumatoloģe ortopēde Inese Breide, lai 6 nedēļas papildinātu zināšanas pleca locītavas ķirurģijā klinikās Zviedrijā, Čehijā, Slovēnijā, LU pediatrijas rezidente Marta Celmiņa (6000 USD) 6 nedēļu apmācībai bērnu epilepsijas un miega medicīnā St. Thomas slimnīcā Londonā, RSU pediatrijas rezidente Paula Kļaviņa (6000 USD) 2 mēnešu apmācībai St. Louis Washington universitātes Bērnu klinikā ASV un RSU neiroloģijas rezidente Lelde Liepiņa (5 000 USD) 4 mēnešu praksei bērnu neiroloģijā un retajās slimībās ERASMUS MC Roterdamas klinikā Holandē. Kopējais LMF atbalsts stipendiatiem šajā gadā ir 26 000 USD. Stipendijas tika pasniegtas prof. Viktora Kalnbērza 90 gadu jubilejas sarīkojumā 6. jūlijā Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā. Tās pasniedza Latvijas Medicīnas fonda valdes loceklis traumatologs ortopēds no ASV prof. Bertrams Zariņš. Abu trau-

matologu sadarbība un draudzība aizsākās jau 1988. gadā, organizējot Pirmo Vispasaules latviešu ārstu kongresu. Tā nekad nav pārtrūkusi. Daudzi no

1995. gadā. Dr. Dainis Krieviņš tagad ir LMF Zariņu mācību stipendiju vadītājs Latvijā.

2002. gadā tika piešķirtas arī pirmās Zariņu studiju ceļojuma

Ābola (2004), Juris Rīts, Ģirts Salmiņš, Valts Ozoliņš, Helmutis Kidikas, Sergejs Isajevs, Kaspars Ķīsis, Māra Virza (2005), Mārtiņš Kalējs, Mārcis Gediņš, Zane

Jevgēnijs Kravčuks, P. Stradiņa KUS Aknu transplantācijas vienība, Zanda Pučuka (2016), Gunta Laizāne, Kristiāns Meidrops, Edgars Zellāns, Urzula Safronova, Līva Zemītis, Marlena Ramanis, Marija Mohova.

LMF viens no ilggadējiem un dāsniem atbalstītājiem ir mecenāts Normans Naitis (ASV), kuram šovasar 24. jūlijā apritēja 94 gadi. Naita kungs ir vairākkārt viesojies arī Latvijā un 2007. gadā saņēmis Triju Zvaigžņu ordeni par sniegto atbalstu Latvijai. Savas vizītes laikā pie Valsts prezidentes Vairas Vīķes Freibergas 2005. gadā Normans Naitis augstu novērtēja Latvijas sasniegumus, uzsverot, ka "valsts izmēram nav nozīmes, cilvēka garam un grībasspēkam panākt izmaiņas ir lielākā nozīme". "Latvijas sasniegumi un mani lieliskie latviešu draugi mani ir iedvesmojuši tiktāl, ka šodien Latvijā pats jūtos kā latvietis," atzina mecenāts.

Plašāka informācija par Latvijas Medicīnas fondu <http://latvianmedicalfoundation.org/>

Informācija par pieteikšanos uz stipendijām atrodamā Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) mājaslapā www.lazariga.lv, ar ko LMF ir cieša sadarbība.

Sagatavojsi

Kamena Kaidaka,

LĀZA biroja vadītāja Latvijā

laza@lazariga.lv

+371 29121922

2018. gada Zariņu studiju ceļojuma stipendijas ieguvēji kopā ar Pēteri Apini, Bertramu Zariņu, Viktoru Kalnbērzu un Daini Krieviņš // FOTO: Jānis Brencis

Viktora Kalnbērza skolniekiem savulaik ir saņēmuši LMF stipendijas. 1990. gadā Bertrams un Kristaps Zariņi izveidoja Latvijas Medicīnas fondu, kas atbalstīja Latvijas medicīnas iestādes, bet LMF pirmais stipendiāts 1999. gadā bija Valdis Zatlērs, otrs – Dainis Krieviņš

stipendijas. 16 gadu laikā piešķirtas 50 studiju ceļojuma stipendijas par kopējo summu 267 000 USD.

LMF stipendiāti ir arī ārsti Aigars Pētersons (2002), Māris Zambrāns, Linda Nimroda, Alda Bumbure, Ilze Štrumfa (2003), Laura Logina, Vita Zidere, Zane

Jaunmuktāne (2007), Maija Radziņa, Oskars Galiņš (2008), Patrīcija Ivanova, Artjoms Špaks, Ēriks Ozols (2009), Sanita Ponomarjova (2011), Ieva Erciņa/Baidekalna, Roberts Leibuss, Artis Knapšis (2012), Kristīne Šapovalova, Anda Apine (2014), Marija Ose, Juris Nazarovs,

ILZE PUĶĪTE,
fotografijas skolotāja

Rietumkrasta vasaras vidusskolas Kursā 43. mācību gads ir sācies pilnā sparā. Kopš 2016. g. skolēnu skaits ir vairāk nekā divkārtšojies, un šogad tas ir lielākais pēdējo desmit gadu laikā. Kursas saime ļoti priecājas par tik daudzām jaunām, pazīstāmām sejām. Direktore Dr. soc. zin. Indra Ekmane, kuŗa šogad svin savu 10 gadu jubileju Kursā, ir padarījusi lielu darbu, mudinot jauniešus, kā arī darbiniekus, iesākt savas gaitas Kursā, kā arī atgriezties Šeltonas mežos Vašingtonas pavalsts Olimpijas pussalā.

Šogad, tāpat kā agrākos gados, Kursas jaunieši mācās dziedāšanu, dejošanu, latviešu valodu, literatūru un vēsturi. Interesu grupās jaunieši citīgi strādā rotkalšanā. Tiek kaltas sudraba rotas, podniecībā tiek

veidoti māla mākslas darbi, fotografijas nodarbībās apgūti attēla kompozīcijas likumi, latviešu virtuvē tiek gatavots gards ēdiens. Pirmās divas nedēļas jau bijušas papildītas ne tikai ar mācībām, bet gan arī ar citiem vasaras priekiem. Vakaros jaunieši sacentās karoga zagšanā, volejbolā, basketbolā un futbolā. Pirmā dzejas vakara tema bija „Prieks un laime”, priecīgi skanēja gan atpazīstamas, gan jaunradītas dzejas rindas. Pēc papildītas nedēļas visi atpūtās sestdienas ballītēs, bet piektdien svinīgajās vakariņās, kuŗu pirmā tema bija „Desmitgades”. Otrajā nedēļā visi tika aicināti attēlot kādu citu kursieti, kas arī bija ļoti jauki.

(turpināts 2. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@hotmail.com,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS****50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740**
laiksdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!*Laiks* pa gaisa pastu Amerikā ..... 6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs ..... 6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements – četras avīzes gadā ..... ASV \$20.00
Kanadā gadā ..... ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn.

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Par Tēvzemi domājot**

Technoloģijas, mūsu civilizācija, mūsu kultūra kļūst arvien komplicētāka. Brīžiem liekas, ka cilvēka nervu sistēma ir saņiegusi savu galējo izturības un piemērošanās robežu. Šī kompleksā dzīve sāk arvien vairāk it kā spēlēties ar cilvēku dzīvību kā ar lellēm. Tās svaids, ielauž un salauž. Ar kādām vērtībām labosim šīs salaustās lelles? Jūsu istā domāšana sāksies tikai tad, kad jūs sāksiet strādāt un meklēt cilvēku dvēseli, dziļumos un sāpēs, ņemot palīgā reliģiju, folkloru, dzeju, filozofiju un mūziku. Tur atrodamas gadu tūkstošiem sakrātās pieredzes un vērtības. Visu to apvienojot ar to būtisko, labo, kas ir mūsos pašos. Varbūt tas dod kādu cerību? Varbūt!? Mēs vienmēr uzmanīgi sekojam starptautiskās politikas attīstībai un sapratām, ka emigrācija ilgs daudzus gadus. Krievi neatstās nedz Austrumeiropu, nedz mūsu dzimteni Latviju. Esot trimdā Amerikā, neviens nevarēja aizkavēt mūs iesaistīties cīņā par Latvijas neatkarību. „Mums jāsaņem vergu tautām aiz dzelzs priekšvara, ka tās nav aizmirstas, ka mēs neesam samierinājušies ar viņu likteni, vēl vairāk – ka mēs neesam ar mieru meklēt drošības ilūzijas sev, tirgojoties ar viņu apspiedējiem. Latvieši mēģināja un cieta neveiksmi. Latviešiem nebija izvēles. Brīvībai pasaulei šodien ir izvēle. Paturēsim savu brīvību un nesadarbosies ar komunistiem! Tas ir fragments no mana raksta Nebraskas *World Herold* 1959. gada 18. novembrī.

Esmu vienmēr ieklausījies

sirdsbalsi un cīnījies par savas tautas sapņu piepildīšanos – tā biju audzināts ģimenē, un māte, man prombraucot uz Ameriku, rakstīja: „Un pāri visam, dēls, turi sarkanbaltsarkanās krāsas – Tēvzemi, dārgo Latviju!”

1968. gada 18. novembra svinības es atceros kā nozīmīgāko un lielāko svētku svināšanu un lielāko svētku svināšanu Omahā, Nebraskā. Tās sākās ar vienas lappuses rakstu lielākajā Nebraskas avīzē *World Herold* ar rakstu par Latviju redakcijas nodaļā, tāpat – par brīvu. Tālāk programma norisinājās pilsētas lielajā zālē, kur ar apsvēkumu bija ieradušies abi Nebraskas senatori – Mr. Curtis un Mr. Hruska (mani personīgi draugi), trīs kongresmeņi, trīs Omahas TV stacijas un radio reportieri, visi Omahas galveno baznīcu pārstāvji, Omahas pilsētas galva, vairāki diplomāti un arī latviešu organizāciju pārstāvji. Rakstiskos vēlējumus iesākām ar prezidenta Niksona sveicieniem latviešiem. Man bija tas gods iepazīstināt viesus, kā arī teikt īsu uzrunu. Kā vēlāk ALA pārstāvji mums teica, šis ir bijis lielākais un kuplākais 18. novembra sarīkojums ko viņi bija Amerikā pieredzējuši. Pēc šī sarīkojuma viņi mani pierunāja kandidēt kā republikāņu pārstāvim kādam politiskam amatam, ko es arī apsolīju (pretēji mana tēva padomam nekad neiesaistīties politikā). Lai gan mani ievēlēja par Omahas pilsētas domnieku (*councilman*), es atzīstu, ka tā bija kļūda, jo, būdams jauns politiķis, es biju tik ļoti aizņemts ar pilsētas atjaunošanu, ka upurēju savus biznesa pienākumus, arī manai

sievai tas nepavisam nepatika, viņa nevarēja saprast, kā es, uzņēmējs, varēju ieiet politikā. Savukārt es pats uzskatīju, ka latviešiem, vienalga kur viņi atrastos, bija jādarbojas Latvijas labā, gan izmantojot institūcijas, gan organizācijas, presi un radio, nerimstoši prasot Latvijas neatkarības atjaunošanu. Jo vājāka kļūst komunisma ideja, jo lielākas izredzes atjaunot neatkarību mūsu Latvijā. Man nāk prātā indiešu dzejnieka Tagores vārdi par dvēseles dārzēm. Mums ir savi – latviešu dvēseles dārzi, un tie ir lielāki par mums pašiem. Tā ir mūsu nelaime, ka mēs paši arvien vēl esam mazāki par saviem dārzēm un, pat uz pirkstgaliem celdamies, vēl nespējam redzēt pāri žogam. Un tā mēs skatāmies viens otra pierē un rūcam, jo otra piere mums bieži vien ir tas žogs. Ak, Dievs, palīdzi ātrāk atvērt un redzēt dārzus! 2018. gada 18. novembris ir mūsu Tēvzemes Latvijas 100 gadu neatkarības svētku diena. Latvijas valsts himnai „Dievs, svētī Latviju!” skanot „sākās XXVI Dzesmu svētku dalībnieku gājiens pie Brīvības pieminekļa. Latvija ir dibināta ar savu dziesmu, un ar to valsts atguva brīvību. Šis ir liels piecu gadu darbs, un to kulmināciju mēs redzam šodien. Šie Dzesmu svētki, kas notika mūsu valsts Simtgadē, ir ar īpašu gaišu un cerīgu noskaņojumu. Mums ir jābūt stipriem, sargājot mūsu valsts neatkarību! Ieguvumu. DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

JĀNIS RITUMS,
Garciamā, Latvijā**Vasara KURSĀ**

(Turpināts no 1. lpp.)

Otrā nedēļa sākās ar pirmo talantu (un beztalantu) vakaru, kurā visi baudīja gan skanīgus mūzikālos talantus, gan jocīgus *beztalantus*. Otrdienā bija pirmais izbraukums Olimpijas pussalā – tas uz *Wyonoochee* ezeru. Bija brīnišķīgi karsta diena un labi izpeldējāmie ezerā, cepām desas uz ogleņiem, un baudījām skaisto dabu. Dienas Kursā paiet ātri, tomēr visi priecājas, ka vēl paliek divas nedēļas laimīgām un draudzīgām atmiņām!

Šogad Latvijas Simtgades svinībām par godu Kursā iestudē Annas Brigaderes darbu „Sprīdītis”, ko varēs noskatīties izlaidumā. Koncertuzvedumā „Sprīdītis” būs skatāms tautas dejas, kā arī dzirdamas skanīgas dziesmas. Visi ir laipni aicināti, gaidīsim jūs Kursā!

Riga Ven Travel Inc.**«Varam palīdzēt ar Jūsu ceļojumiem!»**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

IRĒNA BĒRZIŅA

Amerikānis, kas redz Latvijai izaugsmi

Ar Latvijas Goda konsulu Atlantā, Džordžijas štatā, *Cevin Casebier* tiekots Rīgā – laikā, kad tikko aizvadīta krāšņiem notikumiem bagātā Dziesmu svētku nedēļa. Sarunājamies angļiski, jo Kevins (*Cevin*) nav Latvijas izcelsmes, taču viņš tik ļoti aizrautīgi stāsta par saviem iespajdiem, ko guvis Latvijā, būdams te tikai otro reizi.

Vai apmeklēt kādus Dziesmu un Deju svētku sarīkojumus?

Jā, apmeklēju Dziesmu un Deju svētku atklāšanas gājienu. Vēroju to veselās astoņas stundas. Tas bija tik ļoti iespajdīgi, man ļoti patika, neapstāstāms izjūtas. Pirmās trīs stundas stāvēju un skatījos gājienu, pēc tam gan aizgāju uz kafējnicu un atlikušās piecas stundas skatījos nebeidzamo gājienu no turienes. Iepazinos ar vienu no košu karu dziedātājiem, kas bija no šī gada uzvarētāju kora *Kamēr*. Tas bija patiešām interesanti. Nedēļas gaitā, apmeklēju arī deju pasākumu, kas norisinājās ledus hallē, tajā piedalījās ap diviem tūkstošiem dejuotāju. No visas sirds izbaudīju Latvijas kultūru. Tik daudz dziedātāju un dejuotāju – latvieši no Latvijas un no visas pasaules sabraukuši. Neapstāstāms sajūtas! Latvijai ir ar ko lepoties!

Cik reizes esat bijis Latvijā?

Ši ir otrā reize, un Latvijā mani aizvien pārsteidz, šoreiz tie bija varenie Dziesmu un deju svētki.

Vai jums un jūsu ģimenei ir kāda saistība ar Latviju?

Nē, manas dzimtas saknes atrodas Vācijā un arī Skandināvijā. Tas ir netālu no Latvijas. Iespējams, tādēļ izjūtu īpašu saikni ar Latviju.

Kāda ir jūsu saistība ar Ameriku?

Esmu tur dzimis un uzauzdzis.

Kādi ir jūsu, Latvijas Goda konsula, pienākumi?

Mans pienākums ir reprezentēt Latviju un latviešus savā dzimtajā Džordžijas štatā. Pārstāvu Latvijas ekonomiskās intereses. Valmieras stiklšķiedras fabrika atrodas tieši Džordžijas štatā. Viena fabrika tika atvērta pirms diviem gadiem, un pavisam nesen tika

atvērta otra. Tās abas nodrošina ap 1000 darba vietu. Tas ir abpusēji izdevīgi gan Latvijai, gan Džordžijas štatam. Atlantā dzīvo pietiekami daudz latviešu. Uz fabrikas atklāšanu bija ieradušies gan Valmieras pilsētas mērs, gan Džordžijas štata gubernators. Ieradās arī investori. Tas patiešām bija nozīmīgs notikums.

Vai jūs to atzītu par lielāko latviešu uzņēmēju veiksmes stāstu Amerikā?

Ekonomiskā ziņā – noteikti, bet ir arī citi veiksmes stāsti.

Latvijas Goda konsulu Atlantā Džordžijas štatā *Cevin Casebier*
// FOTO: Irēna Bērziņa

Viens no tiem ir latviešu uzņēmums "*Monetizr*", kas darbojas interneta tehnoloģiju jomā. Nesen tikos ar šī uzņēmuma valdes priekšsēdētāju. Sākotnēji viņi plānoja uzsākt uzņēmējdarbību Kalifornijas štatā, bet bija pārāk lieli izdevumi, tāpēc viņi izvēlējās Atlantā Džordžijas štatā kā labu un perspektīvu vietu, kur uzsākt biznesu. Šis Latvijas uzņēmums strādā ar spēļu kompānijām, kas ir 100 biljonu dolaru industrija Amerikā. Viņi palīdz palielināt ienākumus un ļauj spēļu tirgotājiem sasniegt vēlamo – konkrēto mērķauditoriju. Konkurence šajā nozarē ir liela, bet šie trīs latviešu puīši ir izveidojuši ceļu citiem latviešiem, kas vēlas strādāt šajā nozarē pie mums Amerikā. Ņemot vērā šīs industrijas staujo

izaugsmi, es paredzu viņiem spožu nākotni.

Vai Atlantai un Rīgai ir kas kopīgs?

Tās abas ir loģistikas centri savos reģionos. Rīgu varētu uzskatīt par Ziemeļeiropas centru ar plašām iespējām.

Kā jūs atradāt Latviju?

Neliela valsts, kurā iespējamas būtiskas izaugsmes iespējas. Arī Džordžijā sākotnēji bija vien pāris miljonu iedzīvotāju, bet gadu gaitā tā piesaistījusi ap sešiem miljoniem iedzīvotāju. Lab-

stāvēt viņu intereses. Man nav nekādu personisku finansiālu interešu. Esmu Goda konsuls un tas nozīmē, ka daru savu darbu bez atlīdzības.

Nesen ir notikusi Latvijas Goda konsulu sanāksme. Kā vērtējat šādu Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas aktivitāti?

Jā, pagājušajā nedēļā piedalījos Goda konsulu sanāksmē Ārlietu ministrijā Rīgā. Uz sanāksmi bija ieradušies vairāk nekā 180 konsuli no visas pasaules. Manuprāt, tas ir nozīmīgs un vajadzīgs pasākums, un tā ir liela priekšrocība Latvijai, ka tai ir tik daudz pārstāvju visā pasaulē, kas populārizē Latvijas valsti. Man ir liels gods būt vienam no tiem. Esmu strādājis ar Latvijas vēstnieku Teikmaņa kungu, un varu teikt pēc savas pieredzes, ka viņš ir viens no aktīvākajiem vēstniekiem, kas ļoti atbalsta Goda konsulu darbu un aktivitātes.

Kādas ir jūsu domas par pašreizējo politisko situāciju jūsu valstī – Amerikā?

Manuprāt, pašreiz Amerikas sabiedrība ir visvairāk sašķelta kā jebkad, ko esmu pieredzējis. Protams, skumji to redzēt. Puse valsts ir pret esošo politiku un otra puse ir par. Bet mums ir ļoti spēcīga konstitūcija, kurās pamatā ir ļoti stabila politiskā sistēma. Turklāt katram štatam ir savs gubernators un sava politika, katram gubernatoram ir tiesības paust savu viedokli un nostāju. Ir cerība, ka politiskā situācija uzlabosies.

Vai jums kā Goda konsulam ir kādas īpašas idejas, kurās īstenosiet par godu Latvijas 100 gadu svinībām Amerikā?

Džordžijas štatā, Atlantā norisinājās pasākums „Baltija 100”, kas tika organizēts kopā ar lietuviešiem un igauņiem. Iniciatīva nāca no Lietuvas puses, jo viņiem Atlantā ir vislielākā biedrība no Baltijas valstīm. Pēc šī pasākuma mēs nodibinājām latviešu biedrību Atlantā, kurās pirms tam nebija. Šogad mums ir ideja rīkot 18. novembra pasākumu – svinības, bet detalizētāk par to varēšu pastāstīt rudens pusē, pašreiz

liekam kopā idejas. Interesants ir fakts, ka latviešu skaits Atlantā pieaug. Pasākums „Baltija 100” bija veiksmīgs reprezentatīvs pasākums, kas liecina par Baltijas valstu un Latvijas attīstību. Par pasākuma nozīmīgumu liecina fakts, ka uz to ieradās visi trīs Baltijas valstu prezidenti un teica arī uzrunas.

Kurš ir populārākais latvietis Amerikā, kurū pazīst visvairāk?

Daudzi ir zināmi, bet vislielākā zvaigzne, protams, ir basketbolists Kristaps Porziņģis. Viņu zin visi amerikāņi. Kad Kristapa Porziņģa komanda *NY Knicks* spēlēja Atlantā, viņu pārstāvis sazinājās ar mani un piedāvāja latviešiem apmeklēt spēli un iespēju satikt Kristapu. Tas bija lieliski!

Ko jūs vēlētos novēlēt Latvijai un latviešiem?

Jo vairāk es komunicēju ar latviešu uzņēmējiem, arī ar Rīgas Technisko universitāti, ar Starptautiskās lidostas „Rīga” pārstāvjiem, jo vairāk es saskatu Latvijas iespējas un ekonomisko augšupēju. Tiek piesaistītas arvien jaunas investīcijas. Esmu ļoti optimistiski noskaņots un redzu Latvijai nākotnē izaugsmi.

Mans galvenais uzdevums ir ne vien veicināt uzņēmējdarbību, bet arī populārizēt Latvijas kultūras mantojumu un vērtības, kas man pašam arī ir ļoti tuvas.

Viena no temām, kur iespējama latviešu un Latvijas izaugsme Amerikā, noteikti ir interneta tehnoloģiju joma. Rīgas tehniskajā universitātē tiek apmācīti augsti kvalificēti speciālisti, kurī, izmantojot savas zināšanas, pilnīgi noteikti var izveidot un attīstīt biznesu Atlantā. Arī kibertechnoloģijas arvien attīstās, un latvieši noteikti varētu pārstāvēt arī šo jomu.

Vai jūsuprāt roboti varētu kādu dienu aizstāt cilvēkresursus?

Manuprāt, tas nav iespējams. Robotika gan varētu aizstāt arvien jaunus procesus dažādās biznesa nozarēs, bet, lai tos vadītu, vienalga būs nepieciešami cilvēki.

REINIS N. ŠĪPOLS, LKIA *Rota* priekšsēdis un
ANDRA ZUBKOVA, LKIA *Rota* direktore

Latviešu kara invalidu apvienība (LKIA) savā mitnē *Rotā* Katskiļu kalnos Ņujorkā ir darbojusies jau ilgāk nekā 57 gadus, atbalstot bijušos latviešu karavīrus, kara invalidus un to ģimenes. Lai neaizmirstu LKIA saknes, notiekot paaudžu maiņai, *Rotas* valde pēdējos gados bija izvēlējusies palielināt *Rotas* mērķi, kas saskan ar temu, par ko karavīri cīnījās, – latviešu kultūras krājums un pašvaldība.

Latviešiem ir bagāts mantojums, un *Rotas* valde un darbinieki ir bijuši ļoti aktīvi, izdomājot jaunus veidus, kā atbalstīt latviešu sabiedrību Amerikā, veicinot valodu, uzturu, mūziku, sportu un mākslu. Divreiz gadā tiek uzņemti Kapu svētku apmeklētāji un gadskārtēji tiek rīkoti „Zelta bumbas” volejbola turnīrs, Rudens svētki, kā arī citi pasākumi, iesaistot arī jauniešus,

angļiski runājošo ģimenes un jauniebraucējus. Mēs tā darām, ne tikai ballēšanas dēļ, bet arī tāpēc, lai latviešu kultūras krājums netiktu zaudēts Amerikas „kausējamā katlā”.

Diemžēl *Rotas* īpašums bija krietni novecojis 21. gadsimta sākumā, un bija nepieciešami daudzi remontdarbi, lai varētu uzturēt īpašumu. Centīgi rīkojām talkas divas reizes gadā un lielu darbu veicām ar amatniekiem klusās sezonas laikā. Pēdējos četros gados tika veikta pilnīga galvenās mājas un puse no Meža mājas jumta atvietošanas, Meža mājas kamīna telpas remonts, skursteņa pārbūve, galvenās mājas sildītāju nomainīšana, kanalizācijas sistēmas atjaunošana, kā arī virtuves, labierīcību un istabu remonts.

Vislielākais projekts bija *Rotas* kroga „Zelta Auns” remonts.

Svarīgi bija atvietot ūdens novadu caurules, novēršot pamatu bojājumus, sienas labošana un arī „Zelta Auna” kroga letes pārbūve. Visus līdzekļus, materiālus un darbspēku ziedoja *Rotas* labvēļi un mūsu gadskārtējās izlozes atbalstītāji. Remontdarbus veica amatnieki un brīvprātīgie. Kopsummā pēdējos četros gados visiem *Rotas* remontiem tika saziēdoti materiāli, nauda un darbspēks vairāk nekā \$200 000 vērtībā. Esam lepnī par jauno kroga telpas izskatu un gatavi uzņemt viesus atjaunotajā gaišajā un ērtajā klubā!

Tāpēc sestdienas, 14. jūlija, pievakarē laipni ielūdzām ikvienu biedru, bijušo talcinieku, kaimiņu un draugu uz atjaunotā „Zelta Auna” atklāšanas svinībām. Sarīkojumu atklājam ar šampaniešu tostū, sveicieniem un vakariņām kroga telpā, un svētki turpinās

līdz pat agram rītam. Kopumā uz šo vakaru bija ieradušies pāri par simt labvēļu, atbalstītāju un viesu. Garšīgās vakariņas sagatavoja *Rotas* jaunā saimniece Terēze Apsite, kurai sarīkojuma dienā laipni pieteicās palīdzēt Laura Vilsone-Meixner. Aiz jaunas dabīga koka letes ar glāzēm virtuozī strādāja Ēriks Mežgailis, Aleksandrs Huck, un Ariāna Akkerman.

Visu, kas tika veikts pēdējos gados, noteikti nebūtu bijis iespējams paveikt bez mūsu uzticīgo labvēļu atbalsta. Īpašu pateicību *Rotas* valde izsaka *Edhard Corporation*, Viestartam Zubkovam, Helmutam Elsim, *Joe Madden*, *Jesse Ordansky*, Edgaram Silovam, Romaldam Linartam, *Akkerman* ģimenei, *Blassmann* ģimenei, *LaFonte* ģimenei, Irenai Aizstrautai, Tainai Laiviņai, Dainai Mednei, Ainai

Majevskai, Vizmai Drukovskai, Maijai *McManus*, un neskaitāmiem citiem talciniekiem, kas pēdējos gados čakli veica milzīgos darbus. Daudzām rokām kopā strādājot, darbs kļūst vieglāks.

Aicinām braukt pie mums ciemos, lai izbaudītu skaisto Katskiļu kalnu dabu jebkurā gadalaikā, *Rotas* viesmīlību un saimnieces Terēzes neticamās tortes! Piedāvājam naktsmājas, ilgtermiņa īri, viesību telpas svinībām un to cienastu sagatavošanu gan lielākām grupām, gan arī ģimeniskām svinībām. Apmeklējiet mūsu mājas lapu www.rotalodge.org (pašreiz tikai angļu valodā), kur var uzzināt informāciju par pasākumiem un cenām, vai zvaniet saimniecei Terēzei (518) 589-9878. Gaidīsim jūs *Rotā*!

Kas jauns *Rotā*?

Ojāra Veides fonds – mūžīga piemiņa brālim un atbalsts Latvijas ārstiem

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

Nu jau deviņpadsmit gadus Latviešu ārstu un zobārstu apvienība aicina Latvijas ārstus izmantot Ojāra Veides Fonda atbalstu. Stipendija 1000-2500 USD apjomā katru gadu tiek piešķirta 3-4 pretendentiem. Ojāra Veides Fonda mērķis ir atbalstīt Latvijas ārstus, kas strādā veselības aprūpes laukā Latvijā un kuŗiem ir izdevība un vēlšanās papildināt profesionālās zināšanas kādā mācību iestādē ārzemēs. Stipendija paredzēta ceļa naudas, dzīvesvietas, maksas par mācībām, uztura izdevumu segšanai. Par savu iegūto pieredzi stipendiāti sniedz rakstu *LĀZA Apkartrakstam*. Arī šogad vēl līdz **15. septembrim** fonda valde gaida pieteikumus 2018. gada stipendijām. Plašāk par šo iespēju www.lazariga.lv

Ojāra Veides Fondu vada LĀZA valdes loceklis Kaspars Tūters. Fonda valdē ir arī LĀZA valdes loceklis Juris Lazovskis un LĀZA biedre, zobārste Inese Flude (Kanada).

Pasaulē ierasta prakse, ka Fondus nosauc to cilvēku vārdos, kuŗu piemiņu fonda veidotāji grib saglabāt. Tā arī Ojāra Veides Stipendiju fonds tika nodibināts 1999. gadā Kanadā. Naudu šim fondam deva Dr. Emma Irēne Groduma (1916-2007). Viņa bija Medicīnas fakultātes profesore Saskačevanas Universitātē. Viņas brālis Ojārs Veide, būdams jauns medicīnas students Latvijā, zaudēja savu dzīvību, cīnoties Otrā pasaules karā. Dr. Groduma vēlējās nodibināt fondu par piemiņu savam brālim. Fonds ir reģistrēts Kanadā, un tam ir ziedojumu nodokļu atlaides kā labdarības organizācijai.

Tomēr reti kad iznāk pieminēt tos, kas fondus dibina. Tāpēc šoreiz ir tik liels prieks par Ineses Fludes atmiņu stāstu, jo tas ļauj kaut mazliet vairāk un ilgāk piedomāt par fonda veidotāju – ārsti, LĀZA biedri Emmu Irēni Grodumu.

Ineses Fludes stāsts

Nesen piekritu Dr. Kaspara

Tūtera acinājumam piedalīties Ojāra Veides stipendiju fonda valdē. Lasot fonda pārskatu, gadījās ļoti jauks personīgs pārsteigums, jo izrādījās, ka stipendijas dibinātāja ir bijusi Dr. Emma Irēne Groduma, kuŗu biju satikusi pirms daudziem gadiem.

Dr. Groduma ir dzimusi Rīgā 1916. gada 17. oktobrī. 1941. gadā viņa ieguva zobārstniecības diplomu Latvijas Universitātē un

Ojārs Kārlis Veide (1922.17.04.-1945. pavasaris)

Ojārs Kārlis Veide piedzima Rīgā 1922. gada 17. aprīlī. Viņš sāka studijas Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē, bet 1944. gada rudenī tika mobilizēts latviešu leģionā.

Cik zināms, pēc sākotnējām apmācībām Ojārs Veide tika norīkots par asistentu pie leģiona kara ārsta Dr. Alberta Vēriņa (1917 (Gaujiena, Latvija)-1987 (Melburna, Austrālija)). Pēc Dr. Vēriņa teiktā, 1945. gada pavasarī bija ļoti smagas cīņas. Ojārs Veide neatgriezās no kaujas lauka un vēlāk nav atrasts.

pirms izbēgšanas 1944. gadā strādāja par zobārsti Rīgā. 1953. gadā viņa kopā ar vīru Vilhelmu Grodumu emigrēja no Anglijas uz Kanadu, uz Saskačevanas provinci. Tanīs laikos, lai Kanadā strādātu par zobārsti, studijas bija jāsāk no paša sākuma. Dr. Groduma izlēma, ka Saskačevanas Universitātē pārstudēs nevis par zobārsti, bet iegūs doktora gradu neuroanatomijā un patoloģijā. Pēc grada iegū-

Emma Irēne Groduma (dz. Veide)

šanas Dr. Groduma publicēja daudzus zinātniskus darbus un nostrādāja par profesori Saskačevanas Universitātes mikrobioloģijas nodaļā līdz aiziešanai pensijā 1982. gadā.

Kaut gan es piedzimu un uzaugu Toronto, zobārstniecību es izstudēju Glāzgovā, Skotijā. Kad pienāca laiks 1979. gadā atgriezties Kanadā, noteikumi par zobārsta grada iegūšanu bija mainījušies, un divos gados varēja iegūt Kanadas gradu un licenci. Izvēlējos to nokārtot Saskačevanas Universitātē. Kad devos uz rietumiem, mana māte Ņina Černavska-Viduce, arī zobārste, LĀZAs biedre un Kanadas kopas valdes locekle, man pastāstīja, ka Saskatūnā esot latviešu izcelsmes profesore Emma Groduma, un mudināja, lai es viņu sameklēju.

Tā 1980. gadā es arī satiku Emmu Grodumu un viņas vīru.

Abi bija ļoti laipni un patīkami un mani uzņēma ciemos savā mājā, kuŗa bija tuvu augstskolai un Saskačevanas upes krastiem, rajonā ar lieliem lapu kokiem, kas ir retums plašajā, kailajā prērijā. No sarunām diemžēl neko īpašu neatceros, tikai manu prieku, ka vēl bez manis šinī nomales pilsētīnā, kuŗa likās ļoti tālu no pārējās pasaules, atradās divi latviski runājoši cilvēki. Tagad, kā bieži notiek, ir tik daudz jautājumu, ko vairs nevar, bet ko gribētos viņiem paprasīt.

Vai viņi, kad izkāpa no vilciena, pēc četrpadsmit dienu brauciena caur džungļīgiem mežiem un tukšo prēriju ar retiem graudu liftu miestīņiem, neiedomājās, ka varbūt bija kļūdījušies, nepaliekot Anglijā vai neizkāpjot no vilciena Monreālā vai Torontā? Un, ja gadījumā viņu ierašanās bija ziemā, tirāniskā ziemeļvidus kontinenta aukstumā, vai nebija vēl sliktāka sajūta? Un vai izmisums tomēr neizgaisa?

Varu tik domāt, ka viņu pieredze droši vien bija līdzīga manējai. Nekad neaizmirsīšu pirmo dienu augstskolā. Divas dienas pēc ierašanās pilsētā un dažas dienas pirms manas pievienošanās ceturtajam kursam man bija sarunāta tikšanās ar deķānu. Pastāstīju, ka esmu atradusi istabu (nepiemēnot, ka, apsēžoties uz gultas malas savā noīrētā būcēnītī, diezgan izmisisi sev jautāju, kādā pasaules galā esmu nonākusi). Konstatējām, ka esmu iegādājusies vajadzīgās grāmatas, instrumentus. Viss kārtībā. No sarunas tomēr izrādījās, ka viena lieta trūkst – katram kursam klīniskais ķītelis esot savā krāsā, un manējam, ceturtajam, jābūt zilam. Ķīteļi vienmēr tikuši pasūtīti visam kursam otrā mācību gada sākumā. Nevarēju iedomāties, kur šinī pasaules nomalē tādu zilu atradīšu. Vispār tanīs laikos biju redzējusi tikai baltus. Laikam izskatījies diezgan bezpalīdzīga, jo deķāns pielēca kājās, atvēra savu skapi,

kur karājās viņa paša divi ķīteļi, viens balts, otrs zils. Pasniedza man savu zilo, lai es to tik velkot un paturot. Tas nokārtots. Kaut gan mani ceturta kursa biedri sāks mācības tikai pēc dažām dienām, trešā kursa studenti jau esot laboratorijā, lai es ejot tur iepazīties. Tikko biju iegājusi, trīs trešā kursa meitenes tūlīt pieskrēja man klāt, un, noskaidrojušas, kas es tāda esmu, nosprieda, ka tanī pašā vakarā man noteikti jāsatiek ceturta kursa meitenes. Tā arī notika. Šī diena bija sākums manai cieņai un pietātei pret Saskačevanas Universitāti, medicīnas fakultātes mācību spēkiem un skaitām mūža draudzībām. Domāju, ka Grodumi arī piedzivoja šo Kanadas rietumnieku laipno uzņemšanu, un tas, ka Dr. Groduma tik ilgu gadu rosīgi nostrādāja savā otrā *alma mater*, par to liecina. Noteikti arī ar ekstrēmo klimatu viņi salīga mieru, un, tāpat kā es, ziemā abi satinās siltos dūnu mēteļos un baudīja šīs provinces dabas vienmēr un visur tuvo, parasti kluso, bet ļoti skaisto klātbūtni, vai nu stāigājot gar Saskačevanas upes apsarmotajām kraujām, vai apbrīnojot ilgās nakts debesis liesmojošo ziemeļblāzmu.

Pēdējos dzīves gadus Grodumi pavadīja Kanadas rietumu krastā, Vankūverā, kur baudīja un atbalstīja operu un simfonisko orķestri. Te arī 2007. gada 20. augustā Emma Irēne Groduma devās mūžībā.

Es pēc studiju beigšanas 1981. gadā paliku vēl vienu gadu Saskačevanā un tad atgriezos Toronto, kur vēl tagad strādāju par zobārsti.

Ļoti cieni Dr. Grodumu, ka viņa nekad neaizmirsu savu brāli, jauno medicīnas studentu Ojāru Veidi, kuŗš krita karā, un ka, izjūtot mīlestību un pienākuma apziņu pret viņu un savu dzimteni, nodibināja stipendiju, kas tik ļoti reālā veidā atbalsta medicīniskās aprūpes attīstību Latvijā.

XVIII Rudens svētki Saulainē notiks 16. septembrī

KRISTĪNE KIRSCH-STIVRIŅA

Sv. Jāņa draudzes Toronto lauku īpašums

Saulainē būs brangi svētki, Talciniekiem milzu spēki. Sestdiena – tā diena talkai, Gatavoties dienai smalkai.

Darbinieki strādāt var', Aizrautīgi darbu dar! Nedomā šeit slinkot, snaust, Saulaini tad spodru paust!

Ļaužu bari sabraukuši, Baznīcā tie sēdēs klusi – Mācītāja jaukā balss, Jūsmīgi tā Dievu sauks!

Septiņi tie mākslinieki, Nebūt nav tie tautai sveši. Rudens jaukais ieradums, Aicinājums visiem jums!

Dienas kārtība:

10:30 no rīta: kafija un maizītes.

11:00 Dievkalpojums pie čalojošā diķa mācītāja Ģirta Grietiņa vadībā.

12:00 "Saulšķūni" mākslas izstādes atklāšana. Izstādē piedalās: Edwin Gailītis (fotografijas), Karolīne Jankovskis (rotas), Ilze Pavasars (keramika), Māra Raviņa (gleznas), Oliveris Šteins (fotografijas), Aina Tilups

(fotografijas), Ruta Sils Wilson (skulptūras)

1:00 pp: smalkas pusdienas Metas Bāzes gādībā: Piedalīšanās: pieaugušajiem: \$30, studentiem un jauniešiem: \$15, bērniem 5-8 gv: \$5, bērniem

zem 5 gv.: bez maksas.

2:30 Rudens ražas laimīgā loze

4:00 Izstādes slēgšana Paldies Elvigai Sebrei par sarīkojuma organizēšanu! Grāmatu klētiņa atvērta visu gadu, 24/7.

Lūdzu ziņojiet (stivrins@hotmail.com, 705-424-6226), ja meklējat kādu īpašu rakstnieku. Saulainē ir tādas latviešu grāmatas, kuŗas ar uguni nevar sameklēt! Uz redzēšanas svētdien, 16. septembrī, Rudens svētku 18. gads!

LATVIEŠU LIKTENSTĀSTI

SPĪTNIEKS NO GAIZIŅKALNA PAKĀJES

KASPARS PŪCE

(Turpināts no Nr.28)

...Vorkutas sestās šahtas galvenais mākslinieks vēl ilgi skatījās, kā nabaga „tautas ienaidnieka” mirstīgās atliekas palēnām tiek iekašātas apmēram pusmetru dziļā bedrē. Racēji kā piemiņas zīmi uz improvizētā kapa iestādīja tikko ziedēt sākušu tundras melleņu krūmiņu. Lai nu kā, bet dzīve turpinās, un jādara viss, lai tā tik drīz nebeigtos, nodomāja Voldemārs un lēnām rāpās zemē no saviem „triumfa arkas” augstumiem. Neparastais, absurds būvējums ieguva savas gatavības pazīmes. Tundras lēģeru neinteresantajā panorāmā šie vārti izcēlās jo īpaši. Jau no apmēram kilometra attāluma visi redzēja, kur atrodas lēģeris, šifrēts kā p/k 175ž, šahta Nr.6.

Uz dižo vārtu atklāšanas mītiņu ierindā nostādīja visus lēģeru iemītniekus, no steigā uzbūvētas ar sarkanu karoga audumu pārvilkta tribīnes runāja Vorkutlaga militārizētā priekšniecība, slavēja sestās šahtas vadību par apsveicamo iniciatīvu, tie, ne vārdu nesakot, sarkaniem, smaidošiem apmiera pilniem mūļiem, padēvīgu suņu acīm vērsās uz saviem augstāk stāvošajiem komandiejiem. Lēģeru vadības apmierinātos ģimjos varēja redzēt tikai vienu domu, kas bija aizķērusies kādā no trim smadzeņu krokām. Doma pavisam vienkārša: vakarā banketā pamatīgi pieliksīties, vo! Svinīgo runu pauzēs ieslodzīto orķestris atskaņoja to laiku padomju dižāko komponistu skaņdarbus, pilnus slavas un varenības apoteozes. Lēģeru iemītnieki, priecādamies par nedaudzajiem atelpas mirkliem, kuŗi tiek viņiem doti, atzīmējot šādu lokāla rakstura notikumu, piemiegtām acīm tvēra tundras vasaras saules skopos starus. Pavisam netālu arī kopējā ierindā, it kā nekas nebūtu noticis, stāvēja visu šo svinību vaininieki, Pūces nokomplektētā celtnieku vienība. Oto Verlis, Pēteris Lincis, Fredis Zaļums, Kristis Salmgriezis, Nikolajs Laipaks, Edgars Sidrabs, Jānis Ozoliņš un Juris Saliņš – šie brašie zēni bija tas pamatkodols, kuŗš to visu veica. Iekšēji viņi visi sminēja par šito kretinismu, taču ārēji to nekādi neizrādīja. Savs labums no tā jau arī atlēca. Nebija jālaižas lejā šahtā pildīt noliktās izstrādes normas un varēja darboties ap „gadsimta” celtni, nesteidzīgās pārrunās daloties savā dzīves pieredzē. Viņu vērtība priekšniecības acīs bija ievērojami cēlusies un pamazām sāka atgriezties gandrīz zaudētā cilvēciskā pašapziņa. Viņi jau vēl nezināja, ka Voldemāra ideju pilnajā galvā radies vēl viens plāns, gandrīz tikpat dulls kā šis.

Pūce, ieguvis privilēģēto nometnes mākslinieka – maketu meistara štata vietu, ieguva arī zināmu pārvietošanās brīvību pa dzeloņdrāšu aplenkto teritoriju. Tā, kaut apbūvēta vienveidīgām tipveida barakām, izrādījās visai

interesanta. Pašā nometnes vistālākajā galā visu pamesta, feldšeru uzraudzīta, melnēja zema būve, kā likās, celta vēl pirms lielā kara ar Vāciju. Tajā mita, kā ironizēja lēģeru iemītnieki, „vieglie rikšotāji”. Ciniski tas skan, taču te izpaudās Padomijas visdzižākais cinisms – tajā barakā jeb lazaretē ievietoja ieslodzītos, kuŗus, verga darbā novārdzinātus līdz galējas distrofijas pakāpei, uzbaroja, kamēr šie skeleti apauga ar miesu un atkal kļuva darbam derīgi. Vēl bija būves, kuŗās mita kriminālie, taču dominēja politisko jeb „tautas ienaidnieku” apdzīvotā plātība. Kaut kur, pavisam nomaļa stāvēja pussabrukusi baraka, izlauptām durvīm. Tā Voldemāru ieinteresēja, jo pie vispārējā zagšanas līmeņa, nevarēja tā būt, ka tur tik tiešām ir kaut kas tāds, ko nevienam nevajag. Viņš iebāza savu zinātkāro degunu pa aizlauptajām durvīm un ieraudzīja, ka tā pilna dīvainu papīra maisu. Viens no tiem bija atplēsts, un uz grīdas redzams izbiris nenosakāms pulveris. Pačamdīja, paberzēja, neko nesaprata. Cements tas nav, krīts arī nē, bet ja ģipsis, tad jau sen būtu sastindzis un pārvērties nekam nederīgā masā. Iztaujāja vecākos lēģeru iemītniekus, vēloties izzināt, kas tur ir. Kāds, varētu teikt, lēģeru „ilgdzīvotājs”, pateica, ka tajā šķūnī, beidzoties kaŗam, iekrāva maisus ar mākslīgo marmoru. Kādam nolūkam, to neviens nezināja. Sākās lielā cīņa par valsts atjaunošanu un pašu izdzīvošanu, bet maisus aizmirsa. Līdz pat šai dienai nevienam nav nekādas intereses par to pulveri. Priekšniecība arī nezina, ko ar to darīt, malā stāv, vietas daudz, netraucē, acis nekrīt. Voldemāram smadzenes sāk intensīvi darboties, jo viņš zina, ko ar to pulveri lai dara. Ātri, iesaistot aptaujā arkas pamatu betonētājus, atrod kādu Vasiliju no Tatārijas galvaspilsētas Kazaņas. Vasilijš, kārtīgs restaurēšanas darbu meistars, nokļuvis tautas ienaidnieku pulkā tikai tādēļ, ka neuzmanīgi nokritizējis komunistiskās partijas nepārdomāto politiku attiecībā pret Rietumeiropas kultūru un dabūjis astoņus gadus, no kuŗiem jau četrus nolauzis. Viņš zināja, kas jādara, lai pulveris pārvērstos par skaistu baltu marmora gabalu. Nometnes māksliniekam tikai to vajadzēja zināt. Ātri, ātri izveidoja nelielu marmora plāksnīti un pēc dižo vārtu atklāšanas svinībām jau otrajā dienā ar to rokās ieradās audiencē pie lēģeru kunga, biedra un ķeizara. Voldemārs saprata, ka dzelzi jākal, kamēr tā karsta, citādi visai ātri tiks aizmirsti iepriekšējie sasniegumi un viņš kopā ar savu radošo brigādi tiks ierauts vispārējā vergu dzīves virpulī ar visām no tā izejošām sekām.

„Nu, ko tad lēģeru galvenais mākslinieks teiks?” ironijas pilnā balsi viņu uzrunāja paģiru nomicātais vietējais patvaldnieks.

„Pilsoni priekšniek, mani jau ilgāku laiku nomoka kāda doma.

Ja tā atklāti jāsaka, tad esmu dziļi norūpējies par mūsu ēdnīcas sanitāro stāvokli. Zinu, zinu, jūs teiksiet, ka neesmu nekāds medicīnas darbinieks, kuŗam rūpētu sestās šahtas darbinieku veselība. Tomēr, ievēroju, ka galdi ēdnīcā ir, maigi sakot, visai kritiskā

pilna ar izejvielu tā ražošanai. Ja dosiet savu akceptu, tad jau tuvākajās dienās varēsim sākt galdu virsmu atliešanu.”

Priekšnieks ļoti uzmanīgi paņēma mazo marmora gabaliņu, grozīja, skatījās pret gaismu, izņēma no galda atvilktnes nelielu

Voldemāra Pūces jaunības attēls – no 1927. gada līdz 1928. gada 24. maijam obligātajā kara dienestā Jūras novērošanas dienestā Ventspilī

stāvokli. Tie ir savu laiku nokalpojusi un, daudzus gadus ekspluatēti, kļuvuši par īstiem mikrobu perēkļiem. Ierosinu – visai īsā laikā likvidēt antisanitāros koka galdus, jo tie, lai arī kā tos mazgātu, vienmēr ap sevi izplatīs bacīļu miljardus.”

„Ko tad tu, ieslodzītais Pūce, gribi, lai mani pakļautie zupu un putru ēd, kājās stāvot?”

„Nekādā gadījumā, pilsoni priekšniek! Viņi brokastīs, pusdienas un vakariņās baudīs kā kulturāli cilvēki. Viņi sēdēs pie marmora galdiem!”

Žilīnam atkārs žoklis un acis kļuva apaļas kā mundieŗa pogas. Lai nu ko, bet kaut ko tik dullu viņš dzirdēja pirmo reizi mūžā. Lēģeru ēdnīcā – marmora galdi?! Tas latviešu inteliģents taču ir pavisam traks! Voldemārs, redzot, kā pārvēršas priekšnieka ģimīs, izšauj pašu galveno trumpi un noliek uz viņa rakstāmgalda nesen izveidoto mākslīgā marmora gabalu.

„Pilsoni priekšniek, maniem vārdiem ir pilnīgi loģisks segums. Kā pierādījums tam ir šis, tikko veidotais marmora gabaliņš. Nejauši konstatēju, ka nometnes teritorijā ir vesela noliktava,

amuru, ar to visai intensīvi padaudzīja atnesto paraugu, tas nedrupa... Ilgi, ilgi domāja jeb izlikās, ka domā. Voldemārs ļoti uzmanīgi sekoja viņa darbībām. Vienu gan nevarēja saprast, kāpēc šim atvilktnē āmurs. Ar iekšējās dedukcijas metodi secināja, ka tas viņam nepieciešams, lai pārsītu riekstus, kuŗus regulāri no dzimtās Krasnodaras sūta māte. Lēģeru priekšnieka žultainajās, pagirainajās acīs beidzot parādījās kaut kas līdzīgs apskaidrībai. Viņam, acimredzot, rādījās atkal gods un cieņa, kādu gūs no savas vadības.

„Labi, ieslodzītais Pūce, tu mani pārliecināji. Tas tik tiešām būs dižens furors lēģeru sistēmas ēdnīcās! Kas tev nepieciešams, lai sāktu darboties?”

„Pilsoni priekšniek, jāsaģlabā jau nokomplektētā brigāde, jo esam lieliski sastrādājušies. Vēl nepieciešamas telpas, kuŗās mēs šo svarīgo darbu varētu veikt. Kā jūs saprotat, āra apstākļos iecerētais nav veicams, jo tuvojas lietainais rudens. Būs vajadzīgi arī kokmateriāli, galdiem taču tikai virsmas būs marmora, pārējās konstrukcijas no koka. Galdniekus šim smalkajam dar-

bam atradišu tepat uz vietas.”

„Labi, tuvākā laikā došu rīkojumu, lai atbrīvo kādu baraku, netālu no tavējās, pats papildini jau esošo brigādi ar tev nepieciešamajiem speciālistiem un veic visus sagatavošanās darbus. Ceru, ka tu ar saviem darboņiem mūs visus pārsteigsi tikpat pozitīvi kā ar vārtiem. Vari iet.”

Kapteinis Žilīns ar atvieglotu skatu pavadīja aizejošo mākslinieku, nopūtās, pieliecās un no kādas rakstāmgalda atvilktnes izvilkta pudeli šņabja. Pievilka sev tuvāk bleķa krūzi, ieskatījās tajā, turpat uz grīdas izgāza tējas paliekas un piepildīja to ar stipro krievu standartdziru. Izdzēra to, ne aci nepamirkšķinot, un iegrima patīkamās domās, iztēlojoties, cik augstu kotēsies Vorkutlaga augstās priekšniecības acīs. Varbūt, ka vēsts par marmora galdiem ieslodzījuma sistēmā sasniegs pat Maskavu un tad... Slava un gods, varbūt pat paaugstinājums!

Voldemārs, savas idejas spārnots, liksmi soļoja uz savu, kā pats domāja un pareizi domāja, pagaidu mītnes vietu. Tā taču ir kārtējā uzvara! Uzvarēta trulā zaldātiskā aprobežotība, kuŗa šajos apstākļos papildināta ar neierobežotu ambiciozu varas kāri. Jā, vajag katru reizi tos mazizglītos pārsteigt pilnīgi nesagatavotus un tad morāli tu vienmēr būsi uzvarētājs. Lēģeru iekšējo, nolikumā neparedzēto darbu iniciators sapulcināja visus uzticamos savu trako ideju realizētājus un iepriecināja viņus ar jauno ziņu.

„Puikas,” sacīja ideju pārpilnais mākslinieks-maketētājs, „ir radusies iespēja vēl kādu laiku uzturēties virszemē, nevis tēlot pusaklus kurmjus, atskaldot šahtā antracitu par godu varenajai un neuzvaramajai. Vienojos ar Žilīnu par mūsu noplukušās ēdnīcas restaurāciju. Priekšnieks solīja svarīgajiem darbiem iedalīt atsevišķu baraku. Tajā mēs veidosim revolūciju lēģeru sistēmā. Ja kādam nepieleca manis sacītais, paskaidroju, ka liesim marmora galdus, pie kuŗiem jutīsimies kā normāli cilvēki nevis nožēlojami katordznieki. Tad, kad atbrīvosies baraka darbnīcas iekārtošanai, saviem izejvielas, kuŗas jau nezin cik ilgu laiku gaida čaklās rokas pilnīgā aizmirstībā lēģeru nomalē. Puiši, kādu laiku dzīvosim zem jumta un siltumā!”

Drīz vienu no neskaitāmajām barakām atbrīvoja no iemītniekiem. Tas nemaz nebija sarežģīti, ja daļai no viņiem termiņš bija beidzies, pārējos sadalīja pa brīvajām vietām citur. Pūces brigādei sākās darbigais laiks. Jaunizcepto darbnīcu labiekārtoja, saveda tajā svarīgo izejvielu – marmora pulveri, kā arī kokmateriālus galdniecības darbiem. Kustība, kamēr vēl bija polārā diena, nenorima līdz vēlam vakaram.

(Turpinājums sekos)

Kad skaisti sapņi atkārtojas

KRISTĪNA PUTENE

Mums visiem reizēm ir sapņi, kas atkārtojas ar nelielām variācijām. Laikam biežāk šajos sapņos notiek kaut kas nepatīkams – ierodamies gala eksāmenā nesagatavojušies, steidzamies pa lidostu bezcerīgi aizkavējušies un tā joprojām.

Cik jauki, ja patīkams sapnis var atkārtoties! Šovasar man bijusi laime to piedzīvot. Pirms pieciem gadiem pirmo reizi piepildījās divi mani mūža sapņi, proti, dziedāt Dziesmu svētkos Latvijā un apceļot daļiņu Latvijas uz divriteņa. Pirms dažām nedēļām abi sapņi atkārtojās ar nelielām variācijām.

Ja 2013. gadā abi ar vīru Mārtiņu pirmo reizi piedzīvojām vārdiem neizsakāmo pacīlājumu, lepnumu un prieku, ko izjūt dziedot Dziesmu svētku Noslēguma koncertā (un arī mēģinājumos) ar 16 000 citiem kolistiem un ejot Dziesmu svētku gājienā, tad šogad mums vislielākais gandarījums radās, ka dalījāmies ar šīm izjūtām ar diviem mūsu bērniem – Zintu un Āri. Visi četri dziedājām Ņujorkas latviešu korī un gatavojāmies Dziesmu svētkiem, lai svētku nedēļā būtu daļa no lielās kopības, kas rodas, piemēram, braucot pārpildītajos „dziedošajos” tramvajos, ejot pa Latvijas karogiem izgreznoto ceļu no Mežaparka tramvaja pieturas līdz estrādei, attiecīgā brīdī pieceļoties kājās virs galvas izstieptām rokām, kad kāds no vīriešu rindām izsauc „Vilni!”. Dalījāmies ar mirklītiem, kad katram riklī iesprūda kamols, acīs saskrēja asaras un vairs nevarējām padziedāt. Vienam tas notika mēģinājumā, dziedot „Karoga dziesmu” un vērojot, kā Latvijas karogs lēnām uzvijas karoga mastā, līdz vējš to paķer. Citam tas gadījās dziesmas „Krustiem zvaigznes debesīs” laikā, kad no visiem virzieniem leņķi un mierīgi estrādē ienāca jaukto košu sievietes, senioru koši un Noslēguma koncerta dejotāji. Iemīļotā „Manai dzimtenei”, ar Jāņa Petera šiem Dziesmu svētkiem un Šimtgadei īpaši sarakstītiem, jauniem ievadvārdiem, bija vispēcīgākais aizkustinājuma brīdis vēl citam. „Beidzot mēs visi esam mājās...”

Domājot par kopības sajūtu, nevaru nepieminēt citu negaidītu veidu, kā to izjutu. Diemžēl sanāca, ka man kopā ar citiem Ņujorkas koša otrajiem altiem paredzētā vieta estrādē atradās aiz milzīga TV kameras statīva, un atkarībā no tā, kā kameras izstiepjamais un grozāmais krāns kustējās, bieži neredzēju diriģentu. Par to, vai ir pareizi vai nepareizi šādi ieplānot dziedātāju sastānos, šoreiz nedebatēšu, it sevišķi, kad visi labi zina, ka diriģentu viskarstākā vēlēšanās ir, lai ikkatrs dziedātājs uz viņu skatās. Tomēr bija dziesmas, kuŗas neredzēju diriģentu, viena būdama L. Garūtas „Mūsu Tēvs, debesīs”. Šajā dziesmā pēc dažām frazēm jutu, kā viss tūkstošbal-sīgais koris aiz manis ieelpo, un tā arī zināju, kad jādzied. Viena elpa, viena dziesma, kas par kopību!

Kā pirms pieciem gadiem, arī

šoreiz ar ilggadējiem draugiem un ceļojumu biedriem – Ilzi un Jāni, un Anitu un Robertu – saplānojām apceļot kādu Latvijas daļu uz velosipēdiem. Iepriekš braucām pa Kurzemi, šogad izvēlējāmies Latgali un mazliet Vidzemes. Tādēļ, ka pirms pieciem gadiem izdevās veiksmīgi sarunāt gan velosipēdu nomu, gan naktsmājas, jutāmies daudz drošāk, plānojot šo ceļojumu. Pa ziemeļiem jau sākām pētīt iespējamās naktsmājas un apskates vietas.

Patiesība, ka vienīgā noteiktā lieta dzīvē ir maiņas, sevi apliecināja. *Gandrs* ieviesis elektronisku rezervāciju sistēmu nomāšanai. Ilze, vēl mājās būdama, veica rezervāciju divriteņiem, ķiverēm, bagāžniekiem (rāmjiem virs aizmugures riteņiem somu piekarināšanai) un pa pārim somu katram. Ar divriteņiem it kā viss kārtībā, bet šajā veikalā šajā brīdī bija tikai četri bagāžnieki un trīs somas. Citi esot citos veikalos, tos varētu dabūt

sešiem cilvēkiem visa iedzīve piecām dienām saiet piecās velosomās un trijās mazās mugursomās. Ceļojuma beigās visi atzinām, ka ir apbrīnojami, ar cik maz var labi iztikt un cik daudz vienkāršā dzīvē ir, ja nav liekas mantības.

Kad beidzot viss ar divriteņiem un velosomām bija nokārtots, no Pārdaugavas devāmies uz Rīgas galveno dzelzceļa staciju, lai laikus nopirktu biļetes gan sev, gan riteņiem. Dodoties Vanšu tilta

sipēdu vagona galā. Nu jau jūtamies pieredzējuši, jo zinām, ka tur būs īpaši āķi, kuŗos var riteņus vertikāli iekarīnāt. Atkal maiņa – ja pirms pieciem gadiem vagonos bija seši āķi, šajā bija tikai trīs. Trīs mūsu grupas divriteņi nonāk vagona vidus ailē. Pēc neilga laika redzam, ka vagonā grasās kāpt vēl četras sievietes ar saviem riteņiem. Mūsu pirmos skaidrojums, ka esam jau seši, viņas uztver kā aizrādījumus, ka nevarot kāpt, bet ātri kliedejām pārpratumu, kad palīdzam viņām iecelt riteņus un iekārtoties. Par laimi, vagonā ir vēl tikai divi citi pasažieri. Arī noskaidrojam, ka gan viņi, gan četras sievietes visi brauc līdz Rēzeknei. Mēs esam nolēmuši braukt līdz Ludzai. Kad vilciens sāk ripot, pirmsbraukšanas saspringums sāk zust. Kad biļešu kontroliere ierodas, sagaidām agrāk piedzīvoto, laikam no padomju laikiem palikušo, skarbo, nosodošo attieksmi, ka neesam varējuši desmit riteņus sakarināt uz trim āķiem un kā uzdrošināmies apgrūtināt kontrolieri darbā ar divriteņiem pārblīvoto eju. Patīkama maiņa uz cilvēcīgu atvērtību – ar nedaudz humora un draudzīgas izpratnes, visiem biļetes tiek pārbaudītas, un mierīgi braucam tālāk. Pa logu vērojam ceļmalas un dalāmies ar pārdomām par Dziesmu svētku laikā piedzīvoto. Atzīstos, ka, cerams neuzkrietoši, vērojam četras sievietes, kas ar manāmu, sirsniģi ērtu draudzību čalo. Vai visas dzīvo Latvijā? Viņas izskatās tikai nedaudz jaunākas par mums, vairākiem, kas tuvojas pensijas vecumam. Latvijā bieži neredz sievietes tajā vecumā, kas piekopj aktīvo atpūtu. Vai brauc ar velosipēdiem bieži? Zinām, ka viņas noteikti tāpat slepus vēro un spriež par mums. Beidzot nenociešos un jautāju, vai drīkstu apmierināt savu ziņkārību. Noskaidrojam, ka visas ir rīdzinieces un katru vasaru kaut kur brauc. Pagājušajā gadā bijušas Vidzemē gar līča krastu. Protams, mums nākas skaidrot par sevi – visi dzimuši ASV, piedalījāmies Dziesmu svētkos, mājās runājam latviski, bērni runā latviski, utt. Cik jauki atrast kopīgu valodu ar nejausi sastaptiem cilvēkiem!

Jā tālāk braucam, jo mazāk apdzīvota ir apkārtnē. To arī meklējam, tādēļ izvēlējāmies ceļot pa Latgali. Ceļš līdz Ludzai ilgst nepilnas četras stundas. Rēzeknē palīdzam pārējiem vagona pasažieriem izkāpt, sirsniģi pamājam un novēlam labu ceļa vēju. Izkāpuši Ludzā, lemjām, ka pilsēta mazliet jāpaskata un jāatrod veikals, lai nopirktu ūdeni un ēdienu dažām maltītēm. Nopriecājamies par to, cik sakārtota un glīta ir Ludza. Vispār sajūta, ka cilvēki rosās un dzīvo normālu dzīvi, nevis pamestības un dikā stāvēšanas sajūta. Virs pilsētas centra paceļas balta katedrāle kalna galā. Uzmināmies kalnā, un nav ilgi jāgaida, līdz dežurante aicina iekšā. Baznīcas ārpuse koši balta, iekšpuse arī priekšzīmīgi remontēta. Dzirdēts, ka daudzviet Latgalē katoļu baznīca saskanīgi sadzīvo ar latvisko folkloru.

(Turpināts 7. lpp.)

Šoreiz lēmām katrā vietā palikt divas nakts, lai būtu dienas, kad nav jāvadā bagāžas somas līdz. Divriteņus nomājām no *Gandra*, aktīvās atpūtas veikala Kalnciema ielā. Atkal ieplānojām izgulēties pirmdienā pēc Sadziedāšanās nakts, lai pēcpusdienā dotos uz *Gandru* veikt visas nomāšanas formalitātes un paņemtu visu ekipējumu, jo vilciens otrdienas rītā atgāja 9.45.

pēc dažām dienām. Nesapratām, kā maiņa uz elektronisku rezervāciju sistēmu kādam palīdz un kāpēc rezervētās lietas nebija atvestas uz pieteikto datumu. Mums nebija rezervētās somas, *Gandram* līdz ar to mazāks ienākums. Par laimi, Ilzes māsa ar vīru dzīvo Rīgā, un varējām no viņiem aizņemt vēl divas somas. Tomēr, visiem bija rūpīgi jāpārdomā, ko ņemt līdzī, lai

virzienā, nu jau vēlā pēcpusdienā, piebraucām Daugavas krastā un baudījām vakara saules apspīdētu Vecrīgu. Virs Vecrīgas panorāmas kā milzīgas vates pūkas rāmi peld Latvijai raksturīgie mākoņi, kas izceļ debesu bezgalību. Kā pastkartītē! Kad bijām pārbraukuši tiltam un gar krastmalu piebraukuši Centrāltirgum, sanāca likumot kā pa labirintu pāri tramvaju sliedēm, cauri tirgus rajonam, cauri tuneliem zem lielajiem ielu krustojumiem, līdz nonācām pie dzelzceļa stacijas. Ar biļetēm kabatās katrs devāmies mājup, lai sapakotu mantu mazumiņu nākamajām dienām.

Pārdomājot šā gada ceļojumu, divas temas izceļas – mūsu tēvzemes skaistums un cilvēku atvērtība. Latvijas dabas skaistums nekad nebeidz rast apbrīnu ar savām viņņojošām ziedu pļavām, lēzenajiem, kā apaļiem maizes klaipiem, pauguriem un kā ar lineālu taisni novilktiem priežu stumbriem. Daba jūtas ērta un kā savējā. Ar katru Latvijas apciemojumu jūtu, ka cilvēki kļūst atvērtāki un draudzīgāki. Varbūt pati jūtos ērtāk Latvijas nedefinējamā sadzīves kultūrā, bet tikpat gribas domāt, ka arī cilvēki Latvijā pamazām mainās savā attieksmē pret gadījuma saskarsmi ar citiem ikdienas gaitā. Atkal un atkal sanāca īsa, bet sirsniģa saruna un saprašanās, kas palīdz apstiprināt sajūtu, ka visi taču esam ļaudis, kas ir spējīgi cits ar citu sazināties un atrast kontaktu.

No rīta laikus ieradusies stacijā, nokļūstam uz pareizi perona tieši, kad vilciens piebrauc, lai uzņemtu pasažierus. Tā kā Rīga bija sākuma punkts, varam mierīgi iekāpt īpaši apzīmētajā velo-

Kad skaisti sapņi atkārtojas

(Turpināts no 6. lpp.)

Šķiet, Ludzas Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas baznīca varētu būt viena tāda vieta, jo no augstajiem griestiem virs altāra uz abām pusēm karājas biezas ozollapu vītnes, un vienam no svētajiem (Sv. Jānim?), kas stāv pie baznīcas kolonnām, galvā uzlikts ozollapu vainags. Varbūt kopš Jāņiem? Tomēr daudz izsaka lūgšana, kas pielikta pie dēlīša ārpus baznīcas. Daži citāti: "Kungs, es Tev lūgšanā piensu tos, kuŗi šobrīd jūtas vāji un nepasargāti... Es Tevi lūdzu par visiem Ludzas iedzīvotājiem, kam trūkst cilvēka cienīgu dzīves apstākļu, ēdiena vai apģērba, par visām Ludzas trūcīgajām ģimenēm, sirmgalviem un slimniekiem, par atkarību nomocītajiem un viņu tuviniekiem, par tiem, kas ir bez darba un nevar nopelnīt sev iztiku. Par tiem, kas smagi strādā un tomēr dzīvo trūkumā vai raizēs par iztiku un nedrošībā par nākotni..." Arī dežurantes komentārs pēc jautājuma, vai mēs arī piedalījāties Dziesmu svētkos, ir zīmīgs. Ar asarām acīs viņa teica, ka viņai gan ļoti gribējies, bet visa nauda aizejot par zālēm un nekā nepaliktu, lai samaksātu par vilcienu un naktsmājām. Netālu no katedrāles atrodas viduslaiku pilsdrupas, kuŗu rekonstrukcijai nesen piešķirta „Eiropas nauda“.

Kad Ludzas centrs apskatīts un iepirkumi veikti, atgriezāties parkā, kuŗam izbraucām cauri. Arī parks ir skaisti sakopts, visur krāšņas puķu dobes, netrūkst ļaužu, kas parku izbauda. Uz soļiņa pie strūklakas mierīgi sarunājas divas pesionāres, kas mums, garām braucējiem, jautā, vai parks patīk un rāda "īkšķi uz augšu". It sevišķi nopriecājamies par "ežišiem" – trim no akmens izkalti ežu purniņiem, kam adatu kažociņš ir sastādīti *dusty miller*. Vēlākajās sarunās ar Ludzas pazinējiem noskaidrojas, ka daudzi minētie uzlabojumi notikuši pēdējo desmit gadu laikā un agrāk pilsēta bijusi noplukusi. Apsēdušies uz ēnaina sola, ieturam pusdienas, kas kļūst par šīs nedēļas visparastāko maltīti: rupjmaize ar sieru vai šprotēm.

Esam gatavi sākt ceļu uz naktsmājām Rāznas ezera krastā. Es piezvanu apstiprināt, ka vispār būsīm un ap cikiem paredzam ierasties. Sarunas gaitā atklājas, ka esmu šausmīgi kļūdījies un rezervējusi nepareiziem datumiem, bet, par laimi, ir citi brīvi numuriņi, kuŗos varam nakšņot. Drīz izbraucam no Ludzas asfaltētajām ielām un, kā esam jau no kartes nopratuši, sākam braukt pa t.s. uzlaboto zemes ceļu. Braukšana ir grumbuļaina un grūta. Vai nu grumbuļaina vaļīgas grants dēļ, vai vecmodīgām veļas dēlīm līdzīgo, izdangāto rievu dēļ. Ar laiku iemanāms braukt pa ceļu liču loču, meklēdami visgludākās ceļa daļas. Par laimi, auto satiksmes tikpat kā nav. Tomēr, braukšana iet daudz lēnāk, nekā paredzējam. Līdz paņemtais ūdens samazinās. Skatāmies kartē un mēģinām paredzēt, kur būs nākamais veikals. Apstiprinājas it kā nojaustā, bet nu dzīvē izjustā īstenība – meklētā neapdzīvotība ir reti veikali. Bei-

dzot Stoļerovā, pie pavisam neuzkrītoša izskata ēkas, redzam zīmi „Pārtika.“ Tiekam pie ūdens un garšīga saldējuma. Kamēr laizām saldējumu, apbrīnojam ideāli kopto puķu dobi veikala priekšā. Pēc brīža veikalnieks nenociešas un iznāk sīkāk aprunāties – atkal cilvēciska atvērtība. Atklājas, ka viņš 50 gadu vecumā iepazinies ar alpīnismu un nu jau desmit gadus ik vasaru cenšas to piekopt, braucot uz Alpiem. Pateicoties gaŗajiem vasaras vakariem un no saldējuma

parasti un lēkšana no laipas nebūt ne prāta darbs. Ūdeni var eleganti iekāpt pa aprūsējušām kāpnēm. Ezera dibens šai vietā patīkami stingrs un smilšains. Pirmajā brīdī ūdens likās auksts, bet pavisam drīz atzīstam, ka tas ir patīkami atsvaidzinošs.

Vakaru pavadām uz otrā stāva balkona, iebaudot rupjmaizi ar sieru vai šprotēm. Atrodas kāds svaigs gurķis, ko piegraudz klāt. Pētām karti un lemjām nākamajā dienā braukt apkārt Rāznas ezeram. Minētā cilvēku atvērtības

nociesties, uzdrīkstējās uznākt un lūgt atļauju piebiedroties mūsu sarunām. Anika un Elizabete – 15 un 16 gadus vecas ģimnazistes no Rēzeknes. Viņas arī piedalās triju dienu plenērā ar pārējām sievietēm un vingrinās zīmēšanā un gleznošanā ar pieaicinātu mākslinieci, kas vada nodarbības. Abas iepriekšējā nedēļā arī dejujušas Dziesmu svētkos. Meitenes, it sevišķi Anika, kūsāt kūsā ar interesi par Ameriku, kā arī dalās ar savām kaislibām: meksikāņu mākslinieci

deles, lai novērstu rīta kofeina trūkuma galvassāpes. Netālu ir Mākoņkalns, šīs apkārtnes ievērojamākais skatpunkts. Aizbraucam, saslēdzam ritenus, jo nesam vienīgie, kas atbraukuši. Ja devāmies uz šejieni ar mazliet skepses vai tik būs vērts, varu droši apgalvot, ka ir vērts. Paveŗas plašs skats uz Rāznas ezeru un tā apkārtni.

Grumbuļainā braukšana tomēr ņem savu pirmo upuri – Anita, strauji bremzēdama, pārlido divriteņa rokturiem, kad ceļš pēkšņi mainās no asfalta uz grants ceļu un nobraŗ abas delnas un ceļgalus. Starp nedaudzajām līdzpaņemtajām lietām ir plāksteri, marles kvadrātiņi un apsēji. Anita drīz „salāpīta“. Vēlāk mikstās smiltīs arī Ilze zaudē līdzsvaru, bet cieš tikai ar dažiem zilumiem. Šai ceļa posmā ievērojam daudzās mazās kapsētas un katoļiskajai Latgalei laikam raksturīgās, lūgšanu vietas – krusts zem maza jumtiņa. Arī vienai otrai mājai pie ceļa ir krusifiks, kas liek domāt, ka tur dzīvo katoļticīgi ļaudis. Gan kapsētas, gan lūgšanu vietas šķiet koptas un apmeklētas, par ko liecina puķes, toties nereti mākslīgas puķes žilbinoši spilgtās krāsās.

Nonākuši ezera rietumu krastā, meklējam pagriezīenu uz vēl mazāku „neuzlabotu zemes ceļu“, kas ved uz Zosnu. To atrodam un secinām, ka neuzlabotais zemes ceļš ir gludāks un ar divriteņiem vieglāk izbraucams nekā uzlabotie. Sākam ripot pa varbūt visgleznaināko posmu visā ceļojumā. Sasīlušu sveķu un skuju smarŗa mainās ar lopu kūts aromātu. Klusais ceļš slaidiem likumiem vijas caur pļavām, labības laukiem un, vietumis, bērzu birzī vai egļu mežiņam. Jādomā gan par Purviša gleznām, gan par Ziedoņa ainavas kopšanas talkām. Prātā dziedu „Skaista mana tēvu sēta, tik cēlai vietīnā...“.

Zosna izrādās ciemats, kas savulaik, šķiet, bijis samērā apdzīvots. Daudz ēku, gan dzīvojamās mājas, gan saimniecības ēkas. Tomēr redzam maz cilvēku, un viss liekas nenoteiktā laikā sastindzis. Piebraucam pie Zosnas muižas, par ko mums stāstīja meitenes iepriekšējā vakarā. Ēka pamesta. Paskatījušies pa logu, minam, ka tā visnesenāk bijusi skola, jo redzam skolas solus un grāmatu plauktus. Pēc Zosnas ceļš kļūst vēl mazāk lietots un to, nūdien, grūti atšķirt no māju iebraucamā ceļa. Vienā krustcelē, kur uz visiem stūriem ir pa mājai, apstājamies un pētām karti. No mājas iznāk sieviete puķainā kleitā ar grūti aprakstāmu, bet tomēr pilsētniecisku matu krāsu un sakārtojumu. Viņa uzrunā mūs krieviski, bet samērā veikli pāriet uz latviešu valodu. Jautājam, vai ceļš ved uz Čornaju. Viņa saka, ka vedot, bet pati līdz ceļa galam nekad nav braukusi. Atklājas, ka viņas māte te dzīvo, līdz aizgājusi mūžībā. Meita atbraucot tikai brīvdienās. Kad viņa saprot, ka esam latviski runājoši latvieši no ASV, izplestās acis un smaidis izsaka apbrīnu un liek domāt, ka laikam nebūs tāds kā mūs agrāk satikusi.

(Turpināts 8. lpp.)

gūtājiem spēkiem, pārāk nerai-zējāmie par tālāko ceļu. Arvien vairāk iejūtamies savās velotūristu lomās un baudām dabas skaistumu. Kad saule sāk spīdēt zemākā lenķī, zīme ceļa malā pavēstī, ka iebraucam Rāznas nacionālajā parkā un zinām, ka tuvojāties naktsmājām. Ārpus Kaunatas atkal braucam pa asfaltu. Tomēr Kaunatā ierodamies pēc veikala slēgšanas un pēc gaŗā brauciena iekārotais alus paliek nenopirkts. Piebraucot pie Rāznas ezera, pagriezāmie pa kreisi. Ripojam gaŗām pļavai, kuŗā ganāns balts zirgs, un drīz jau piebraucam pie Rāznas Stāvkrastu viesu nama. Plašajā zālienā starp galveno namu un ezera krastu vairākas sievietes glezno vai nu vāzē saliktas saulespuķes, vai turpat redzamo ainavu. Stāvās nogāzes apakšā vakara saulē vizuļo Rāznas ezers. Skaidrs, kur viesu nams ņēmis savu nosaukumu. Mazliet pagrozāmie, un, kad sāku doties telpās, meklējot saimnieku, jauna sieviete mūs uzrunā un no citas ēkas pasauc savu tēvu, saimnieku. Viņš uzreiz saprata, ka gaŗāzā jāierāda vieta, kur divriteņus atstāt pa nakti. No izrunas saprotam, ka saimnieks ir krievs, bet ar mums runāja latviski un nebija grūtību sazināties. Mums ierāda divas istabas, katrā pa trim gultām. Turpat kopīga dušas telpa un tualete. Veikli lemjām, ka šiem vakariem būs meiteņu un krācēju istabas. Pēc gaŗās, putekļainās braukšanas ezers vilināt vilina. Nokāpuši līdz ezeram pa stāvām kāpnēm, iz-ejam līdz laipas galam. Secinām, ka saskaņā ar nostāstiem par šīs vasaras sauso laiku, ūdens līmenis ir vismaz pēdu zemāks nekā

tema sevi šajā vakarā atklāja vairākkārt. Izrādās, ka starp gleznotājiem ir komponiste Ilona Rūpaine, kas pirms dažiem gadiem uz pasūtīnājumu komponēja Ziemsvētku kantāti Ņujorkas latviešu korim. Protams, šāda sagadīšanās paveŗ durvis draudzīgam noskaņojumam. Kad pajautājam jaunajai sievietei, kas mūs ierodoties pirmā uzrunāja, vai gadījumā te uz vietas nav iespējams iegādāties alu, viņa saka, ka neesot, bet atzina, ka viņa ar savu austrāļu draugu rīt jau došoties prom un viņiem mazliet atlicis. Atnesīšot. Pēc britiņa mums katram atnes pa alus bundžiņai, pretī neņemot samaksu, un aicina viņiem piebiedroties pie ugunsкура. Nebijām beiguši ēst, kad kāpņu galā parādās divas meitenes. Viņas sēdējušas uz balkona zem mums un mūsu sarunas likušās tik interesantas (pārrunājām veselības apdrošināšanas polises!), ka nevarējušas

Frīdu Kahlo, autoru Imantu Ziedoni, mūziķi *Bob Marley* un rokgrupu *Queen*. Viņas liekas kā ieinteresētas, motivētas meitenes, kuŗām Rēzekne sāk justies par šauru un Amerika šķiet visu atbīlzu, brīnumu zeme. Cenšāmie godīgi un patiesi atbildēt uz jautājumiem, tomēr uzsverot to, ka katrai valstij ir savi labumi, kā arī trūkumi. Pats svarīgākais – ko cilvēks pats ir gatavs no sevis darīt un dot, lai veidotu savu dzīvi, savu nākotni. Katrā ziņā šādu atvērtību sastapām pirmo reizi šajā ceļojumā.

Nākamais rīts uzaust skaists un saulains. Ceļš ap ezeru sauc. Vietām tas ir tuvu krastam, toties krasts niedrām aizaudzis. Citur lauki vai mājas atrodas starp ceļu un ezeru. Līdz Lipušķiem aizbraucam diezgan veikli. Tur atkal atrodam mazu, teju ieraugāmu un atpazīstamu veikaliņu, kur pērkam ūdeni, sieru un, kafiju neatraduši, pāris *Coca-cola* pu-

NO LAIKA KONKURSĀ PIETEIKTAJIEM STĀSTIEM

Šķērsojot robežas

DAIRA RUTA MORUSA

Par autori

Daira Ruta Morusa ir ieguvusi maģistra gradu lingvistikā Veinas pavalsts universitātē Detroitā 2010. gadā. Viņa jau otro gadu dzīvo Latvijā. Daira Ruta ir Iespējamās misijas programmas dalībniece – viņa māca angļu valodu Ropažu vidusskolā un priecājas par apdāvinātiem skolēniem.

***

Braucot uz Kanadu pie vecsmātes un vecāteva, pie omītes un opapa, man vienmēr bija milzīgs prieks un reizē arī satraukums. Lai tiktu pie saviem tuviniekiem, mums vispirms bija jāšķērso robeža starp Ameriku un Kanadu. Un tur, pie robežas, bija vienīgā vieta un vienīgais brīdis mūsu dzīvē, kad mūsu ģimenei bija atļauts – un pat noteikts – runāt tikai angļiski. Braucot turp, gan arī atgriežoties no ceļojuma, mums bija stingri aizliegts pie robežas runāt latviski. Reizēm mēs braucām pa tiltu, kas kā gaŗa, kaulaina roka stiepās pāri Hurona ezeram un aizveda mūs no mūsu ģimenes salas Amerikā uz mūsu ģimenes ciematu Kanadā. Citreiz mēs braucām pa tuneli. Kā kurmji mēs ielidām tunelī Amerikas pusē, bet izlidām otrā galā Kanadā.

Amerikā mēs bijām vienīgie Morusi, vismaz tā mums pašiem likās. Bet īstenībā mums bija arī viens veconkulis tātūmā – mežonīgajos Rietumos. Veconkuli sastapu pusaudža gadus, kad pati vēl biju diezgan mežonīga, un viņa uzdevums bija mani au-

dzināt četras vasaras pēc kārtas pirms un arī pēc latviešu vasaras vidusskolas programmas Kursā. Veconkulim pašam bija trīs bērni, kuŗi bija krietni vecāki par mani un kuŗi bija dzimuši Latvijā, bet uzauguši Rietumos. Onkulis Agris bija pāragri nosities, kāpjot kalnā Vašingtonas pavalstī. Katru vasaru Veconkulis man stāstīja par Agronkuli un kā viņš aizrāvēs ar kāpšanu pasaules virsotnēs. Viņš bija kritis lejā 450 metrus un nosities divas dienas pirms manas devītās dzimšanas dienas un, kad ātrā palīdzība bija tikusi pie viņa salauztajiem kauliem, viņa dvēsele vēl smaidījusi. Vismaz tā veconkulis man stāstīja un es tam arī noticēju. Abas veconkuļa meitas, manas tantes, manā agrā bērnībā bija jau aizskrējušas atpakaļ uz savu dzimteni, Eiropu. Bet, domājot par savu ģimeni un savām bērnības dienām, es nedomāju par Ameriku, bet par Latviju un par Kanadu. Latvijas radi man bija tikai sirdī un sapņos, bet ar Kanadas radiem mums bija cieši sakari. Kanadā mums bija liela ģimene, visi mani vecvecāki, krustvecāki, tēvoči un tantes, brālēni un māsiņas tur dzīvoja; visi tie, kuŗi arī bija pārdzīvojuši kaŗu vai piedzimuši bēgļu gaitās. Kaŗš un dzimtenes pamešana ir mūsu ģimenes kopīgā sirdsapziņa, tas plūst mūsu asinīs, to sadzird mūsu valodā, un to izjūt mūsu attiecībās. Tas ir mūsu ekskluzīvais klubiņš, kas mūs vieno un padara mazliet īpašus un kas ir arī atstājis dziļas rētas un salauztus zariņus mūsu ciltskokā.

Visbiežāk uz Kanadu mēs braucām pa zemūdens tuneli. Pāpus parasti steidzīgi veda mūs cauri dzeltenam tunelim, kas toreiz man likās klāts ar vannas istabas flīzēm. Mamma vienmēr sēdēja mašīnas priekšā blakus tēvam un raizējās, domājot, ka šī varētu būt tieši tā reize, kad tunelis uzsprāgst jeb eksplodē un mēs visi savā vecajā dzeltenbrūnajā, sarūsējušajā vāģī nogrimstam. Rādītājs, ka mēs beidzot esam sasnieguši tunela centru un atrodamies tikpat tuvu pie izbaukšanas kā pie izbaukšanas, bija plakāts uz sienas ar Kanadas un Amerikas koši sarkaniem karogiem, kuŗu

masti draudzīgi sakrustojās. Plivojošie krāsainie karodziņi bija uzkrāsoti vecajai, tomēr vēl spīdīgai tuneļa sienai virsū. Mamma vienmēr lika mums skatīties ārā pa logiem, kur nebaltās tuneļa flīzes zibēja acu priekšā. Mums bija uzdevums meklēt tos gaidītos karodziņus, kas dotu mammai drošības sajūtu, kaut tikai uz īsu mirklīti. Un tad viņa atkal sāks nervozēt. Pēc karodziņu ieraudzīšanas tuneļa gals bija tūdaļ jau klāt!

Es vēl tagad nesaprotu, kādēļ izpratnāšana pie robežas notiek vienmēr tikai tuneļa galā, nevis pie izbaukšanas, jo man šķiet, ka kāds ļaundaris varētu viegli izbaukt tuneli un to uzspridzināt vai izraisīt kādu skādi vai briesmīgu situāciju visiem, jo kuŗš katrs ar automašīnu var viegli izbaukt tuneli vai izbaukt uz tilta bez dokumentiem. Toties varbūt tā nopratnāšana pie tuneļa beigām ir apzināti izstrādāta tā, lai radītu biedējošu iespaidu uz cilvēkiem, kuŗiem būtu kārtīgi jāpārdomā sava rīcība un ar kādu nolūku viņi vispār dodas prom no vienas valsts un iecēlo otrā. Toreiz savā bērnībā mēs nebēgām prom. Mēs zinājām, ka mēs tikai īslaicīgi dodamies jautrā ceļojumā pie tuviniekiem un ka mēs varēsim atgriezties mājās pie savām mantām un mīldzīvnieciņiem. Mēs zinājām, pa kuŗu ceļu braukt, lai nokļūtu mūsu galapunktā, un mēs zinājām, ka tur mūs gaida pīrāgi un ģimene, un mīlestība.

Bet pie robežas mums arī vienmēr bija liels satraukums. Pie tuneļa beigām mūsu vecāki mums stingri aizliedza runāt latviski. Maniem vecākiem toreiz nebija Amerikas pilsonības. Pāpus gan eventuāli pieprasīja Amerikas pilsonību un to saņēma, bet māte to nekad neizdarīja. Faktiski, 2003. gadā mēs vēl arī nezinājām, kāda pilsonība mātei vispār pienācās. Vai Latvijas? Vai Zviedrijas? Vai Kanadas? Toreiz es biju atbraukusi uz Latviju, meklējot savu senču stāstus un cenšoties atgūt savas dvēseles graudiņus, kuŗi man likās toreiz pazuduši. Tā, lai mana māte varētu atgriezties dzimtenē pirmo reizi pēc aizbēgšanas, un tā, lai viņa

varētu apciemot savu vienīgo meitu, viņai bija nepieciešami nokārtot savus pilsonības dokumentus. Tātad tikai pēc tam, kad mēs, bērni, bijām krietni pieauguši un es biju ieguvusi bakalaura gradu, mammai beidzot radās iemesls uzziņāt, kādas pilsoniskas tiesības viņai ir. Visu laiku, kamēr mēs augām, viņai nebija dzenuļa uzziņāt par sevi; viņai nebija arī laika, skrienot no viena darba uz citu, vedot bērnus uz dažādām nodarbībām un gatavojot vakariņas mums visiem. Un varbūt viņai bija arī mazliet bail no tā, ka viņa varētu tikt izraidīta no tās valsts, kuŗā viņas ģimenes pamats tagad bija ielikts. Viņa diendienā skrēja no darba uz darbu un rūpējās par savu ģimeni, un tas birokrātiskais pilsonības mezglis nebija tāds, ko viņa gribētu toreiz atmezglot. Taču tā viņa nodzīvoja gandrīz visu savu dzīvi bez apzinātas pilsonības, tikai zinot, ka viņa bija latvietie sirdī un kā zieds ar pārrautām saknēm, viņa bija bēgļa no Latvijas.

Bēgot no briesmām, manam opapam, kuŗš bija bijis Latvijas armijas virsnieks un lauku saimniecības īpašnieks, nācās īsā, neparedzētā mirklī izlemt, kā glābt savu sievu un savu pēdējo dzimušo bērniņu, jo viņš bija izsūtāmo sarakstā. Viņš ne tikai bija spiests pamest savas materiālās vērtības, zemi un mājas, bet arī savu aklo māti, kuŗa nebūtu varējusi pārciest bēgšanu uz Vāciju. Viņš bija spiests pamest arī savu otro māti, savu valsti, ko viņš bija sargājis un mīlējis. Lemjot dzīvot nevis mirt un glābjot savu ģimeni no lielākām briesmām, abi mani vectēvi zaudēja piederību savai valstij, un abas manas vecsmātes un abi mani vecāki bija zaudējuši arī savu pilsonību. Mani vecvecāki no mātes puses izlēma bēgt prom pēc tam, kad kaŗa bumbas tika nomestas mūsu ģimenes mājas pagalmā Iecavā un viena bumba eksplodēja tieši uz bunkura, kuŗā slēpās un sargājās mana vecvecmāte. Tātad nakts vidū saltais vējš pavadīja manu māmiņu ceļā prom no dzimtenes. Vecāstēvs aiŗu laivā veda vecomāti un mammu prom no dzintara krasta

uz svešo ziemeļvalsts krastu, kur viņas sagaidīja nedrošība un aukstums, nezināma kultūra un valoda. Viņi atstāja visu savas valsts iekarotājiem un bruņotiem vīriem, kuŗi ar necilvēcisku varu bruka vīrsū, sāpināja un slepkavoja, zaglīgi un bezkaunīgi atņemdami visu.

Pie tuneļa mums vienmēr bija satraukums. Mēs nezinājām, vai robežsargs neuzdos, ka mamma nav amerikāniete un nesūtīs viņu atpakaļ. Mēs nezinājām, vai viņai būs atļauts atgriezties mājās kopā ar savu ģimeni. Un tieši šis nezināšanas dēļ pie robežas mēs nedrīkstējām runāt latviski. Pie robežas mums, bērniem, bija vienīgā izdevība un pat atļauja savā starpā runāt angļiski, un šī iemesla dēļ, piebraucot pie robežsardzes lodziņa starp Kanadu un Ameriku, mums, trim bērniem, bija arī patīkams satraukums. Kaut gan mūsu māte raizējās un mums, pārējiem ģimenes locekļiem, arī bija dabīga spriedze, mēs izjutām arī baudu par šo izdevību izteikties citreiz nepieļaujamā valodā, un mēs pilnībā izmantojām šo izdevību runāt un jokoties angļiski, kas mums nekad ne mājās, ne arī jebkur citur, esot kopā ar ģimeni, nebija atļauts. Tur, pie robežsarga būdiņas, mēs raiti un spraigi runājām mūsu draugu valodā; mēs smējāmies, stāstījām *knok, knok* jokus, un mēs iztēlojāmies, ka mēs esam tādi kā mūsu amerikāņu draugi. Darījām, kā viņi darītu, izlikāmies, ka Amerika ir mūsu zeme, ka runājam mūsu senču valodā. Izlikāmies, ka mūsu vecāki un visa ģimene nav tie cilvēki, kuŗi pārdzīvojuši bēgšanu, izcietuši kaŗu un piedzīvojuši trūkumu. Bet zem šiem priekiem – mēs bijām latvieši, un mūsu māte nebija amerikāniete, un arī mēs baidījāmies, vai apsardze viņu neaizraus prom no mums. Tas īsais posms, pārejot uz angļu valodu pie robežas, bija kā maska, ko mēs uzlaikojām, pavalkājām un pēc robežas šķērsošanas atlikām uz plaukta līdz atpakaļceļam, dodoties prom no robežas ar drošu sajūtu, ar platiem smaidiem un pateicības pilni, ka atkal bijām tikuši cauri sveikā.

Kad skaisti sapņi atkārtojas

(Turpināts no 7. lpp.)

Sirdi atkal silda cilvēka atvērtība. Atvadījušies, uzdrošināmies braukt tālāk. Kaut šis apvidus ir reti apdzīvots, tas nav pamests. Lielais vairums lauku ir apstrādāti vai tajos ir nopļauta siena rituļi. Vēlāk kāds skaidro, ka visi lauki piederot vācu firmām, kas atalgo pa retam vietējam tajos strādāt. Žēl, ka nepieder latviešiem, bet būtu vēl vairāk žēl, ja būtu pamesti un aizauguši. Pie salīdzinoši lielākās Gineviču kapsētas atkal apstājamies. Grūti saprast, vai bija jāpagriežas pie mazā

smilšu celiņa, kuŗam nesen pabraucām gaŗām. Mārtiņš pabrauc uz priekšu izlūkos un atgriežas ar ziņu, ka ceļš izbeidzas. Braucam atpakaļ un dodamies pa vēl mazāku ceļu. Aiz dažiem likumiem tomēr parādās jau apdzīvotāka apkārtnē, kuŗā pat aktīvi būvē vai remontē mājas. Esam nonākuši līdz Čornajai ezera ziemeļos, pie asfaltēta ceļa, kas vestu uz Rēzekni. Pagriežamies Kaunatas un Rāznas stāvkrastu virzienā.

Tādēļ, ka esam jau vairākās maltītēs baudījuši rupjmaizi ar

sieru vai šprotēm, gudrojam, kā rīkoties turpmāk. *Rāznas Stāvkrastos* nav iespējams sarunāt kādu maltīti, toties saimnieks mudināja, ka varam droši lietot plašo virtuvi un uzglabāt ēdienu ledusskapī. Vairākkārt kafijas meklējumos pieminēts viesu nams *Ezerkrasti*. Kad braucam tam gaŗām, lemjām iegriezties. Plašs īpašums ar vairākiem, dažāda lieluma namiņiem, zaļu, nopļautu mauriņu, krāšņām puķu dobēm, koptu plūdmali ar malā izvilkām nomas laiviņām. Ejām

lielākajā ēkā ar norādi *Kafejnīca*. Varam dabūt siltas vakariņas – karbonādi ar kartupeļiem un salātiņiem. Nepalaižam gaŗām izdevību. Viss garšīgs par neticami mērenu cenu. Kamēr gaidām vakariņas pie galdiņa uz lieveņa ar skatu uz ezeru, no numuriņa otrajā stāvā nokāpj ASV austrumu krasta paziņa E. Butners. Arī viņam ir slavas vārdi par *Ezerkrastiem*. Pirms atgriešanās naktsmājās daži no mums izbrauc likumu uz veikalu Kaunatā, pirms to slēdz. Šoreiz paņemam

skābo gurķu burku, čipus, svaigu papriku (ko ASV sauktu par sarkano piparu) un, protams, alu. Pie veikala man ir rīteņu sargāšanas deŗūra, kas ļauj novērot ļaudis, kas iepērkas. Diemžēl jākonstatē ka diezgan daudzi ir vīrieši ar jau sasarkušām acīm un reizē stīvu un ļenganu gaitu. Iznāk divas sievietes, spraigi čalodamas latgaliski. Piebrauc paliels t. s. SUV, kas velk „treileri“. Acīmredzot citi ļaudis atvaļinājumā.

(Turpināts 9. lpp.)

LĀSMA
GAITNIECE

Vai zināt tādu vietu Latvijā, kur, līdzīgi kā Siguldā vai Tērvetē, bijuši gandrīz vai visi mūsu valsts iedzīvotāji un arī krietni daudz ārvalstu tūristu? Pieļaujams, ka šādas vietas statuss varētu pieņākties noslēpumainajam Pokaiņu mežam, kas atrodas aptuveni 13 kilometru attālumā uz dienvidrietumiem no Dobeles, braucot virzienā uz Īli.

Par ļoti populāru tūrisma objektu Pokaiņu mežs kļuva vien pagājušā gadsimta 90. gadu pirmajā pusē, kad strādnieki, veicot darbus cīsmās, zem biežās sūnu kārtas atrada neparastus akmens krājumus, kā arī atsevišķus liela izmēra akmeņus. Tas savukārt ieinteresēja gan vairāku ar dabu saistītu zinātņu nozaru pārstāvjus, gan arī dziedniekus un ekstrasensusus. Ziņas par savdabīgo atradumu izplatījās zibens ātrumā un, cilvēku fantāzijas iniciēti, par Pokaiņiem sāka rasties gluži neticami stāsti un pat leģendas. Tagad mežā izveidota un labiekārtota dabas taka, un daļai akmeņu ir doti nosaukumi, piemēram, Līgas akmens, Lieldienu akmens, Laimas galds, Akmens dziednieks, Zintnieku laiva un citi. Pastāv versija, ka akmeņiem ir stingri noteikts izvietojums – vismaz daļa no tiem atrodas āderu krustpunktos. Taču jāpiebilst, ka no visa meža, kuŗa kopējā platība ir aptuveni 500 hektāru, apmeklētājiem pieejama vien daļa.

Raksta autore Pokaiņu mežu apmeklēja vasaras sākumā, lai beidzot izprastu, kas tad īsti ir šīs vietas “pievilkšanas spēks” un kāpēc šī vieta tik ļoti piesaista cilvēkus.

Robeža starp patiesību un mītu

Pirms brauciena uz Pokaiņu mežu bija dzirdēts, ka šai vietā notiekot mistiskas lietas un mežs glabānot ne vienu vien noslēpumu. Liela daļa cilvēku uz Pokaiņiem braucot ar mērķi dziedināties, taču citiem, jutīgākiem, iespējams piedzīvot redzes halucinācijas vai dzirdes anomālijas. Staiģājot pa mežu, dažās tā vietās pēkšņi, bez reāla iemesla varot pazaudēt orientācijas spējas. Ja padzeŗas avotu, kuŗu tur ir vairāki, ūdeni, cilvēks kļūstot aktīvāks, un, ja paguļ uz kāda no lielajiem laukakmeņiem, varot atgūt veselību.

Lai lieki nemaldinātu lasītāju, uzreiz jāuzsver, ka no visa iepriekš uzskaitītā nepiepildījās absolūti nekas! No meža izkļūvām sveiki un veseli, ne reizes neapmaldoties! Lai šāda liksta nepiemeklētu, par to ir parūpējies Pokaiņu meža uzturētājs – VAS “Latvijas Valsts meži”, jo norāzu, kuŗā dabas takas vietā esam nonākuši un kurp doties tālāk, netrūka. Kas attiecas uz veselības atgūšanu, kārtīga pastaiga svaigā gaisā, turklāt tik gleznainā apkārtnē, kāds ar stāvajiem pauguriem un dziļajām ielejām, avotiņiem un diķīšiem ir Pokaiņu mežs, patiesi uzlabos pašajūtu vai vismaz palīdzēs

kuŗš Pokaiņos strādājis no 1969. gada. Taču, turpinot attīstīt ideju par īpašo strāvojumu, varētu pieļaut, ka ar to, iespējams, ticis domāts radioaktīvais starojums, kas granitiskā sastāva laukakmeņiem, ja tie atrodas lielā koncentrācijā, kā tas ir Pokaiņos, var būt paaugstināts. Turklāt pastāv arī tāda versija, ka šeit no Zemes dzīlēm izplūstot radons (Rn) – radioaktīva un bezkrāsaina cēlgāze, kas var veicināt saslimstību ar plaušu vēzi.

Loģisks būtu jautājums, no kuŗienes radušies stāsti par šī meža masīva pārdabiskumu – par enerģijām un akmeņu spējām pozitīvi

Gleznaina ainava un sakoptība – tās ir divas lietas, kas raksturo Pokaiņu mežu // FOTO: Lāsma Gaitniece

krietni izvēdināt galvu! Ņemot vērā, ka raksta autore iepriekš bija zinājusi par ieteikumu apgulties uz kāda no lielajiem savrupajiem akmeņiem, izmēģināts tika arī tas, taču, piedodiet, bet es šādu dziedināšanas metodi nekādi nespēju uztvert nopietni. Laikam šī iemesla dēļ arī izpalika rezultāti. Jāpiebilst, ka dažos akmeņos ir it kā iestrādātas īpašas vietas sēdēšanai vai gulēšanai, lai sirdzējam uz tiem būtu ērtāk novietoties.

Arī īpašās enerģijas jeb strāvojumu, par kuŗa esamību esot pārliecināti zintnieki, dziednieki un ekstrasensī, sajūst nebija lemts. To, kā atklājas, ne reizes neesot jutis arī vietējais mežsargs Klūga,

iedarboties uz cilvēku veselību? Izrādās, ka neilgi pēc tam, kad ziņas par Pokaiņu mežu un tajā atrastajiem akmens krāvumiem nokļuva periodiskajos izdevumos, turp devās pētnieki. Vairāki no viņiem patiesi bija saistīti ar zinātņi, piemēram, ģeologi, arheologi, vides pētnieki, taču netrūka arī tādu, kuŗiem ar zinātņi nebija ne mazākās saistības. Viens no tādiem, kuŗa vārds šai rakstā minēts netiks, sevi pasludināja par Pokaiņu pirmatklājēju un par šo apvidu pat sarakstīja grāmatas, tajās pauzot, ka mežam esot neparasta enerģētika, ka akmeņus, kas veido krājumus, ļaudis senatnē sanesuši no ļoti tālas apkāmes, turklāt Pokaiņi esot

nozīmīgs kulta objekts, gandrīz vai pasaules centrs. Kaut arī zinātnieki visus iepriekš uzskaitītos apgalvojumus ir atspēkojuši, argumentēti pierādot, ka tie neatbilst patiesībai, daudzi cilvēki šiem mītiem turpina ticēt.

Vāverītes brokastis un bebru mājas

Uz Pokaiņiem ir vērts aizbraukt arī tādā gadījumā, ja esat reālists un neticat nevienai no iepriekš minētajām mistiskajām parādībām. Mežs un tajā iekārtotā dabas taka ir kā radīti ilgai un nesteidzīgai pastaigai, dabas un savvaļas dzīvnieku, kuŗu Pokaiņos netrūkst, vērošanai. Diem-

loģiskie pētījumi, kuŗi, starp citu, nav bijuši pirmie.

Bez akmeņiem un meža dzīvnieku atstātajām pēdām šeit apskatāmas arī citas neparastas lietas, piemēram, liels, krāšņs stabs, kas it kā sniedzas debesīs un kam “apvīta” Lielvārdes josta. Patiesībā tas ir varens kāda mākslinieka meistardarbs, jo kokā izveidotajā Lielvārdes jostā saskatāms katrs smalkākais ornaments! Dodoties tālāk, var nokļūt nelielā bērzu birzītē, kam dots nosaukums “Saules ceļa vārti”. Tajā atrodas no koka veidotas dažādas seno latviešu rakstu zīmes. Tapat var pakāpties Baltajā kalnā – tā ir vieta, no kuŗas lieliski pārredzama plaša apkārtnē. Šādu lietu un objektu Pokaiņu mežā ir daudz, visus pat grūti uzskaitīt.

Netālu no Pokaiņu meža atrodas kādas senas lauku mājas. Ejot tām garām, tā arī nevarēja saprast – vai tur kāds dzīvo vai vairs ne (drīzāk gan šķita, ka nedzīvo). Ēka uzmanību saistīja ar to, ka burtiski slīga ziedošos ceriņu krūmos. Pavasarī un vasarā tādā dzīvot būtu pasaka, taču ziemā – murgs. Savukārt pie galvenās ieejas mežā atrodas mūsdienīgs tūristu informācijas centrs, vietas piknikam un slietenis jeb vigvams, kuŗā patverties no karstās saules stariem.

Un visbeidzot – kad slavenākais no Latvijas mežiem un tā bagātības apskatītas, no Pokaiņiem var doties uz Krīvu kalnu, Elku kalnu pie Zebrus ezera, Dobeles Zilo kalnu un Gaurata ezeru.

UZZIŅAI:

Pokaiņu meža atrašanās vieta un koordinātes:

“Senpokaiņi”, Naudītes pagasts, Dobeles novads, LV-3724;

Tālruni: +371 63729177; +371 26392564; e-pasts: pokainumezs@lvm.lv

Ieejas maksa:

pieaugušajiem – 2.00 EUR
bērniem, pilna laika studentiem, pensionāriem – 1.70 EUR
bērniem līdz septiņu gadu vecumam, speciālo internātskolu un bērnu namu audzēkņiem – brīvbiļete.

Iebraukšana teritorijā:
vieglajām automašīnām – 1.50 EUR
autobusiem braukšana pa “Loka ceļu” – 4.50 EUR
ekskursantu sagaidīšana “Trijstūrī” – 1.50 EUR

Pokaiņu meža objekts “Lielvārdes josta”

žēl raksta autore apmeklējuma laikā nevienu no zvēriem nesatapa, taču, pamanot zemē pie lielās egles aplupinātu čiekuru un tam blakus izbirušās sēkliņas, bija secināms, ka nesen šai vietā vāverīte ieturējusi brokastis. Bija redzamas arī bebru mājas un dambji, taču bez pašiem “vaininiekiem”.

Pokaiņu mežā skatam atklājas ne tikai atsevišķi lieli laukakmeņi, bet pat veseli to krāvumi; pelēkie milzeņi rūpīgi salikti kaudzēs, iebūvēti terrasēs, ar tiem izklītas pat “upes” un takas. Lai kā arī būtu, skaidrs, ka tas ir cilvēku roku darbs. Šis fakts tika apliecināts pagājušā gadsimta 30. gados, kad Pokaiņos notika acrho-

Kad skaisti sapņi atkārtojas

(Turpināts no 8. lpp.)

Veikalā Robertam iznāk izmaiņa ar vīrieti kunga dūšā, kas tomēr grib sirsnīgi sarokoties uz zinātni, ka Roberts ir no Amerikas.

Atgriezušies savās naktsmājās, ejam atkal peldēt, lai noskalotu dienas putekļus, bet visi pēc kārtas arī ieejam dūšā. Drīz pēc tam, kad esam tīri un saģērbusies vakaram, pienāk cits viesis un skaidro, ka notikusi neliela avārija, ūdens pirmajā stāvā tekot no griestiem, lūdz, lai nelietojam dūšu, varot parādīt citu, ka sirlietošanas kārtībā. Te laikam vietā piebilst, ka šis viesu nams laikam

mainījies īpašniekus, kopš Anita te palika pirms 12 gadiem, kad pavadīja Sveika, Latvija! grupu. Jau tad samniece sūdzējās par paviršībām celtniecībā un cik grūti atrast kvalitatīvu darba spēku. Kopš tā laika piebūvētas vēl istabas, bet līdz ar to, ja sievietes istabā vēl ir logs ar skatu uz diķīti, tad vīriešu istabas vienīgais logs izņemts, jo sienas otrā pusē piebūvēta cita istaba un krācēji gulēja ar atvērtām durvīm, lai būtu mazliet svaiga gaisa. Esam pieredzējuši ceļotāji un nometņotāji, gulējuši dažnedažādās kopmītnēs un sevišķi nesa-

traucamies par apstākļiem, kas nav piecu zvaigžņu viesnīcu līmenī. Šarma, skaista skata un sirsnības Rāznas Stāvkrastos netrūkst, bet ja mēs būtu izmitināti istabā zem mūsu dūšas, laikam nebūtu laimīgi.

Vakars ir skaidrs un vēss. Sēžam kalnmalē patīkami noguruši. Oranži strīpains kaķēns lēnām tuvojas un ieņaudas. Vērojam, kā saule aizslīd aiz ezera otra krasta – Noriet saule vakarā, zelta starus starodama... Cik skaisti, kad tautasdziesmu vārdu gleznas parādās acu priekšā. Klusums un miers kā nekur.

Ceturtdienas rītā ceļš ved uz Rēzekni. Šai dienai vairāki mērķi. Pēcpusdienā jākāpj vilcienā, lai brauktu uz Pļaviņām. Rēzeknē pa vasaru dzīvo Jāņa mamma un nesen no Zviedrijas atvākušies māsa Anita ar vīru Antonu. Jānis ar Ilzi dodas ciemos. Viņiem sanāk arī veikli aizbraukt uz Feimaņu kapiem, kur apglabāts Jāņa tēvs. Mēs pārējie gribam apskatīt pirms dažiem gadiem uzcelto Latgales vēstniecību Gors. Ap un iekšā Gorā ir rosība. Bērni spēlējas strūklakā ārpusē. Namā pašā daži iet uz kino, citi apskata izstādi. Nedēļas nogalē te uzvedīs

A. Jansona „Brīnumputnu,” kuŗā piedalās divi mums pazīstami jaunieši no ASV. Gribas domāt, ka reģiona gars guvis un gūst stiprinājumu no pašākumiem, kas te notiek. Ļaužu atvērtība atkal atklājas, kad mūs uzrunā un grib fotografēt žurnāliste, kas gatavojot rakstu par velosipēdu braukšanu Rēzeknē. Pirms došanās uz dzelzceļa staciju, piestājamies pie Hyper Rimi, kur, kā katrā lielākā ASV veikalā, var izvēlēties no plaša klāsta gatavu ēdienu.

(Turpināts 18. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Svētceļojumā uz Aglonu

Ļaudis ik gadu dodas uz Aglonu, lai piedalītos Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkos, kas ir gada lielākie katoļu svētki un Aglonā pulcē tūkstošiem un vēl tūkstošiem katoļu un citu konfesiju ticīgo gan no Latvijas, gan citām valstīm. 27. jūlijā no rīta ar lūgšanu Sv. Jāzepa katedrālē sākās tradicionālais svētceļojums uz Aglonu, un pirmie, kā ik gadu, ceļā devās svētceļnieki no Liepājas. 31. jūlijā ceļu uz Aglonu uzsāka pirmā svētceļnieku grupa no Rīgas.

Svētceļojumā no Liepājas devās vairāku desmitu cilvēku liela grupa – gan ļaudis sirmām galvām, gan jaunas ģimenes ar zīdaiņiem ratiņos un bērni. Tradicionāli svētceļniekus no pilsētas vada katoļu priesteris Mariušs Kempa, kuŗš pats ik gadu piedalās svētceļojumā. Liepājas diecēzes svētceļojums tradicionāli notiek pa maršrutu, izvairoties no galvenajiem ceļiem. “Pa iespējami taisnāko maršrutu: Liepāja – Gavieze – Asīte – Nīgrande – Grīvaiši – Auce – Mežmalieši – Eleja – Bauska – Skaistkalne – Darbņicas – Nereta – Aknīste – Bebrene – Nīcgale – Kalupe – Višķi – Aglona,” stāsta priesteris.

***

Digitāli iepazīst Latvijas kultūras mantojumu

Latvija 100

Sagaidot Latvijas Simtgadi, ikvienam tīmeklī tagad ir brīvi pieejami plaši resursi, kas ļauj iepazīties ar unikālo Latvijas kultūrvēsturisko mantojumu, informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis Kaspars Rūklis. Kultūras mantojuma digitalizācija notikusi, sadarbojoties Latvijas Nacionālajai bibliotēkai (LNB), Latvijas Nacionālajam arhīvam (LNA) un Kultūras informācijas sistēmu centram (KISC).

Cilvēki jau pašlaik aktīvi izmanto iespējas digitālajā vidē apskatīt kultūras mantojumu, ko apliecina tīmekļa vietnes *Periodika.lv* statistika par pērnā gada – vairāk nekā miljons lapas skatījumu no 80 pasaules valstīm. Savukārt Latvijas Nacionālajā digitālajā bibliotēkā izveidoto digitālo kolekciju “Dziesmu svētku krātuve”, kuŗā ietilpst gandrīz 3000 digitalizētas kultūras vērtības par Dziesmu svētku norisi, pirmajā nedēļā apmeklēja vairāk nekā 1000 lietotāju. LNB īstenotais projekts “Latvijas kultūras mantojuma satura digitalizācija (1. kārtā)” nodrošinās daudz plašāku satura pieejamību, jo daudziem lasītājiem vairs nebūs vajadzības personīgi ierasties Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, lai strādātu ar laikrakstiem, grāmatām un kartēm. Tāpat tīmekļa tiešsaistē būs pieejami arī citi

Latvijas kultūras mantojuma materiāli – mākslas un dokumentālās filmas, skaņas un audio ieraksti no Latvijas Nacionālā arhīva krājumiem, muzeju priekšmeti un citas kultūras mantojuma vērtības.

***

Monblānā paceļ Latvijas karogu

Divpadsmit aizrautīgi entuziasti 6. augustā devās, iespējams, savas dzīves pārgalvīgākajā ekspedīcijā uz Alpiem, lai kalna augstākajā virsotnē Monblānā paceltu Latvijas karogu.

Šī ekspedīcija uz Eiropas Savienības (ES) augstāko virsotni ir īpaša ar to, ka šoreiz ekspedīcijas dalībnieki kalna virsotnē uznesīs 10 metrus gaŗu viengabalainu karoga mastu un tajā pacels Latvijas karogu. Vēl īpašāku šo notikumu padara fakts, ka šis elpu aizraujošais piedzīvojums aizrit tieši Latvijas Simtgades zīmē. Kā stāsta “Monblāns 2018” projekta vadītāja Ilze Seržāne, šāds notikums nedz Latvijā, nedz pasaulē līdz šim nav ticis īstenots, un ekspedīcijas dalībniekiem būs īpašs gods būt pirmajiem, kas uznesuši kalnā karoga mastu un pacēlušī tur savas valsts – Latvijas sarkanbaltsarkano karogu. “Tas ir liels izaicinājums, īstenot projekta mērķi. Tomēr, ņemot vērā, ka šis neparastais un riskantais piedzīvojums notiks tieši Latvijas Simtgades laikā, tam ir arī simboliska nozīme – tādējādi mēs demonstrēsim ne tikai aizrautību un vēlmi apliecināt savu izaicinājumu un varēšanu, bet arī lepmumu par savu valsti Latviju,” norāda projekta vadītāja. Idejas autors ir Aldis Kunšteins, kuŗš pats pirms desmit gadiem ir kāpis Monblāna virsotnē, bet šoreiz apņēmis uzņest karoga mastu un tajā uzvilkt arī Latvijas valsts karogu, kas simbolizētu latviešu drosmi un apņēmību.

***

Diasporas un Latvijas jauniešu nometne “TEV” Zviedrijā

Viena no Eiropas Latviešu apvienības (ELA) galvenajām prioritātēm ir, sadarbojoties ar Latvijas valsts iestādēm, strādāt ar diasporas jauniešiem un bērniem. Stiprināt viņu latvisko identitāti un saikni ar Latviju, kopt latviešu valodu un latvisko kultūru, izvēršot pilsonisko līdzdalību un iesaisti diasporas organizāciju darbā.

Šogad, pateicoties Izglītības un zinātnes ministrijas finānciālam atbalstam, ELA tika dota iespēja organizēt latviešu jauniešu nometni. Tā kā Zviedrijā pagājušajā rudenī aktīvu darbību ir uzsācis Stokholmas Jauniešu klubs, tad šo nometni tika uzticēts organizēt Zviedrijā, Ēlandes salā 10. augustā.

***

Aicina iesaistīties sociālajā kustībā #Gribu Tevi Atpakaļ

Jau trešo gadu pēc kārtas Latvijas Institūts aicina latviešu diasporas skoliņus iesaistīties sociālajā kustībā #Gribu Tevi Atpakaļ un darināt īpašus svētku sveicienus sociālās aprūpes centros mītošajiem senioriem Latvijā. “Uzadi, sarūpē, dāvini rakstainus cimds un 18. novembrī – valsts 100. dzimšanas dienā – sasildi sevi un Latviju!” Ar šādu uzsaukumu lielos svētkus svinēt aicina Latvijas valsts Simtgades birojs, tāpēc arī LI ir domājis par to, kā šo simbolu integrēt šī gada bērnu sveicienos Latvijas senioriem valsts svētkos.

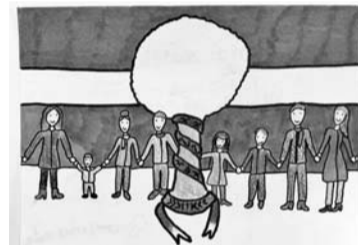

Foto: Ogres Mākslas skola

No 2018. gada 1. septembra līdz oktobra vidum latviešu diasporas skoliņu audzēkņi tiek aicināti darināt sveicienus ar latviešu rakstainajiem cimdkiem, izmantojot mūsu senču no paaudzēs paaudzē nodoto cimdu rakstu un krāsu salikumu kombinācijas. Esam daudzkārt bijuši liecinieki tam, ar kādu savilņojumu bērnu sveicienus saņem sociālās aprūpes centru iemītnieki, un arī rakstainu cimdu formā veidoti apsveikumi noteikti sasildīs senioru sirdis Latvijas 100. dzimšanas dienā! Aicinām diasporas skoliņu skolotājus informēt par šo LI iniciatīvu savas skolas audzēkņus un viņu vecākus. Lūgums līdz š.g. 5. septembrim informēt LI par vēlmi atbalstīt šo iniciatīvu, rakstot e-pastu uz info@li.lv ar norādi “Svinam LV100 rakstainos cimdus”, norādot paredzamo apsveikumu skaitu, ko skoliņus audzēkņi varētu sagatavot. Pēc dalības apstiprinājuma saņemšanas LI sazināsies ar jums un vienosies par organizatoriskajiem darbiem, lai nodrošinātu, ka Latvijas seniori saņem īpaši viņiem radītos rakstainos cimds valsts svētku priekšvakarā. Sveicenu sūtīšanas un saņemšanas laiks būs no oktobra vidus līdz 11. novembrim – Lāčplēša dienai, bet laikā no 11. – 17. novembrim LI būs sarīkojums kādā no sociālās aprūpes centriem.

***

Forums “Laiks bērniem! Ceļā uz ģimenei draudzīgāko sabiedrību”

Rīgā 9. un 10. augustā notiks starptautisks forums “Laiks bērniem! Ceļā uz ģimenei draudzīgāko sabiedrību”, informēja Latvijas Goda ģimenes gada sabiedrisko attiecību konsultante Dace Šimanoviča.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

IGAUNIJA. 31. jūlijā Igaunijas Nacionālajā bibliotēkā Tallinā tika atklāta izstāde “Tīks aizliegts. Baltijas grāmatas 1918 – 1940”. Izstādi sagatavojušas Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nacionālās bibliotēkas par godu Baltijas valstu Simtgadēm. Izstādi ar uzrunām atklāja Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors A. Vilks, Igaunijas Nacionālās bibliotēkas direktore J. Andresoo, Latvijas vēstnieks Igaunijā R. Jansons un Lietuvas vēstnieks Igaunijā G. Apouks. Izstāde piedāvā ieskatīties Baltijas valstu grāmatniecības procesos laika posmā starp diviem pasaules kariem. Izstādes organizētāji norāda: “Laikposmu no 1918. līdz 1940. gadam mēdz dēvēt par zelta laikmetu Baltijas grāmatniecībā. Pirmo reizi valstiskums bija nodrošinājis netraucētas attīstības iespēju. Pirmo reizi lasīšana ļāva gūt gan zināšanas, gan pilnvērtīgu izklaidi kā laukos, tā pilsētā. Lasīja un savu inteliģenci vairoja visi sociālie slāņi. Gan tirāžas, gan grāmatu māksla sasniedza līdz šim nebijušas virsotnes. Drīz tas tika aizliegts, cenzēts, svītrots, aizkrāsots. Ievietots specfondos. Slēpts.” Izstāde Tallinā būs apskatāma līdz 25. oktobrim. No 1. novembra līdz 2019. gada 24. martam izstāde būs apskatāma Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Forums Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notiks saistībā ar valsts iniciatīvu “Latvijas Goda ģimenes gads” īstenošanu. Tajā piedalīsies vairāk nekā desmit valstu pārstāvji, lai dalītos pieredzē par ģimenei draudzīgākas politikas veidošanu, tādējādi sekmējot ģimenes atbalsta politikas attīstību Eiropā un Latvijā.

***

Ojāra Veides fonds – atbalsts Latvijas ārstiem

Nu jau deviņpadsmit gadus Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) aicina Latvijas ārstus izmantot Ojāra Veides fonda atbalstu.

Stipendija 1000 – 2500 USD apjomā katru gadu tiek piešķirta 3 – 4 pretendentiem.

Ojāra Veides fonda mērķis ir atbalstīt Latvijas ārstus, kas strādā veselības aprūpes laukā Latvijā un kuŗiem ir izdevība un vēlšanās papildināt profesionālās zināšanas kādā mācību iestādē ārzemēs. Stipendija paredzēta ceļa naudas, dzīvesvietas, maksas par mācībām, uztura izdevumu segšanai. Par savu iegūto pieredzi stipendiāti sniedz rakstu LĀZA Apkārtrakstam. Arī šogad vēl līdz 15. septembrim fonda valde gaida pieteikumus 2018. gada stipendijām. Plašāk par šo iespēju www.lazariga.lv

***

Piedalās mācībās Northern Strike ASV

No 4. līdz 18. augustam Nacionālo bruņoto spēku kaŗavīri un zemessargi piedalās starptautiskajās mācībās Northern Strike Mičiganā, ASV. Northern Strike ir ikgadējas apvienotās sauszemes un gaisa spēku mācības, ko organizē Mičiganas Nacionālā gvarde. Mācībās piedalās aptuveni 5000 kaŗavīru no ASV, Bulgārijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Lielbritānijas, Polijas, Ungārijas un Vācijas.

Mācību mērķis ir uzturēt un pilnveidot vienību kaujas gatavību, tai skaitā veicot kaujas šaušanu un integrējot apvienoto uguns atbalstu sauszemes spēku vienību uzdevumu izpildē, kā arī uzlabot sadarbību starp sabiedroto spēkiem.

***

Hēlikopteri Black Hawk Latvijai

ASV Valsts departaments devis Latvijai “zaļo gaismu” iegādāties no Savienoto Valstu uzņēmuma četrus hēlikopterus Black Hawk, vēsti ASV militārais izdevums *Defense News*.

Pirkuma summa aplēsta uz 200 miljoniem ASV dolāru (173 miljoniem eiro).

Šis darījums “atbalstīs ārpolitiku un Savienoto Valstu nacionālo drošību, palīdzot uzlabot NATO sabiedroto drošību,” paziņojusi ASV Aizsardzības drošības sadarbības aģentūra (DSCA).

***

Aerodium uzbūvē pasaules lielāko vēja tuneli

Latvijas uzņēmuma, vertikālo vēja tuneli ražotāja Aerodium komanda Holivudas filmas “Neiespējamā misija: Sekas” (*Mission Impossible: Fallout*) vajadzībām uzbūvējusi lielāko vēja tuneli pasaulē un apmācījusi filmas galvenās lomas tēlotāju, aktieri Tomu Krūzu, informē uzņēmuma pārstāvji.

Kā informēja uzņēmuma valdes priekšsēdis Ivars Beitāns, klients – filmu studija Warner Brothers – uzrunājis Aerodium 2016. gada rudenī. Krūzs savā jaunajā filmā vēlēties skatītājus pārsteigt ar ko līdz šim nebijušu.

(Turpinājums 11. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 10. lpp.)

“Sākumā viņi izmēģināja lidošanu normāla izmēra tunelī. Tomam tas patika, bet viņš jautāja, vai varam viņam uzbūvēt kaut ko lielāku? Vārds pa vārdam, un nonācām līdz idejai, ka speciāli šim projektam jābūvē pasaulē lielākais vēja tunelis,” pastāstīja Beitāns. Speciāli filmas vajadzībam *Aerodium* radījies patlaban pasaulē lielāko vēja tuneli. Tajā uzņemtas filmas lidošanas ainas. “Tunelis ir perfekts, un lidot tajā ir tirā bauda. Ši ir jauna lappuse vēja tunelu industrijā un ļoti nozīmīgs panākums *Aerodium* komandai,” sacīja Beitāns. Vēja tunelī ir 6,5x3,5 metru liela lidošanas zona, tajā vienlaikus var brīvi lidot septiņi cilvēki. Kā norāda uzņēmuma pārstāvis, vēja tuneli lidot var arī horizontāli, kas ir jauna, unikāla pieredze un rada vistuvākās sajūtas izpletņlēšanai.

***

Otrā pasaules kara dalībnieku apliecināšana

No 1. augusta var saņemt Otrā pasaules kara dalībnieku apliecināšanu, kas kara veterāniem nodrošinās viņiem pienākošos pabalstu saņemšanu. To paredz jūnijā pieņemtie Ministru kabineta “Noteikumi par Otrā pasaules kara dalībnieka apliecināšanu un piemiņas krūšu nozīmes paraugu, izsniegšanas, uzskaites un izmantošanas kārtību”.

Otrā pasaules kara dalībnieku apliecināšanu un piemiņas krūšu nozīmes varēs saņemt, iesniedzot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē iesniegumu, pievienojot sejas fotoattēlu (izmērs 3x4), kas nav vecāks par trim mēnešiem. Iesniegumu var nosūtīt arī pa pastu. Tāpat noteikumi paredz iespēju apliecināšanu un piemiņas nozīmi saņemt arī personas atrašanās vietā, ja, piemēram, persona veselības stāvokļa dēļ pati nevar ierasties kādā no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nodaļām. Pamatojoties uz likumu “Par Otrā pasaules kara dalībnieka statusu”, par Otrā pasaules kara dalībniekiem atzīstami Latvijas pilsoņi, kuŗi arī 1940. gada 17. jūnijā bija Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji, vai arī personas, kuŗas šajā datumā varēja pretendēt uz Latvijas pilsonību, ievērojot, ka visas attiecīgās personas no 1940. gada 17. jūnija līdz 1945. gada 2. septembrim citu valstu regulāro militāro vienību sastāvā piedalījās bruņotā cīņā pret PSRS, nacistiskās Vācijas vai tās sabiedroto militārajiem formējumiem. Kā informē Iekšlietu ministrijas pārstāve Gunta Skrebele, apliecināšanu var izmantot uzraudzīt, ja persona vēlas izmantot normatīvajos aktos noteiktās Otrā pasaules kara dalībnieka tiesības. Persona ar Otrā pasaules kara dalībnieka statusu ir tiesīga sa-

ņemt pabalstus un atvieglojumus pašvaldību nodevu maksāšanā vai pakalpojumu saņemšanā, ja to piešķir pašvaldība, kuŗas teritorijā šī persona dzīvo.

***

Čekas un kompartijas dokumentu publicēšana tīmeklī
Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabals.lv* sāka parakstu vākšanu par PSRS okupācijas režīma čekas un kompartijas dokumentu publicēšanu tīmeklī. Par iniciatīvas autoru norādīts bijušās Latvijas PSR Valsts drošības komitejas (VDK) zinātniskās izpētes komisijas vadītājs Kārlis Kangeris. Kangeris rosina atspoguļot LKP CK daļu un sektoru vadītāju lietas, kompartijas pilsētu, rajonu un Rīgas pilsētas rajonu pirmo un otro sekretāru lietas, kā arī publicēt PSKP vadošo lomu represijās apliecināto dokumentus, atspoguļot virkni PSRS totalitārās okupācijas režīma sabiedrības kontroles institūciju. Iniciatīvā norādīts, ka Atklātības un totalitārā režīma atkārtotās novērtēšanas likumprojekta jeb Atklātības likuma mērķis ir, istenojot Satversmes ievadā nostiprināto totalitārisma nosodījumu, ar atklātības un vēstures pētniecības palīdzību novērst totalitārā režīma atkārtotās iespējamību Latvijā, pārvarēt Latviju okupējušo varu propagandas un slepenības kultūras sekas.

***

DP aiztur Ždanokas partijas valdes locekli

Drošības policija (DP) 6. augustā aizturējusi “Latvijas Krievu savienības” (LKS) valdes locekli Ilju Kozirevu aprīlī sāktajā kriminālprocesā par iespējamām prettiesiskām darbībām 31. martā notikušās “Vislatvijas vecāku sapulces” laikā, liecina aģentūras LETA rīcībā esošā informācija.

Ilja Kozirevs // Foto: LETA

Kozirevs ir viens no LKS Saeimas deputātu kandidātiem rudenī gaidāmajās parlamenta vēlēšanās. Sarakstā viņš minēts kā SIA *Comtel* tehniskais direktors un LKS valdes loceklis.

***

Likteņdārzā krāšņs 10 gadu jubilejai veltīts koncerts

11. augustā plkst. 19 Likteņdārzā notiks krāšņs koncerts par godu 10 gadiem, kopš uzsākts *Likteņdārza* projekts, un īpašā veidā veltot to Latvijas Simtgadei. Kopā ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, pianistu Vestardu Šimku, dziedātāju Daumantu Kalniņu un Rīgas Doma zēnu kori koncertā baidīsim krāšņu programmu – Imanta Kalniņa un Raimonda Paula tautā iemīļotos skaņdarbus, latviešu simfoniskās mūzikas klasiku un īpaši šim koncertam rakstītos jaundarbus, ko komponē Vestards Šimkus un Raimonds Tiguls. Pie diriģenta pulsts būs LNSO mākslinieciskais vadītājs

un galvenais diriģents Andris Pogas: “Šis programmas kodols ir simfoniska tautasdziesma – gan klasiska, gan speciāli šim koncertam no jauna radīta.”

***

Valmiera kļūst par a cappella galvaspilsētu

No 9. – 11. augustam Valmierā notiks vokālās grupas *Latvian Voices* rīkotās meistarības, kuŗas piedalīsies vokālie ansambļi no Latvijas un Igaunijas. 11. augustā Valmieras pilsdrupās būs meistarības noslēguma koncerts, kuŗā piedalīsies visi dalībnieki, kā arī vokālā grupa *Latvian Voices*. Koncertā ieceja ir bez maksas. *Latvian Voices* meistarības rīko jau otro gadu. Šogad meistarības piedalīsies *Trijeles* no Kuldīgas, *Melodia* no Strenčiem, *Guns* no Jelgavas, *Skonai* no Rēzeknes un *Mirt* no Pērnavas, Igaunijā. Meistarības savā pieredzi dalībniekiem nodos arī divi vieslektori no pasaulē zināmām *a cappella* grupām: Katarina Henrišone (*Katarina Henryson*) un Jussi Čudenijs (*Jussi Chydenius*).

***

Latviešu diriģentu pirmizrāde Zalcburgas festivālā

“Kaisle un ekstāze” – šāda tema šogad ir izvēlēta slavenajam Zalcburgas festivālam, kas risinās no 20. jūlija līdz 30. augustam. Festivālā piedalās arī divi izcili latviešu diriģenti – Andris Nelsons un Mariss Jansons. Marisa Jansona vadībā 5. augustā notika Pēterča Čaikovska operas “Piķa dāma” pirmizrāde.

Savukārt 28. jūlijā spožus panākumus Salomes lomā guva lietuviešu soprāns Asmika Grigorjana, kas jau nodēvēta par operas pasaules jauno zvaigzni.

***

Andris Nelsons uzstāsies Latvijā
Šī gada 13. un 14. oktobrī valsts Simtgades koncertcikla “Dzimuši Latvijā” ietvaros ar divām krāšņām koncertprogrammām Rīgā viesosies viens no vecākajiem un izcilākajiem pasaules orķestriem – Leipciģas *Gewandhausorchester* orķestris Andra Nelsona vadībā.

Izcilais latviešu diriģents Andris Nelsons, kuŗš šoruden tieši Latvijas valsts 100. dzimšanas dienā svinēs savu četrdesmit gadu jubileju, šī gada februārī stājās Leipciģas *Gewandhausorchester* orķestŗa mākslinieciskā vadītāja amatā. Pēc vairāku gadu pauzes diriģents kopā ar orķestri divos krāšņos koncertos ir gatavs priecēt arī klausītājus Rīgā – pēdējo reizi Latvijā diri-

ģents uzstājās 2012. gadā ar viņa tobrīd vadīto Birmingemas simfonisko orķestri, informēja Andreja Žagara Kultūras atbalsta un attīstības fonda komunikācijas vadītājs Jānis Žagars. 13. oktobra koncertā Latvijas Nacionālās operas Lieļajā zālē kopā ar orķestri uzstāsies starptautiski atzītais latviešu soprāns Kristīne Opolais, kuŗas izpildījumā dzirdēsim ainas no Čaikovska operām “Jeveņijs Ņegins” un “Piķa dāma”. Pirmoreiz Latvijā skanēs arī komponista Andra Dzeņiša jaundarbs “Māra”, kas radīts pēc Bostonas simfoniskā orķestŗa un Leipciģas *Gewandhausorchester* orķestŗa pasūtījuma un pasaulē pirmatskaņojumu būs piedzīvojis Leipciģā 4. oktobrī. Koncerta otrā daļā skanēs Gustava Mālera monumentālā Pirmā simfonija “Titāns”.

***

Framest dziedātāji iestudējumā “Mesa” Trīrā, Vācijā

4. augustā Vācijas pilsētā Trīrā izskanēs leģendārā amerikāņu komponista Leonarda Bernsteina mūzikālais iestudējums “Mesa”, kuŗa galvenajās lomās iejutīsies vokālās grupas *Framest* dziedātāji Rūta Dūduma, Beāte Zviedre, Jānis Ķīrsis un Mikus Abaroniņš.

Jau šī gada pirmajos mēnešos iesākās *Framest* gatavošanās posms, kad grupa tika uzaicināta piedalīties ievērojamajā mūziklā Vācijā, pilsētā Trīrā un Maincā. L. Bernsteina “Mesa” ir ļoti apjomīgs mūzikāls uzvedums dziedātājiem, instrumentālistiem un dejotājiem. Jau vairāk nekā nedēļu *Framest* atrodas Vācijā, kur aktīvi norit mēģinājumi kopā ar vairāk nekā 150 citiem uzveduma dalībniekiem, starptautiski apbalvotā diriģenta *Bassem Samir Akiki* un latviešu režisores Rēzijas Kalniņas vadībā.

***

Pirmais Latvijas kultūras vēstnieku festivāls

11. augustā Jelgavā, Hercoga Jēkaba laukumā, notiks Latvijas valsts Simtgadei veltīts Latvijas kultūras vēstnieku festivāls, parādot Zemgales un citu Latvijas reģionu kultūras bagātības, portālu *Delfi* informē rīkotāji. Sarīkojumā apmeklētājiem būs iespēja noklausīties dažādu tautu māksliniecisko kopu koncertu, noskatīties teātra izrādi un iesaistīties amatnieku radošajās darbnīcās. Festivālā tiksies dažādu Latvijas reģionu 14 mākslinieciskās kopas, pulcējot vairāk nekā 200 dalībniekus. Kā raksta rīkotāji, apmeklētājiem būs iespēja iepazīt gan Zemgales, gan citu reģionu un tautu kultūru daudzveidību. Festivāla idejas autore, Latvijas kultūras vēstniece Lauma Celma stāsta: “Zemgalē darbojas vairāki aktīvi Latvijas kultūras vēstnieku kustības dalībnieki, kas ar nerimstošu entuziasmu un enerģisku sabiedrisko darbu bagātina vietējo kultūras dzīvi un vairo

iedzīvotāju sabiedrisko līdzdalību. Šāds Latvijas kultūras vēstnieku festivāls Zemgalē tiek rīkots pirmo reizi, pulcējot 17 kultūras vēstniekus – Signi Pujāti, Lilitu Lauskiņi, Dagmāru Malzubu, Olgu Rožko, Irēnu Ivanovu, Ļubu Kapteini, Ivetu Bērziņu, Guntu Sauli (Dombrovsku), Elinu Pasečnaju, Janīnu Kūlu, Mariju Dubicku, Agitu Hauku, Randu un Ati Keņģus, Evu Mārtužu un Zili Šneideri-Ozoliņu. Kopīgā sarīkojumā ar Zemgalē un citviet Latvijā darbojošos kultūras vēstnieku radošu veikumu un aktivitātēm vēlamies iepazīstināt arī plašāku sabiedrību.”

***

Mazie Opermūzikas un Mākslas svētki Sēļu muižā

2018. gada 10. augustā Sēļu muižā apmeklētājus jau piekto gadu priecēs Mazie Opermūzikas un Mākslas svētki. Šoreiz sarīkojumā, pateicoties Latvijas valsts mežu un Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) Vidzemes kultūras programmai, izskanēs Gaetano Doniceti operas “Dons Paskvālē” mūzikālais stāsts.

Svētkos notiks vairāku izstāžu atklāšana. Sēļu muižas lielajā zālē notiks Igaunijas mākslinieku gleznu izstādes atvēršana. Piedalīsies Malle Heinonen un Tina Erala (Pērnavā). Savukārt Muižas klētī notiks tradicionālās izstādes “Ziedi manā dārzā” atvēršana. Ar mūzikāliem sveicieniem atklāšanā uzstāsies Valmieras dāmu vokālā grupa *Ad Rem*. Sarīkojuma laikā apskatāmas gleznotāja Jāņa Kalmiņa (1907-1996) gleznas no Valmieras muŗeja krājuma, porcelāna figūriņu kolekcija (Zviedrija), lielajā klētī sadarbībā ar Valmieras muŗeju izstāde “Sprēslenīcas, vārpstiņas, ērkuliši...” un vēsturiskā ekspozīcija “Sēļu muiža un apkārtnes muižas”.

***

Mazais dzeza festivāls Straupes Zirgu pasta

Jau otro gadu atjaunotā Straupes Zirgu pasta stacija 10. augustā gaidīs dzeza mūzikas mīļotājus Mazajā dzeza festivālā. Festivāls ir radīts ar mērķi iznest dzeza mūziku ārpus lielpilsētām, darīt to tuvāku un saprotamāku. Un Straupes Zirgu pasta stacija ar saviem senajiem mūriem un laukakmens bruģi ir tik piemērota tādām siltam tuviņas mirklim ar šo nenotveramo un neatkārtojamo mūziku. Straupes Zirgu pasta stacija ir vienīgā zirgu pasta stacija Latvijā, kas ir saglabājusies kā vienots ēku komplekss no 18. gadsimta sākuma, kad caur Straupi veda starptautiskas nozīmes zirgu pasta ceļš no Rietumeiropas uz Pēterburgu. Festivāls notiks pasta kompleksa iekšpagalmā, bet lietus gadījumā restaurētajā zirgu stallī.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

19. jūlijā Izraēlas parlaments ar 62 pret 55 balsīm (no 120) pieņēma jaunu pamatlikumu, kuŗā teikts, ka Izraēla ir jūdu (žīdu, ebrēju, *Jewish, yehudi*) tautas nacionālā valsts.

Iekams sīkāk pakavēties pie šī gan iekšzēmē, gan ārzemēs intensīvi un emocionāli kritizētā likuma, vērts atgādināt šādus faktus: ANO Kopsapulce 1947. gada 29. novembrī pieņēma rezolūciju, kuŗā teikts, ka Palestīna – Lielbritānijas mandāta teritorija – sadalāma divās valstīs – jūdu (*Jewish*) un arābu. Šai teritorijā – starp Vidusjūru un Jordānas upi mītošie arābi (tad vēl nebija īpaša jēdziena – palestīnieši) un apkārtnes arābu valstīs – Ēģipte, Transjordanija, Sīrija, Libāna – šo rezolūciju kategoriski noraidīja, jo nevēlēja paciest šai teritorijā jūdu valstisko veidojumu jebkurā lielumā un tūdaļ – vēl pirms jūdu valsts neatkarības proklamēša-

nas 1948. gada 14. maijā – pietēca tai kaŗu ar nolūku to iznīcināt.

Šo kaŗu viņi zaudēja, un Neatkarības deklarācijā, ko Davids Ben-Gurions – var teikt, “nācijas tēvs” nolāsīja 1948. gada 14. maijā, teikts, ka, pamatojoties uz jūdu tautas dabiskajām un vēsturiskajām tiesībām uz savu valsti, kas atzītas ANO Kopsapulces rezolūcijā, tiek proklamēta jūdu valsts – *Medinat Yisrael* (angliski – *State of Israel*).

Šajā deklarācijā visiem tās iedzīvotājiem, neatkarīgi no viņu tautības un ticības, uz pilnīgas vienlīdzības pamatiem tiek garantētas sociālās un politiskās tiesības reliģijas, valodas, izglītības, kultūras jomā.

Kopsavilkumā tika apliecināts, ka Izraēla ir demokrātiska jūdu valsts.

Pēc 70 kaŗu un sadursmju gadiem, kuŗu pamatā ir abu tautu – jūdu un arābu – vēstures izprat-

nes (naratīva) diametrāla nesakritība, Izraēlas premjēram Benjaminam Netanjahu nav pieņemama palestīniešu pašpārvaldes prezidenta Mahmuda Abasa kategoriska atteikšana atzīt, ka Izraēla ir jūdu valsts: tai esot jābūt “visu tās pilsoņu” valstij, bez īpaša jūdiska rakstura. Taču pats tās nosaukums – Izraēla un nevis, teiksim, Izmaēla, izsaka tās nacionālo būtību.

Izraēlas valdošajai koalīcijai, kuŗā dominē labējas un reliģiskas frakcijas, 19. jūlijā izdevās “dabūt cauri” minēto jauno pamatlikumu. Likuma pirmais pants nosaka, ka “Izraēla ir jūdu tautas nacionālā valsts” un ka savā nacionālajā valstī jūdu tauta īsteno savas dabiskās, kultūrālās, reliģiskās un vēsturiskās tiesības uz pašnoteikšanos. Asu kritiku gan iekšzēmē, gan ārzemēs iemantojis teikums: “Tiesības uz nacionālu (!) pašnoteikšanos Izraēla ir

vienīgi jūdu tautai” (piemēnāsim, ka arābu īpatsvars Izraēlas iedzīvotāju kopskaitā ir apmēram 20 procenti).

Līdz šim Izraēlai bija divas oficiālās valodas – ivrits un arābu. Uz naudaszīmēm bija uzraksti abās valodās. Bet jaunais likums nosaka, ka Izraēlas oficiālā valoda ir ivrits, kamēr arābu valodai ir “īpašs statuss”. Šis pants sacēla īstu sašutuma vētru, bet te nu man kā Latvijas apstākļu pazinējam ir jāpaskaidro: tagad, kad atskan protesti pret Izraēlas jūdu tiesībām uz savu nacionālo valsti, oficiālā divvalodība aktivizē prasību par divkopienu valsti. Lai atceramies Latvijā izgāzušos referendumu par krievu kā otru valsts valodu...

Bet te nu populārajā ASV jūdu portālā *tabletmag.com* tiek citēts raksts, ko ietekmīgajā amerikāņu laikrakstā *Wall Street Journal* publicējis Judži Kontorovičs:

viņš brīnās par sašutumu, ko izraisa jaunais Izraēlas pamatlikums, un norāda uz Latvijas konstitūciju, kur jau ievadā deklarēta latviešu nācijas nelokāmā griba dzīvot pašai savā valstī un tās neatņemamās tiesības uz pašnoteikšanos, lai garantētu latviešu tautas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu cauri gadsimtiem.

Dieviņ tētiņ, tā taču ir Latvijas Satversmes preambula, kuŗas iniciators bija lieliskais latviešu tiesībnieks, prezidenta amata kandidāts Egils Levits (ar nelatvisko uzvārdu). Judži Kontorovičs brīnās, kāpēc šo tekstu nenosoda nevienš, pat ne Latvijas etniskie krievi (īpatsvars 25%). Te nu viņš gan maldās: Saeimā pret preambulu balsoja visa *Saskaņas centra* frakcija – 28 deputāti.

Valstsnācija, pašnoteikšanās... cik zīmīgas paralēles!

KĀRLIS
STREIPS

Man rakstot, līdz 13. Saeimas vēlēšanām nu vairs palikusi vien 61 diena, divi mēneši, un varam sākt saprast, kas tajās piedalīsies, jo šajās dienās notikusi kandidātu sarakstu iesniegšana Centrālajā vēlēšanu komisijā. Tā sanāk, ka rakstu 6. augustā no rīta, un beidzamas brīdis sarakstu iesniegšanai ir rītvakar, taču jau tagad 12 no kopumā paredzētajām 15 partijām un partiju apvienībām tā ir izdarījušas. Jaunā konservatīvā partija (JKP) bija pirmā, tai sekoja Rīcības partija, Latvijas Reģionu apvienība, apvienība “Attīstībai/Par”, *Jaunā Vienotība*, *Zaļo un Zemnieku savienība*, “No sirds Latvijai”, partija *Progresīvie*, jēdziens *Saskaņa sociāldemokrātiskā partija*, Latvijas krievu savienība, Nacionālā apvienība un politiskā partija KPV LV (Kam pieder valsts?). No minētajām partijām tikai trim iesūtīšana nākamajā Saeimā ir puslīdz garantēta, runa ir par *Saskaņu*, kuŗa, ļoti iespējams, kārtējo reizi saņems lielāko balsu un tāpēc mandātu skaitu, bet, vēl iespējamāk, kārtējo reizi paliks opozīcijā, par “zaļajiem zemniekiem”, kuŗi cer atkārtoti vadīt valdību ar premjēru Māri Kučinski priekšgalā, un “nacionāli”, kuriem arī ir savs iekodētais elektorāts. No atlikušajām partijām vairākām patlaban reitingi ir ap piecu procentu barjeru, kādas vajadzīgas, lai vispār iegūtu mandātus, ir arī citas, tajā skaitā pavisam mazpazīstamā Rīcības partija, kuŗām izredžu nekādu īpašu nav, vismaz manā uztverē tas tā ir.

Lielākā katastrofa pēdējo gadu laikā bijusi *Vienotībai*, par kuŗu

ārvalstīs dzīvojoši Latvijas pilsoņi pirms četriem gadiem 12. Saeimas vēlēšanās nobalsoja ar uzvaru. *Vienotība* saņēma 7 862 balsis, otrā vietā bija Nacionālā apvienība ar 4 939, tāpat krietni mazāk. Tiesa, kopumā togad nobalsoja vien 22 941 cilvēks, kas nozīmē, ka cerības, ka ārvalstīs dzīvojoši cilvēki kaut ko vēlēšanās īpaši var ietekmēt, ir visai veltīgas. Varbūt šogad piedalīsies lielāks skaits, bet 2012. gadā kopumā vēlēšanu bija tuvu miljonam, tā 22 941 balss varbūt kādu specifisku kandidātu pabīdīja augšup vai lejup ar krustiņu un svītrojumu palīdzību, taču kopumā nekāds liels efekts tur nebija un nevarēja būt. *Vienotība* savukārt būtībā noasiņoja iekšēju kašķu un nesaprašanu dēļ, savu lomu tur spēlēja kādreizējā partijas vadītāja Solvita Āboltiņa, kuŗa no partijas aizgāja skandala apvīta un nupat ir iecelta kā Latvijas vēstniece Itālijā. Politikas novērotāju vidū domas dalās par to, vai tas bija piemēroti tik drīz pēc politiskās karjeras beigām, taču ir visai iespējams, ka ārlietu ministrs Edgars Rinkevičs, kuŗš arī pārstāv *Vienotību*, saprot, kādā virzienā patlaban pūš politiskie vēji, un tāpēc nolēma kādreizējo kollēgu amatā iecelt pirms vēlēšanām, pēc kuŗām, ļoti iespējams, Ārlietu ministriju vadīs kāds cits.

Liels jautājums ir par to, kas notiks ar *Vienotības* elektorātu. *Jauno Vienotību* veido partija kā tāda aliansē ar dažādām reģionālām partijām, un nebūt nav izslēgts, ka tā tiks pāri minētajiem pieciem procentiem. Pirmajā vietā sarakstos būs jau minētās

E. Rinkevičs, kuŗš būs pirmajā vietā Rīgas apgabalā, tāpat arī tur, kur tiks pieskaitītas ārzemēs dzīvojošo balsis, kā arī labklājības ministrs Jānis Reirs, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens un Saeimas deputāti Aldis Adamovičs un Inese Lībiņa-Egnere. Taču ap *Vienotības* elektorātu šogad snākstās visai liels bars partiju, un man kā liberāli noskaņotam cilvēkam par to ir nūdien žēl. Progresīvajā galā šogad tikai nosacīti būs *Jaunā Vienotība*, bet tur arī uz vēlēšanu atbalstu cer *Attīstībai/Par* un *Progresīvie*, abos gadījumos tās savos uzskatos par politiku un sabiedrību ir visnotaļ līdzīgas, problēmas tikai bijušas ar personāliju saskaņošanu. Katrā gadījumā katra no šīm partijām tiks pie zināma skaita balsu, tā liberālo balsojumu dalot, un gadījumā, ja tās netiks līdz pieciem procentiem, tās būs balsis, kuŗas tiks pārskaitītas tām partijām, kuŗas ir ieguvušas mandātus likumdevējā, tajā skaitā noteikti arī *Saskaņai*. Tāpēc es ieteiktu tiem lasītājiem, kuri domā balsot par liberālāk noskaņotu Latviju, padomāt ļoti rūpīgi par to, kā 6. oktobrī rīkoties.

Pēdējā aptaujā, kādu par partiju popularitāti veica sabiedrisko pētījumu centrs SKDS, pirmajā vietā kā vienmēr bija *Saskaņa* ar 21,4 procentiem, otrā vietā *Zaļo un Zemnieku savienība* ar 12,4 procentiem, un tad KPV LV ar apājiem septiņiem procentiem. Vīrs pieciem procentiem aptaujā arī bija Nacionālā apvienība (6,8 procenti), savukārt zem minētās barjeras *Attīstībai/Par* (4,4 procenti), JKP (3,9 procenti) un *Jaunā*

VĒLĒŠANAS GAIDOT

Vienotība (2,9 procenti). Par šiem rezultātiem jābūt piesardzīgiem, pirmkārt, tāpēc, ka līdz vēlēšanām vēl ir divi mēneši, un politikā tā ir vesela mūžība. Daudz kas var notikt. KPV LV gadījumā piepešais reitinga palielinājums, ļoti iespējams, ir tāpēc, ka pirms pāris mēnešiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) aizturēja partijas dibinātāju, visnotaļ ekscentrisko aktieri un Saeimas deputātu Artusu Kaimiņu, un apsūdzēja viņu nelikumīgā savas partijas financēšanā. Kaimiņam lietā ir aizdomās turētā statuss, taču viņš ir spējis sevi prezentēt ļaunprātīga biroja upura gaismā, un, iespējams, tieši tāpēc partijas reitings ir pieaudzis. Otrkārt, vēsture rāda, ka aptaujas ne vienmēr ir precīzas, un tas ir ļoti maigi teikts. Laikā pirms pērnajām pašvaldību vēlēšanām, piemēram, aptaujas rādīja, ka *Jaunajai konservatīvajai partijai* lielu izredžu nav, reitings spītīgi turējās zem pieciem procentiem, taču vēlēšanu dienā partija varēja svinēt lielu uzvaru, jo Rīgas domes vēlēšanās tā saņēma vairāk nekā 13 procentus balsu un deviņus mandātus domē. Liela ir varbūtība, ka arī šoreiz aptaujas rāda vismaz mazliet citu ainu, nekā situācija ir īstenībā, vēl jo vairāk ņemot vērā to, ka apmēram ceturtdaļa vēlēšanu minētajā aptaujā teica, ka viņi vēl nav izlēmuši, par ko balsot. SKDS savās aptaujās arī aprēķina kopējo balsu skaitu, ja proporcionāli pārdala minēto neizlēmušo balsis, tajā ziņā patlaban rādās, ka mandātus Saeimā varētu iegūt *Saskaņa*, “zaļie zemnieki”, “nacionāli”, KPV LV, *Attīstībai/Par* un JKP, *Jaunajai Vie-*

notībai paliekot knapi, knapi zem pieciem procentiem.

Savukārt, kas attiecas uz to, ka patlaban visu ārvalstīs balsojošo balsis tiek pieskaitītas tieši Rīgas apgabalam, politikā pēdējā laikā ir izcēlusies saruna par iespēju ļaut šiem vēlētajiem pašiem izvēlēties savu apgabalu. Saeimas vēlēšanās tas būtu būtiski tikai tadā nozīmē, ka vēlētais, iespējams, vēlas balsot konkrēti par Edgaru Rinkeviču un tāpēc izvēlētos savu balsi joprojām pieskaitīt Rīgas apgabalam, savukārt, ja favorīts ir Jānis Reirs, tad balsis tiktu ieskaitīta Zemgales apgabalā. Lielāks jautājums būtu pašvaldību vēlēšanās, un tur galvenā problēma būtu pierādīt, ka vēlētajam tik tiešām ir saites, teiksim, ar Tinūžiem vai Pampāļiem. Tas viss katrā gadījumā prasītu ļoti ievērojamas likuma maiņas, un nav nekādu garantiju, ka nākamā Saeima uz tā kaut ko būtu gatava, vēl jo vairāk, ja oktobrī kārtējo reizi izrādīsies, ka ārzemēs balsojošo skaits ir visnotaļ niecīgs, kā tas bija pirms četriem gadiem.

Ja lasītāji vēlas šogad piedalīties, tad jau tagad būtu jāpārlicinās, kas pasei nav beidzies derīguma termiņš. Ja tā, tad jādomā, ka divu mēnešu laikā vēl var pagūt pasūtīt jaunu pasi. Tas pats attiecas uz tiem, kuri vēl nav saņēmuši pasi vispār, bet ir uz to tiesīgi un var pagūt tādu iegūt uz vēlēšanu laiku. Galvenais tomēr būs ļoti rūpīgi padomāt, par ko balsot. Sešas nedēļas pēc vēlēšanām būs Latvijas Republikas Simtgade. Būtu pat ļoti žēl, ja sanāktu ievēlēt parlamentu, kuŗš uz to nav isti cienīgs.

IVARS ĪJABS

KĀ UN KO VĒLĒSIM OKTOBRĪ?

Kā jau demokrātiskās valstīs pierasts, arī Latvijā šogad notiks vēlēšanas. Tās būs 13. Saeimas vēlēšanas, kuŗas notiks 6. oktobrī. Uz jautājumu, vai šīs vēlēšanas būs vai nebūs izšķirošas, atbildēt ir vienkārši – **demokrātiskā valstī nemēdz būt neizšķirošu vēlēšanu, un tie, kas apgalvo, ka tādas ir, mulķo cilvēkus.** Pat tad, ja attiecīgās vēlēšanas nerada tūlītējas un radikālas pārmaiņas “rit uz brokast-laiku”, tas nav iemesls, lai uz tām neietu. Vēlēšanas ietekmē ilgtermiņa procesus, un balsojuma sekas var būt sajūtamas pēc vairākiem gadiem. Turklāt ņemsim vērā, ka Latvijas Saeimas vēlēšanas ir svarīgas arī tādēļ, ka tās ir vienīgās nacionālā līmeņa vēlēšanas. Atšķirībā no citām valstīm, kā ASV, Francija vai Polija, kur pilsoņi vēlē arī prezidentu vai parlamenta augšpalātu, latvieši valsts mērogā vēlē tikai parlamentu. Šis parlaments tad arī noteiks toni Latvijas politikā: tam nāksies pieņemt daudzus svarīgus lēmumus, kuŗi tā vai citādi skars ikkatru no mums. Tādēļ atbilde uz jautājumu par vēlēšanu izšķirīgumu ir pašsaprotama: **jā, protams, uz vēlēšanām ir jāiet pavisam noteikti.**

Kas jādara?

Lai palīdzētu gatavoties 6. oktobrim, šajā rakstā pastāstīšu par šo vēlēšanu galvenajiem dalībniekiem un izaicinājumiem. Taču pirms tam būtu jāatgādina par galvenajiem vēlēšanu procedūras noteikumiem. Tajās var piedalīties katrs Latvijas pilsonis, kuŗš vēlēšanu dienā ir sasniedzis 18 gadu vecumu. Visbiežāk dalībai vēlēšanās noderēs Latvijas pilsoņa pase (jāpārlicinās par derīgumu termiņu!). Taču kopš laika, kad esam ieviešusi personas apliecības, pastāv arī alternatīva procedūra. Pilsoņiem, kuŗiem nav pases, bet ir tikai personas apliecības, līdzās tām ir jāizņem īpašas vēlēšanas apliecības – tajās tad arī tiks izdarīta atzīme par dalību vēlēšanās jeb, vienkārši sakot, iespiests zīmogs. Kad nu esam apgādājušies ar nepieciešamo dokumentu, varam rīkoties tālāk.

Lielais vairums pilsoņu, protams, dosies uz iecirkņiem 6. oktobrī, varbūt mazliet pagaidīs rindā un nobalsos klātienē. Arī ārpus Latvijas darbosies veseli 115 iecirkņi. Taču Latvijas Centrālā Vēlēšanu komisija ir parūpējusi arī par alternatīviem balsošanas veidiem – īpaši pilsoņiem, kas dzīvo ārpus Latvijas. **Pirmkārt, varam balsot pa pastu.** Tam, uzrādot pasi vai personas apliecību, līdz 14. septembrim jāpiesakās kādā no Latvijas pārstāvniecībām, kas organizē balsošanu pa pastu – visbiežāk tās ir vēstniecības. Tad jūs laikus pa pastu saņemsiet visus dokumentus un varēsiet nobalsot, kā saka, neizejot no mājas. Ja esat Latvijā, bet tieši 6. oktobrī nevarat aiziet uz vēlēšanu iecirkni, jau kopš 3. oktobra varat “nodot balsi glabāšanā” jeb, vienkārši sakot, nobalsot iepriekš – tiesa, ne visos vēlēšanu iecirkņos. Par visām šīm tehniskajām lietām noteikti der ieskatīties Centrālās Vēlēšanu komisijas mājaslapā www.cvk.lv – tur viss ir labi izskaidrots.

Tas, ka Latvijas varas iestādes rūpīgi piedomā pie vēlēšanu līdzdalības, nav nejaušība. Gandrīz visur pasaulē ir vērojama vēlēšanu līdzda-

libas samazināšanās. 2014. gadā uz 12. Saeimas vēlēšanām devās 58,8% pilsoņu: pasaules salīdzinājumā tas nav pārāk zems rādītājs, tomēr arī Latvijā ir vērojama krītoša tendence. 2011. gadā uz vēlēšanām aizgāja 60,55%, un, ja tā turpināsies, mēs drīz vien sasniegsim Lietuvas līmeni, kur uz vēlēšanām iet mazāk par pusi pilsoņu. Ir vesela virkne iemeslu par šādu samazinājumu uztraukties. Parlamenta uzdevums ir pilsoņu interešu reprezentācija, taču, ja cilvēki neiet uz vēlēšanām, parlaments nespēj pārstāvēt sabiedrību. Tādēļ tā ir pilsoņu atbildība: piedalīties savu interešu aizstāvēšanā.

“Reālie” un “virtuālie” rīdzinieki

Jūnija sākums mums atnesa pārsteigumu: izrādās, ka nākamajās vēlēšanās Rīgas vēlēšanu apgabālā būs par 3 mandātiem vairāk – lielākoties uz ārvalstīs dzīvojošo “virtuālo rīdzinieku” rēķina (ārvalstīs nodotās balsis, kā zināms, pierēķina Rīgas apgabalam). Latvijā, kā zināms, ir pieci vēlēšanu apgabali, un 100 Saeimas deputātu mandāti sadalās pa tiem proporcionāli apgabālā dzīvojošo pilsoņu skaitam. Četru pagājušo gadu laikā šis skaits ir būtiski mainījies, līdz ar to ir mainījies arī tur ievēlamo deputātu skaits: Latgale (14), Kurzeme (12) un Vidzeme (25) ir zaudējušas vienam mandātam, Zemgale tas ir palicis tāds pats (14), savukārt Rīga ir ieguvusi klāt trīs mandātus (35). Tas, bez šaubām, ir saistīts ar lielo Latvijas pilsoņu emigrāciju uz ārvalstīm pēdējos gados. Proti, ārvalstīs dzīvojošo pilsoņu skaits ir palielinājies, līdz ar to palielinoties arī Rīgas apgabala elektorātam.

Šim izmaiņam ir būtiska ietekme uz vēlēšanu rezultātu. **Rīgā ievēlamo deputātu skaitam pieaugot, pieaug arī ārvalstīs dzīvojošo līdzdalības nozīme. Dzīvodami ārvalstīs, viņi palielina attiecīgā vēlēšanu apgabala deputātu skaitu un līdz ar to arī savu ietekmi. Taču, neaiziedami uz vēlēšanām, viņi šo ietekmi faktiski ļauj savā vietā lemt rīdziniekiem.** Tās jāņem vērā: šoreiz no Rīgas tiks ievēlēti vairāk deputātu, un to, kas tie būs, noteiks arī ārvalstīs dzīvojošie. Reālie rīdzinieki ir samērā aktīvi vēlētaji – galvaspilsētā uz vēlēšanām aiziet vairāk pilsoņu nekā vidēji Latvijā. Tādēļ arī “virtuālajiem” rīdziniekiem ārvalstīs nevar būt palikt iepakāļus. **CVK vadītājs Arnis Cimdars lēš, ka kopumā ārvalstīs dzīvojošajiem tīri matemātiski vajadzētu ievēlēt 8 no 100 Saeimas deputātiem. Tas ir iespējams, tikai mobilizējoties un piedaloties vēlēšanās.**

Partijas un “nepartijas”

Latvijā, kā zināms, parlamenta vēlēšanas notiek pēc partiju sarakstiem. Balsotājs izvēlas vienu (un tikai vienu) no piedāvātajiem sarakstiem, ieliek to aploksnē un iemet balsošanas urnā. Tiesa, pirms tam vēlēšanu biļetenā ir iespējams izdarīt atzīmes: konkrētus kandidātus var svītrot un var viņiem pievilkt plusu. Tas beigu beigās ietekmēs no attiecīgā saraksta ievēloto deputātu sastāvu: vēlētajū plusi un svītrojumi var kandidātu gan pabīdīt uz augšu (kā Artūsu Kaimiņu pagājušajās vēlēšanās), gan pagremdēt uz leju (kā Solvitu Āboltiņu pagājušajās vēlēšanās). Šie plusi un svītrojumi ir efektīvs līdzeklis,

lai paustu savu attieksmi pret konkrētiem cilvēkiem.

Vienlaikus ar Latvijas partijām ir jābūt uzmanīgiem. Vispirms, kopš neatkarības atjaunošanas ir izveidojusies tradīcija veidot partiju apvienības – kā Zaļo un Zemnieku savienība, Reģionu apvienība un tamlīdzīgi. Vēlāk, ja kopīgais starts ir bijis daudz maz veiksmīgs, šīs apvienības bieži apvienojas vienā struktūrā – tā tas bija ar partiju “Vienotība” un “Nacionālo apvienību”. Vēlētajam šeit jābūt uzmanīgam. Ir jāpievērš uzmanība tam, no kādām sastāvdaļām attiecīgā apvienība ir veidojusies un ko šīs sastāvdaļas ir darījušas iepriekš.

Pašlaik, jūnijā, vēl var parādīties kāda jauna apvienība no vecām sastāvdaļām, kas tiks izveidota uz vēlēšanām.

Labā ziņa turpreti ir tā, ka vēlēšanās pie mums vairs nevar piedalīties “pēdējās minūtes piedāvājumi”. Saeima ir lēmusi, ka partijām, kas grib piedalīties vēlēšanās, ir jābūt dibinātām vismaz gadu pirms vēlēšanām, turklāt tajās ir jābūt vismaz 500 biedriem. Tas izslēdz iespēju, ka šobrīd uz ātru roku var tikt sastādīta jauna partija ar brašiem saukļiem, kas ar nelāgiem nodomiem iekļūtu Saeimā. Tiesa, Latvijā ir gana daudz partiju “čaulu”, kuŗas var izmantot līdzīgiem mērķiem. Pārsteigumi mūs vēl var gaidīt.

Galvenie spēlētāji

Kādi tad būs galvenie spēlētāji šā rudens vēlēšanās? Aina te ir raiba – krietni raibāka nekā iepriekšējās vēlēšanās, kad visi nopietnie dalībnieki bija pazīstami jau iepriekš. Šoreiz sevi piesaka vesela virkne jaunu partiju: dažas no tām ir nesen dibinātas, citas – pirmoreiz sadušas nopietnam startam. Tomēr starp “jaunajām” partijām šoreiz nav izteikta favorīta, un daudzas no tām riskē vispār nenonākt Saeimā, nespējot pārvarēt likumā noteikto 5% sliekšni.

Šajā apskatā es īsi aprakstīšu partijas, nopietnāku analīzi atstājot kādai no nākamajām reizēm. Lieta tā, ka vairums partiju vēl nav nosaukušas savus kandidātus un sarakstu līderus – par tiem runāsim nākamreiz. Saraksti būs izveidoti tikai jūlija beigās, kad partijām saskaņā ar likumu ir jāiesniedz savi vēlēšanu saraksti. Mans nolūks nav aicināt par kādu balsot vai nebalsot, bet gan daudz maz saprotami aprakstīt galvenos spēlētājus – gan vecos un pieredzējušos, gan jaunus un cerīgus.

Ja ticam aptaujām, pavisam droša tikšana 13. Saeimā šobrīd ir tikai 3 partijām, kuŗas Latvijas politikā

darbojas jau ilgāku laiku. Tās ir Sociāldemokrātiskā partija “Saskaņa”, Zaļo un Zemnieku savienība, un Nacionālā apvienība. “Saskaņa” jau kopš 2010. gada vēlēšanām veido lielāko frakciju Saeimā, taču nav bijusi iesaistīta valdībā. Tā ir partija, kas ap sevi ir konsolidējusi gandrīz visu krievvalodīgo vēlētajū daļu, taču par to balso arī sava daļa latviešu. “Saskaņa” ir ideoloģiski atšķirīga no pārējām partijām vairākos svarīgos punktos. Vispirms, tā ir noraidošā attieksme pret latviešu valodu kā vienīgo oficiālo valodu, atšķirīga attieksme pret Padomju okupācijas periodu, kā arī ģeopolitiskas simpātijas pret

šanām ar savu tradicionālo piedāvājumu: eiropisku, centrisku un tehnokrātisku politiku. Partijai ir izdevies saglabāt virkni pieredzējušu, populāru cilvēku, kuŗiem ir savs atbalstītāju loks. Taču tas vēl nebūt negarantē, ka “Vienotība” būs pārstāvēta nākamajā Saeimā.

Vienotībai pa pēdām seko **Jaunā Konservatīvā partija**, ar kuru tai ir arī daudz kas kopīgs. Vispirms, JKP šodien izspēlē Latvijā mūždien aktuālo pretkorupcijas kārti un dara to diezgan efektīvi. Pati JKP nav jauna partija, taču tai ir izdevies piesaistīt virkni enerģisku kandidātu, tai skaitā, ļaudis no tiesībsargājošajām iestādēm. Zināms

Krieviju. “Saskaņa” pēdējos gados ir darījusi daudz, lai kļūtu pieņemamāka latviešu “meinstrīma” vēlētajam. Tā sevi piedāvā kā sociāldemokrātisku partiju, un tās sarakstos būs arī daudz latviešu kandidātu. Taču domstarpības principālos jautājumos “Saskaņa” pārvarēt nespēs un, pēc visa spriežot, nākamajā Saeimā atkal atradīsies opozīcijā.

Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS) ir partija, kura pašlaik vada Latvijas valdību. Tā ir sakņota reģionos un pilsētās ārpus Rīgas; no šīs partijas nāk virkne pašvaldību vadītāju. ZZS nav konkrētas ideoloģijas: tā, no vienas puses, balstās postpadomju ilgās pēc “labā, gādīgā saimnieka”, no otras – spēj piesaistīt savos sarakstos populārus cilvēkus no politikas un citām jomām. Kā valdības vadošā partija ZZS ir atbildīga par nesen veiktajām reformām – vispirms, nodokļu politikā un veselības aprūpē. Kaut arī daži partijas politiķi reizēm koķetē ar antirietumniecisku un anti-amerikānisku retoriku, tā visdrīzāk neveidos koalīciju ar “Saskaņu”.

Nacionālā apvienība ir partija cilvēkiem, kuŗiem latviešu un krievu attiecību jautājumos ir pats svarīgākais politiskais. Partijai ir savs stabils vēlētajū, un tās politiķi arī nepārtraukti strādā šā vēlētajū lojalitātes uzturēšanai. NA ir virkne populāru politiķu, ir arī padarīto darbu saraksts, turklāt tās atbalstītājus īpaši nebiedē aizdomas par dažu partijas līderu iesaisti koruptīvos darījumos, par kuŗām arvien skaļāk runā partijas oponenti.

Partija **Vienotība**, kas pagājušajās vēlēšanās ieguva 2. vietu, šobrīd reitingos ir nokritusi līdz 3-4% atzīmei. Tas skaidrojams ar partijas nespēju risināt iekšējās problēmas, kuŗas visspilgtāk izpaudās 2015. gadā, kad **Vienotība** savas vainas dēļ zaudēja Ministru prezidenta portfeli. Virkne politiķu **Vienotību** ir pametuši. Pāri palikušie pašlaik ir konsolidējušies un nāk uz vēle-

šķerslis šeit varētu būt politiskās pieredzes trūkums daudziem no tiem, kuru ne vienmēr ir iespējams pārvarēt ar enerģiju un ļoti uzstājīgu komunikāciju.

Attīstībai/Par ir jauns projekts, kuŗa mērķis ir pārņemt bijušā “Vienotības” elektorāta liberālo daļu. Tā vadībā ir kopumā kompetenti cilvēki ar pieredzi politikā un valsts pārvaldē, un to lielākoties atbalsta gados jauni, izglītoti un eiropiski cilvēki. Tomēr šai partijai ir arī virkne vājo vietu. Vispirms, daudzi tās redzami personāži ir vēlētajam pazīstami, un ne vienmēr tajā labākajā nozīmē. Otrkārt, Rietumu kreiso liberāļu dienaskārtība Latvijā nav īpaši populāra, un masu atbalstu tai iegūt ir grūti.

KPV.LV lielos vilcienos ir viena, ekspressīva cilvēka, Artusa Kaimiņa projekts, kuŗš savu līdzšinējo karjēru ir balstījis esošās “elītes” un “sistēmas” lamāšanā – jāteic, reizēm arī interesantā un asprātīgā. Šīs partijas veiksmes ir tieši atkarīgas no iespējas sarīkot efektīvu šovu, kas spētu līdz oktobrim noturēt skatītāju uzmanību.

Latvijas Reģionu apvienība ir savdabīgs reģionos balstītās ZZS analogs, kuram arī ir izdevies piesaistīt vēl dažas interesantas personas. Visbeidzot, **Latvijas Krievu savienība** ir atklāti promaskaviska partija, kuŗa apelē pie tās krievu vēlētajū radikālās daļas, kurai “Saskaņa” šķiet pārlieku rietumnieciska un konformistiska. Trīs pēdējās nosauktās partijas visdrīzāk Saeimā neiekļūs. Tomēr vēlētajū griba reizēm ir neprognozējama, un pie kāda īpaša zvaigzņu stāvokļa arī tām var paveikties. Maz kas gadās. Turpreti pārējie “mazie” spēlētāji – lai viņi man piedod – izskatās pārlieku bezcerīgi, lai viņu dēļ tērētu lasītāju uzmanību.

Publikācija tapusi sadarbībā ar PBLA

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

LIGITA KOVTUNA

Šīs vasaras 22. jūlijā 32 ekspedīcijas Sibīrijas bērni dalībnieki savas nenogurdināmās vadītājas, dokumentālā kino režisores Dzintras Gekas vadībā devās kārtējā (kopš 2006. gada) braucienā uz to Tālo zemi, kur 1941. un 1949. gada represijās tika izsūtīti mūsu tautieši, tostarp bērni. Braucēju pulkā arī tādi, kas Sibīrijā dzimuši, bet, piemēram, Ārija Kārklīņa tai 1949. gada pavasarī Blagoveščenskā nokļuva, vēl, kā pati stāsta, būdama mammai puncī. Šogad viņas abas ar māšicu Zintu Gmizo, kuŗa tolaik bija pāris gadus vecāka, sameklēja māju, kuŗā sākušās pirmās bērības gaitas un atmiņas. Tepat pie Amūras, vilcienā braucot, pasaulē nākusi Māra Lasmane – viņa kopā ar dzīvesbiedru Tālvāldi Lasmani “dzimto zemi” apmeklēja otrreiz... Jo – citas bērības zemes jau nav, ir tā, kuŗā esi piedzimis un spēris pirmos soļus. Tiem, kam liktenis lēmis piedzimt un uzaukt Latvijā, Krievijā, tālā un skarbā Sibīrijā ir un paliek sveša, neizprotama zeme, lai kādi varenī un skaisti dabas brīnumi pavērtos skatienam. Sveši arī tās ļaudis, lai cik patiesas vai citkārt uzspēlētās sirsnības un laipnības tie izrādītu. Istenībā ikviens no ceļiniekiem turp ir devies ar kādu augstāku un svarīgāku mērķi – atminēties, pieminēt, raudzīt izprast, atdot godu tiem, kas šai zemē palikuši – citam tuvi, paši tuvākie cilvēki, citam – vienkārši savas tautas brāļi un māsas, kas gājuši moku ceļus, velnišķīgas varas aizdzīti. Tāpēc jau 11. reizi uz Sibīriju dodas arī Aivars Jerumanis no Amerikas. Mūsu sarunā viņš teica: “Es gribu būt kopā ar savējiem tautiešiem, kas nevainīgi cietuši.” Braucienos, kas

Rīgas lidostā pirms tālā ceļa. Faktu iemūžina arī Latvijas TV - sabiedriskā televīzija // Foto: Giors Geks

viņa gadagājuma ļaudīm (visi kopā šai ceļojumā nosvinējām Aivara 80 gadus) ir krietna izturības pārbaude, viņš, šķiet, pavisam bija aizmirsis savus gadus, ligas un Kalifornijas ērtības un bija allaž možs un smaidīgs. Jāteic, tādi gan bija itin visi ceļinieki, neraugoties ne uz pasē rakstīto dzimšanas gadu, ne to, ka... jau ceļojuma pašā sākumā Krievijā pazuda bagāža! (Šis rindas rakstu pēc krietna laika sprīža kopš atgriešanās Rīgā, bet bagāžas vēl nav un nav. Andrejs gan saņēmis ziņu, ka “jebkuŗā laikā” var pēc tās ierasties... Jekaterinburgā!) Šo cilvēku izturībai un optimismam nepatīkamais piedzīvojums gan nekāds likteņa pārbaudījums nelikās. Lūk, mana neaizmirstamā istabas biedrene, joprojām praktizējošā bērnu acu ārste Marija Krūmiņa (77) savam mazdēlam nosūtīja īsziņu: “Izrādās, cilvēks mierīgi var iztikt ar diviem krekliņiem un pāris biksītēm!” Smieklī un dziesmas bija pastāvīgie pavadoņi pa tālās zemes ceļiem un neceļiem, savukārt sirsnīgi apkampieni un mīļi

vārdi – kapsētās un piemiņas vietās, kas saistās ar likteņa biedru smeldzīgo pagātņi. Stipri ļaudis, kas izpratuši un tur dārgas dzīves patiesās vērtības. Un, dodoties uz Sibīrijas ciešanu vietām, turot dzīvu piemiņu, atgādinot, – īstenībā raksta tautas vēsturi. No pirmavotiem.

Leonids Žuravļovs lasa dokumentus par savā archīvā atrastajiem latviešiem // Foto: Ligita Kovtuna

Svešā zemē, svešos ļaudīs jeb “Krieviju ar prātu nesaprast...”

(Krievu dzejnieks Fjodors Tjutčevs, 19. gs.)

Sagaidīšana Blagoveščenskā lidostā // Foto: Ligita Kovtuna

Dzintra Geka uzrunā tikšanās dalībniekus Blagoveščenskā Centrālajā bibliotēkā. Fonā – filmas kadrs // Foto: Ligita Kovtuna

Un nu – visu pēc kārtas. Vien piebīdīšu, ka es šai ceļā devos, pateicoties avīzes *Laiks* dāsnā ļāvēja Visvalža Dzeņa finansiālajam atbalstam, ko viņš piešķīra redakcijas prēmēšanai.

23. jūlija rīt, Blagoveščenska. Lidostā mūs sagaidīja jau no iepriekšējā gada brauciena pazīstamā gīde Jeļena, ko draudzīgi dēvējam par “daiļo Helēnu”. Viņai līdzī pašas meita Vasilina debeszilā krievu tautas tērpā ar cēlu “kokoņniku” galvā un maizes klaipu ar sāli kā viesmīlības apliecinājumu rokās. Vēl arī kazaku formās tērpušies vīri, kas mūs pavada arī turpmākajās gaitās. Arī Jeļena piederot kazakiem (*kazačstvo*)¹, un viņa uzsver, ka, tieši šai organizācijai pateicoties, mēs esam varējuši ierasties Amūras apgabalā – administrācija mūs neesot gribējusi pieņemt. Mēs tiekamies arī ar Krievijas politiski represēto asociācijas Amūras nodaļas vadītāju Leonīdu Žuravļovu, kuŗš cītīgi vāc un sakopo ziņas par represētajiem un organizē to izdošanu grāmatās. Blagoveščenskā bibliotēkā esam uzaicināti uz tikšanos arī ar viņējo grāmatizdevēju, ukraiņu pēc tautības, kuŗš izrāda un izstāsta par vēstures grāmatām, kas nākušas klajā viņa

apgādā. Esmu priedīga uzdāvināt bibliotēkai divus sava apgāda izdevumus – mums zināmo “Rutiņas grāmatu” jeb Rūtas Upītes “Vēl tā gribējās dzīvot” krievu valodā un divās valodās izdoto dzeju krājumu – Roalda Dobrovenska vārsmas krievu un viņa dzīvesbiedres Veltas Kaltiņas romantiskos dzejoļus latviešu valodā. Centrālās bibliotēkas direktise, saņemot tās, apgalvoja, ka grāmatas nonāksot goda vietā.

¹ Kazaki (*cossaks*) ir austrumslāvu etnociālā grupa, sākotnēji dzīvojuši Austrumeiropas dienvidu stepēs, tagadējās Ukrainas un Krievijas teritorijā, vēlāk izplatījušies arī Pievolgā, Ziemeļkazachstanā un Sibīrijā, tostarp Aizbaikālā. Vēsturiski izmantoti no Krievijas valdības kā papildkaraspēka, īpaši kavalerijas palīgvienības citu teritoriju kolonizēšanai. Par to pretī saņēmuši šādas tādas privilēģijas, bet galvenais – brīvību no dzimtbūšanas. Kazakiem raksturīgs savs īpašs dzīvesveids, kuŗā neiztrūkstoši elementi ir prasme jāt ar zirgu, apieties ar ieročiem un pakļaušanās pavēlēm. Līdz ar to tikuši izmantoti arī diktatoriskiem uzdevumiem. 2014. gadā arī Latvijā izveidots kazaku pulks (*Pribaltijskij kocačij krug*), kuŗa pārstāvji sastopami galvenokārt zināmajos 9. maija “sarīkojumos” Pārdaugavā (*Turpinājums 15. lpp.*)

Triumfa arka Amūras krastā // Foto: Ligita Kovtuna

Svešā zemē, svešos ļaudīs jeb “Krieviju ar prātu nesaprast..”

(Krievu dzejnieks Fjodors Tjutčevs, 19. gs.)

(Turpināts no 14. lpp.)

Te maza atkāpe – par liekulību. Pēc šīs tikšanās grāmatu tempļa tualetes telpā (vīriešu nodalījumā), vietā, kas citkārt paredzēta tualetes papīram, “atklājām” kādu grāmatu ar izplēstām lapām. Jeļena bija lūgusi mani grāmatas uzdāvēt arī kazaku atamanam – skarba izskata vīram formastēpā. Bet neiznāca, jo laikā, kad visi skatījāmies *Sibirijas bērnu* fonda filmu par iepriekšējo braucieni šaipusē, atamanam bija, tā arī nepateicis ne vārda, nemanot atstājis zāli, droši vien devies kādās nopietnākās darīšanās.

Kazaki mūs aizveda uz savu svētvieta augstā Amūras krastā, kur mūsu “amūrieši” bija lūgti iestādīt kociņus. Pēc tam sniedza mums priekšnesumus – skandēja dzeju, dziedāja bajāna pavādījumā, aicināja uz kopīgu foto, labprāt stāstīja par saviem varoņiem, kas 1856. – 1857. gadā

Piemineklis represētajiem Blagoveščenskā // Foto: Ligita Kovtuna

“Amūras bērns” Silvija Skladņeva // Foto: Valdis Filipovs

atkaroja šo apgabalu no Ķīnas, par savu galveno varoni un pirmo ģenerālgubernātoru Nikolaju Muravjovu-Amurski, kas 1858. gadā parakstīja vēsturisko līgumu ar Ķīnu par Amūras krasta teritorijas piederību Krievijai. “Amūras zeme bija, ir un būs krievu zeme” – šāds uzraksts iekalts pieminētos un arī rotā triumfa arku Amūras krastā, celtu par godu cara Nikolaja II vizītei 1891. gadā. Bet pāri Amūrai, kā tiek lēsts, 800 m attālumā – Ķīna ar augstiem nāmiem, kuņģos izvietoti restorāni un tirgotavas, biroji un firmu pārstāvības, bet augšā – aicinoši uzraksti, rakstīti kirilicā. Krievijā, jau sākot no Maskavas lidostas uzraksti ir divēji – kirilicā un hieroglifos. Vaicāju Jeļenai – vai krievam ir viegli iemācīties ķīniešu valodu? Kā nu viegli, bet viņi jau nemācoties, toties ķīnieši ātri vien apgūstot krievu valodu. Jā, ķīniešu klātbūtne Krievijā ir plaša un acimredzama. “Krievs lēni jūdz, bet ātri brauc” – tā viņi mēdz teikt par sevi. Un te nu ir – ķīnietis ar savu strādīgu un biznesa ķērienu jau rosās pa Krieviju. Krievu sievietes labprāt arī precoties ar ķīniešiem, jo viņi, atšķirībā no savējiem puisiešiem, vairāk strādā un mazāk dzerot sīvo.

Par pašu Blagoveščensku – saukts pilsētas centrs, Amūras augstajos krastos bagāto ļaužu pilsveida nami, bet ārpus centra noplukušas daudzstāves ar aizstiklotiem balkoniem, privātmāju pagalmi daudzviet līdzinās tam, ko redzam, piemēram, angļu seriālā *Keeping up appearances* (latviski tulkots – “Smalkais stils”) un kuņģa dzīvo tā koloritais varonis, “profesionālais” slaists Onslovs – ar neiztrūkstošu sagrabējušu, vecu vāģi dārzā, kuņģa nav nevienas puķudobes. Ir, protams, arī citādi piemēri, bet visvairāk žēl ir seno koka arhitektūras eksemplāru, kas ieauguši kokos un druzās, gaida sakopšanu. Starp citu – ikvienā Krievijas pilsētā un miestā joprojām ir gan Ļeņina iela, gan Ļeņineklis, bet Blagoveščenskā centra parkā, koku paēnā stāvot vienīgais, kas celts, pašam vadonim vēl dzīvam esot. To mūs gan neviens neaicināja apskatīt, tikai Jeļena garāmejojot informēja.

Mūsu ceļš ved pie pieminētajā represijās cietušajiem – izteiksmīga, mākslinieciski un saturiski uzrunājoša monumenta kādā no Blagoveščenskā centra parkiem. Smagu akmens plāksņu krāvumu apvij dzeloņstieple, vidū plaukšanai veras metalla lotosa zieds, uz plāksnēm – sausa un skarba statistika. Fakti atklāj, ka laika posmā no 1920. līdz 1960. gadam padomju vara represijās iznīcinājusi vairāk nekā 100 tūkstošus Amūras apgabala iedzīvotājus. Salīdzinājumam – Otrā pasaules kara laikā bojā gājuši 40 tūkstoši...

(Turpinājums
nākamajā numurā)

Tālvāldis un Māra Lasmaņi, Taira Zoldnere, Liveta Sprūde un Astrīda Salmiņa // Foto: Ligita Kovtuna

Zinta Gmizo stāda piemiņas kociņu tālajā bērības zemē pie Amūras // Foto: Ligita Kovtuna

Skats uz Ķīnu pāri Amūrai. Blagoveščenskā iedzīvotāji turp var doties bez vizām // Foto: Ligita Kovtuna

Grāmatas “Sibirijas bērni”

abus sējumus latviešu un angļu valodā varat iegādāties par šādām cenām:
pirmais sējums ar piegādi ASV – 70 USD
otrais sējums ar piegādi ASV – 80 USD
abi sējumi ar piegādi ASV – 150 USD

Grāmatas un DVD varam nosūtīt pa pastu.
Tālr.: +(371) 25671951 vai
e-pasts: sibirijasberni@gmail.com

Čekus sūtīt A. Jerumanim,
1600 El. Rito Ave, Glendale, CA 91208,
USA, Tel.- 818-247-8390

Fonds “Sibirijas bērni”

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARIŅŠ STĀSTA

28. Plakātu un skaitļu rinda pie Mūzeja sētas

Bijušās ASV vēstniecības ēka, kur nu jau gandrīz sešus gadus "pagaidām" uzturas Latvijas Okupācijas muzejs, ir ļoti nocietināta. No ietves to šķir pamatīga dzelzs sēta. Mūzeja ļaudis izgudrojuši, ka tā var kalpot, lai tur piestiprinātu plakātus, kas liecina par Mūzeja dzīvi ēkā aiz sētas. Ziemsvētkos tur bija izstādīti Sibīrijā tapuši apsveikumi, katrs ar savu stāstu. Bet nupat parādījusies jauna plakātu rinda, kas stāsta par Mūzeju skaitļos. Iespaidīgi. Pats pirmais plakāts, no Brīvības pieminekļa puses nākot, vēsta, ka Mūzeja veikalā varot iegādāties 200 dažādu preču, galvenokārt grāmatas. Kad stāstīju par veikalu, nezināju, tagad zinu. Visā plakātu rindā lielākais skaitlis ir 2 000 000, mazākais – 52. Gribat minēt?

Nu? Labi, pateikšu: mazākais skaitlis 52 apzīmē Mūzeja saimi. Tie ir visi darbinieki, sākot ar visusvarīgo direktoru un beidzot ar ne mazāk svarīgo naktssargu. Ja padomā, samērā maz, lai visu pārvaldītu un padarītu. Visādi vadītāji un darītāji: vēsturnieki, skolotāji, gidi, arhivāri, filmētāji, mākslinieki, rakstu speciālisti, tulkotāji, lietvedības dokumentu glabātāji, finanču lietu kārtotāji, sabiedrisko attiecību speciālisti, grāmatnieki, veikalnieki, apsaimniekotāji un apkopēji, jā, jā – naktssargi arī. Mūzejs ir daudzveidīgs, un to izdara nieka 52 cilvēki! Plakāts arī vēsta, ka Mūzejā esot labvēlīga dzimumu proporcija: 40% : 60%, ko nu tas nozīmē. Varu vienīgi liecināt, ka

darba gaisotne Mūzeja saimē tiešām liekas labvēlīga. Arī es tur jutos labi.

Man un jums nav nekas jauns, ka Mūzejs dibināts 1993. gadā un tam 25 gadi, bet interesanti arī uzzināt, ka šai laikā Mūzeja krājumā nonākuši jau 60 000 dažādu dokumentu, fotogrāfiju, piemiņas lietu. Pavisam sevišķa ir video krātuve, kurā atrodas jau 2300 video liecību par okupācijas laiku. Tā ir atzīta par vienu no ievērojamākajām šādām krātuvēm Eiropā. Svarīgi pieminēt, ka lielākā tiesa materiālu Mūzeja krājumā ir ziedoti. Mūzejnieki teic, ka krājums esot Mūzeja pamats, un laikam jau tā ir. Kur vien nav redzams, lasāms vai dzirdams kaut kas no krājuma! Ekspozīcijā, mainīgajās izstādēs, filmās, grāmatās, pat uz dzelzs sētas!

Interesants ir skaitlis 600. Tas apzīmē Latvijas skolas, ar kuŗu

vēstures skolotājiem sadarbojies Mūzejs. Tajās nonākušas Mūzeja ceļojošās izstādes un tur notikušās nodarbības. No tām nākuši 3300 skolēnu, kuŗi atbraukuši uz nodarbībām Mūzejā. Liekas, šis skaitlis samērā mazs, bet droši vien krietni pieaugs, kad *Nākotnes namā* būs speciāli ierīkotas telpas nodarbībām.

Jā, bet kā palika ar 2 000 000? Nē, tā nav Mūzejam 25 gadus ziedotā naudas summa. Tas ir apmeklētāju skaits. Tiešām, šogad ar nepacietību, bet arī ar lielu pašāvilību gaida to apmeklētāju, kuŗš pārkāps ne tikai Mūzeja, bet arī otrā miljona sliekšni. Pirmo miljonu pārkāpa kāds Maskavas puisis, nejausi piestājis atceļā no Izraēlas. Kuŗš būs šogad? Viens no jums? Varbūt viens no 6000 reģistrētajiem ziedotājiem, kuŗi ziedojuši plakātos neminētos 10 000 000 eiro 25 gadus. Un vēl arvien ziedo.

CELTNIECĪBAS DARBI SĀK UZŅEMT TEMPU. Tāpēc pamatākms kapsulā varēsīm ievietot tikai to ziedotāju vārdus, kas būs ziedojuši *Nākotnes namam LĪDZ 1. (un ne 15.) SEPTEMBRIM.* Ar ziedotāju sarakstu, uzklīkšķinot attiecīgo kategoriju, var iepazīties šeit: <http://okupacijasmuzejs.lv>

LATVIJĀ. "Latvijas Okupācijas muzeja biedrība", Reģ. nr. 40008018848, AS "SEB banka", SWIFT: UNLALV2X, Konta Nr.: LV67UNLA0002400700517

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

KANADĀ. Čeki rakstāmi LRDF (*Latvian Relief and Development Fund*) ar atzīmi "Okupācijas muzejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

AUSTRALIJĀ. Čeki rakstāmi (pievienojot mērķa norādi) un sūtāmi muzeja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

LIELBRITANIJĀ. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR vai (ar mērķa norādi) *Latvian Educational Foundation, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.*

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZIŅAS

ASV vēstnieces Latvijā vietnieks Pols Politiss (*Paul Poletes*) un vairāki vēstniecības darbinieki saulaino vasaru izmantoja, ar divriteņiem apceļojot Latviju – no Kurzemes jūras krasta līdz Baltkrievijas robežai.

Latvijas 11 skolēni no 9. jūlija līdz 4. augustam piedalījās vasaras nometnē ASV "Liderības Akadēmijā", jo bija ieguvuši *Baltic-American Freedom Foundation (BAFF)* stipendiju. Viņi attīstīja savas līdera spējas, interesi par uzņēmējdarbību, jo bija iespēja apmeklēt vietējos uzņēmumus, uzlaboja angļu valodas zināšanas, iepazīnās ar ASV kultūru un tradīcijām.

Burtnieku novada Matīšu estrādē 11. augustā notiks XXVI Dziesmu svētku atskaņas koncerts "Vizmo dziesmas Matīšos" un Vispasaules Vizmu 25. salidojums. Piedalīsies Dobeles sieviešu koris "Vizma" (dirigente Vizma Zandersone), Kanadas un Amerikas latviešu kopā dirigente Vizma Makšiņa, Valmieras vīru koris "Imanta", Jelgavas vīru koris "Ozols", aktrise Vizma Kalme un citi. "Latvijas Simtgades Zaļumballe" kopā ar grupu "Vēja mūzikanti".

Latvijā Sabiedrības integrācijas fonds apstiprināja 11 projektu programmā "Atbalsts diasporas un Latvijas bērnu kopējām nometnēm". Vasaras nometnes notika visos Latvijas reģionos: Vidzemē – 4, Rīgā – 2, Kurzēmē – 3, Zemgalē un Latgalē pa vienai. Rankas pamatskolā no 29. jūlija līdz 5. augustam notika biedrības "Dēms" rīkotā nometne "Sēd uz sliekšņa pasaciņa", kur radoši atpūtās 15 diasporas bērni no Austrālijas, Norvēģijas, Lielbritānijas, Īrijas, Čehijas, Igaunijas un 15 vietējie bērni.

Beverīnas novadā 10. un 11. augustā – Ķēniņa Tāivalža svētki "Trikātai 810". Pēc dažādām aktivitātēm un spēka skrējiena "Tāivalža taka" 11. augustā plkst. 19 Trikātas pilskalna estrādē notiks koncerts ar vīru kopas "Vilki", rokgrupas "Līvi" piedalīšanos, bet pēc tam grupa "Zelli" izlūstinās "Simtgades zaļumballe".

Jelgavā 11. augustā plkst. 11 Herdera laukumā notiks Latvijas Simtgadei veltīts 1. Zemgales kultūras vēstnieku festivāls. Tie ir 17 dažādu jomu kultūras darbinieki. Būs iespēja noklausīties dažādu tautu māksliniecisko kopu koncertu, noskatīties teātra izrādi un iesaistīties amatnieku radošajās darbnīcās.

Valmieras teātris no 17. līdz 26. augustam viesosies Rīgas Dailes teātrī, piedāvājot četrus stāstus par cilvēku savstarpējām attiecībām un mīlestības dažādo dabu – "Kaķis uz nokaitēta skārda jumta", "Augusta vaļi", "104 lappuses par mīlestību" un "Mīlestības testaments". Ieejas kartes visās "Bīlešu paradīzē" kasēs.

Ventspilī no 3. līdz 5. augustam noritēja Starptautiskais ziedu festivāls "Latvija – zeme, kas zied!", kas bija iekļauts Pilsētas svētku programmā. Valsts Simtgadē ziedošās Latvijas motīvu paklājos "ieauda" 28 floru komandas no piecām valstīm. Profesionālā žūrija par labākajām atzina Sanktpēterburgas un Itālijas komandas, bet Skatītāju simpatiju balvu ieguva Vecumnieku ziedu paklājs "Latvijai mūžam ziedu vainagā būt!" un jauniešu grupā – Vecumnieku junioru komanda "Katrs zieds Latvijas rota".

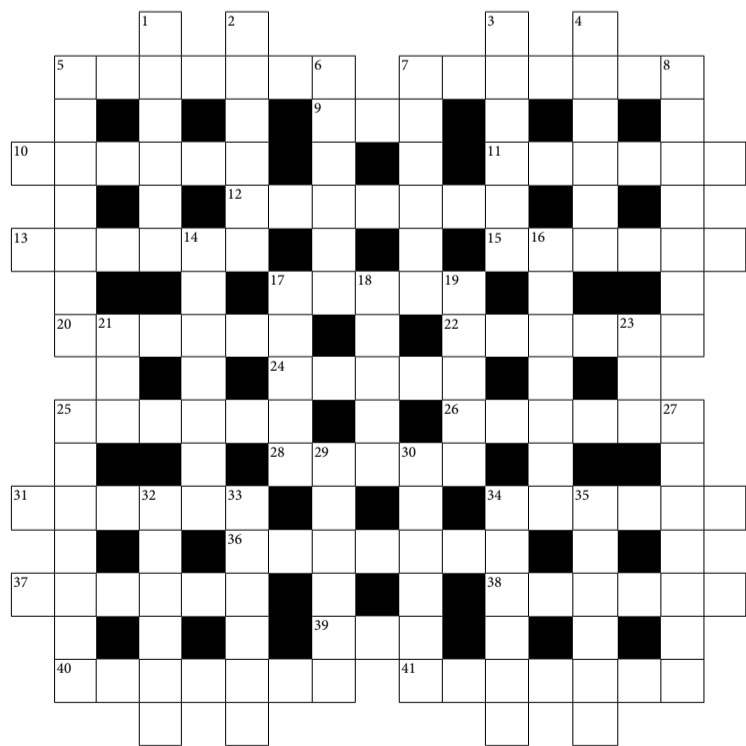
J. Ziemeļnieka Strenču Tautas teātrim – 70! Jubileju svinēja 3. un 4. augustā "Teātris kā dzīve, dzīve kā teātris", ar pirmizrādi Ed. Čāliša "Laikmeta varoņi". Teātris godā izcilā novadnieka dzejnieks Jāņa Ziemeļnieka (1897-1930) piemiņu. Ciemos bija atbraucis Siguldas Tautas teātris ar L. Stumbres "Burvīgie blēži", Gulbenes Tautas teātris ar R. Šeridana "Atjautīgā aukle", Dikļu KTIC amatierteātris ar Danskovītes "Ontons i Anne" un vairāki citi.

Valmierā no 4. līdz 6. augustam noritēja II Vasaras teātra festivāls, kas lielākoties bija veltīts bērniem, jauniešiem un ģimenēm. Pirmizrādi piedzīvoja septiņi iestudējumi dažādās vietās pilsētvidē – pagalmos, baseinā, pazemes iestostātvietā, mežā, mēbeļu veikalā un citviet. Bija arī brīvdabas kino vakari, pagalmu spēles, gastronomiskie piedzīvojumi un diskusijas.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 5. Franču rakstnieks (1799-1850). 7. G. Flobēra romāns. 9. Veidot kamolu. 10. Mali galvaspilsēta. 11. Karpu dzimtas zivs. 12. Panātru dzimtas augs. 13. Sīks rūpniecības, amatniecības uzņēmums. 15. Parādes. 17. Beļģu vijolnieks, komponists (1802 – 1870). 20. Vērtspapīrs. 22. Daudzskaldnis. 24. Apgaismošanas ierīce. 25.

Satīts dzijas, diegu veidojums. 26. Četrinde. 28. Stiprs alkoholisks dzēriens. 31. Sievietes vārds (*jūl.*). 34. Grišļu dzimtas augs. 36. Tēls J. Raiņa lugā "Uguns un nakts". 37. Rīgas Kinostudijas mākslas filma. 38. Piecīrinde. 39. Novada centrs Latvijā. 40. Ārējā kārta. 41. Lapseņu dzimtas kukaiņi.

Stateniski 1. Dienvidamerikas lamu ģints mājdzīvnieki. 2. Paci-

lātība. 3. Tārņveidīgo kārtas putni. 4. Apdzīvota vieta Limbažu novadā. 5. Skaļi pausta lielība. 6. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā. 7. Auklas, virves (sar. val.). 8. Vēsturisks novads Īrijas salas ziemeļos. 14. Sena franču zelta monēta. 16. Krokodilu ģints dzīvnieki. 17. Kapoku dzimtas koks. 18. Neliels ūdenskritums. 19. Balto mālu šķirne. 21. Pāpāgaiļu dzimtas putns. 23. Mainīt. 25. Grieķu izcelsmes amerikāņu dziedātāja (1923 – 1977). 27. Krimas kalnu virsotne. 29. Resnas nūjas. 30. Bērnu rotaļa. 32. Spēļu kāršu suga. 33. Elements daiļslidošanā. 34. Turku kareivji. 35. Dažu ieroču spali.

Krustvārdu mīklas

(Nr. 28) atrisinājums

Līmeniski. 4. Rilke. 5. Baraka. 7. Liekna. 10. "Honda". 11. Gavote. 12. Vistra. 13. Narcise. 16. Mūsone. 19. Indija. 22. Klukste. 23. Batika. 24. Bungas. 25. Plauksts. 26. Dainas. 28. Kūrmis. 30. Klasika. 35. Ābrams. 37. Bibao. 38. Tanka. 39. Ananke. 40. Cītara. 41. Rutki.

Stateniski. 1. Traheja. 2. Klans. 3. Pelavas. 5. Bagijs. 6. Rāva. 8. Kito. 9. Apaui. 14. Raudava. 15. Insekti. 17. Užava. 18. Nakra. 20. Nauru. 21. Juaņi. 27. "Iliāda". 29. Madona. 31. Listers. 32. Kabacis. 33. Uрга. 34. Abra. 36. Anita.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Latvijas U-18 basketbolistiem – sudraba medaļas!

Latvijas U-18 puīšu basketbola izlase sekmīgi aizvadīja Eiropas meistarsacīkstes, kas risinājās Latvijas pilsētās. Viņi centās ierakstīt jaunu lappusi jauniešu basketbola vēsturē, un tas arī izdevās. Tas ir visu laiku junioru labākais sasniegums Eiropas meistarsacīkstēs. Turnīru mūsu puīši iesāka ar zaudējumu chorvātiem – 73:77, bet pēc tam sekoja uzvaras: pret Grieķiju – 74:67, Itāliju – 90:68,

Eiropas meistarsacīkstēs lielu ievēribu ieguva Artūrs Žagars, ierindojoties starp rezultatīvākajiem spēlētājiem

Turciju – 62:61. Pret turkiem mūsu basketbolisti bija ieguvuši 21 punkta pārsvaru, bet spēles gaitā to zaudēja un beigās uz tablo viņiem bija tikai viens punkts vairāk nekā pretiniekiem. Uzvaras grozu iemeta komandas līderis Artūrs Žagars, kurš 29 sekundes pirms beigām trāpīja vienu no

diviem soda metieniem.

Sekoja uzvarai pret Lielbritānijas komandu – 76:51, ar to nodrošinot vietu ne tikai turnīra četrus labāko komandu vidū, bet arī iegūstot ceļazīmi uz nākamā gada Pasaules kausa izcīņu U-19 vecuma spēlētājiem.

(Turpinājums 20. lpp.)

Tūlīt bumba iekritīs angļu grozā // FOTO: FIBA

No "Latviešu Nacionālisti" programmas Latvija – latviešu valsts!

- o 110. pantam (laulība starp vīrieti un sievieti) LR Satversmē jābūt negrozāmam
- o Bērnu pabalsts – 110 EUR par katru bērnu
- o 2 reizes zemākas medikamentu cenas
- o Minimālā pensija – 400 eiro, kas nav apliekama ar nodokļiem

"Latviešu Nacionālisti", gatavojoties 13. Saeimas vēlēšanām
Profesors, ārsts Andris Rubins, arubins@apollo.lv
Profesors, diriģents Edgars Račevskis
Atbalstiet mūs, un mēs to panāksim!

Ziedot var:

Politisko partiju apvienība "Latviešu Nacionālisti"
reģ. nr. 400082278800; Pērses iela 14-2, Rīga, LV-1011
SEB Banka, LV97UNLA0055000761161, UNLALV2X

www.latviesu-nacionalisti.lv

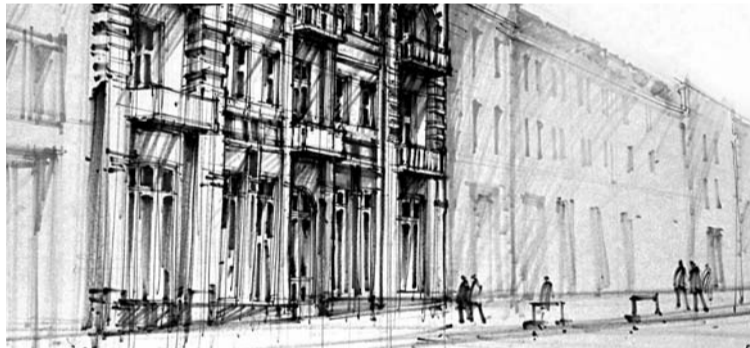
Interneta grāmatnīca

grāmata **24**.lv
www.gramata24.lv

pieāvā iegādāties Latvijā izdotās grāmatas par izdevīgām cenām.

**NOPĒRC LĒTI,
ŠANĒM ĒRTI!**

JAUNLAUCIŅI

ASV – Ivars A. Petrovskis
504 Grand Avenue N. E.
Grand Rapids, MI 49503
Tel.: (616) 975-2705
zipetro@att.net

LV – Arnis Zvaigzne
Duntes 28-192,
Rīga, LV-1005
Tel.: (371) 291-15477
arniszv@gmail.com

ASV – Sigurds Strautmanis
4906 S 19th St,
Milwaukee, Wisconsin
Unit J, 53221
Tel.: (414) 616-1657

Zvērināts advokāts
Andris Kluss
Tel.: (371) 291-52494
andris.kluss@advokataprakse.lv

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU

- PIRKŠANA • PĀRDOŠANA • APSAIMNIEKOŠANA
- ATGŪŠANA • VĒRTĒŠANA VISĀ LATVIJĀ

MANTOJUMA

- DOKUMENTU KĀRTOŠANA

MEŽA ĪPAŠUMA

- VĒRTĒŠANA • IZSTRĀDE • PĀRDOŠANA

- BEZMAKSAS KONSULTĀCIJA
- MEŽA APSAIMNIEKOŠANĀ

ZVĒRINĀTA ADVOKĀTA PAKALPOJUMI

Piedāvājam iegādāties 7 ha lielu zemes īpašumu Latvijā Allažu muižas apvidū, tuvu baznīcai, dižozolam un avotiem ļoti gleznainā vietā 10 minūšu braucienā no Siguldas centra, 30 minūtes līdz Rīgai. Šai īpašumā ir 2 dzīvojamās mājas ar visam ērtībām, senām mēbelēm, kamīniem un virtuves iekārtām, ar baseinu, džakuzi un saunu. Viena māja ir 138 m², otra māja ir 134 m² lielas. Apkārt mājai ir akmens dārzs un lielas gleznainas pļavas un ābeles. Cena 245.000.00 euro. Ja jums ir interese iegādāties šo īpašumu, lūdzu rakstiet uz e pastu lektore@inbox.lv, un varat arī zvanīt vai sūtīt izsiņu uz tel.703 582 1192 – Irēnai W.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

Kad skaisti sapņi atkārtojas

(Turpināts no 9. lpp.)

Gandrīz visiem kārojas svaigu dārzenu salātu vai augļu. Veikala ārpusē tirgo zemenes un dārza zīlenes no Polijas, ko arī nopērkam. Tik saldu un aromātisku zemeņu garšu Amerikā nevar nopirkt.

Soreiz velosipēdu vagonā bez mums ir vēl ģimene ar trim riteņiem. Draudzīgi palīdzam cits citam sacelt riteņus vilcienā un tos sakārtot pēc iespējas kompaktāk. Pēc apmēram pusotras stundas esam klāt Pļaviņās. Vispirms meklējam veikalu. Šeit vēl uzkrītošāk – daudzi nāk ārā ar pudeli. Drūmi novērot pāri, kas piebrauc, pasēž automašīnā, līdz iztukšo palielu alus pudeli. Dažas minūtes vēlāk virietis ļoti sarakušām acīm, sieviete basām kājām iznes maisus ar klunkstošām pudelēm, ko saliek aizmugures sēdekli. Ja godīgi, arī mūsu iepirkumu maisos ir alus kopā ar saldējumu, maizi un sieru. Pa gabalu redzam Daugavu. Pirms došanās uz naktsmājām, veikli piebraucam paskatīties.

Kad sākām plānot ceļojumu, bijām cerējuši atrast viesu namu Rīgas virzienā, kas no Rāznas ezera būtu sasniedzams, braucot ar riteņiem. Tas nesanāca, jo, pirmkārt, tai posmā ir ļoti maz viesu namu un nebija brīvu vietu vajadzīgajos vakaros. Otrkārt, krietni pārrēķinājāmies, cik tālu varam nobraukt pa grants ceļiem. Tomēr variants ar pārbraucienu vilcienā no Rēzeknes līdz Pļaviņām bija labs risinājums. Sarunātais viesu nams *Naktsvijolēs* ir Jaunkalsnavā, uz kuŗu var braukt pa asfaltu, proti, lielo Rīgas – Daugavpils šoseju un ceļu uz Madonu. Kaut asfalts liekas pievilcīgs, lielā satiksmē uz šiem ceļiem ir atbaidošs. Jāatzīst, ka uzmanība pret velosipēdistiem arvien uzlabojas, bet, kad vienlaikus abos virzienos brauc smagās kravas mašīnas, ir neērti. Tādā saspriņdzinājuma brīdī Jānis īpaši strauji bremzē to nolaižas

no sava divriteņa. Pirmajā brīdī visiem neomulīgi, bet pavisam drīz Jānis ir jau kājās un gatavs braukt tālāk. Par laimi, nav tālu jābrauc un jau parādās norāde uz *Naktsvijolēm*. Piebraukšana pa skaistu koku aleju. Iebraucam pagalmā starp vairākām ēkām. Vienai pie durvīm parādās saimniece, kas aicina iekšā. Telpas gaišas, modernas, piemērotas lielākām viesībām. Kad mums ierāda

numuriņus, apstiprinām, ka bijām arī sarunājuši pirti šim vakaram. Kamēr pirts sasilst, paēdam uz otrā stāva balkona, no kuŗa ir skats uz diķi un plašu mauriņu. Pirts laikam ir elektriska, bet tāda, uz kuŗas akmeņiem var mest garu. Blakus ir ģērbšanās telpa, baseins un tualete. Skraidām no pirts uz baseinu vairākas braukšanas pirti jūtami pasakaini.

Saimniece vēl pajautā, cikos vēlamies ēst brokastis, ko šeit bija iespējams sarunāt. Tad viņa paskaidro, ka nākamajā vakarā mums būšot naktsmājas netālā Aiviekstē, jo *Naktsvijolēs* lielai skaļai kompanijai paredzēts sarīkojums. Nobrīnāmies, ka atkal rezervācija laikam nenozīmē to pašu, kā

esam raduši. Tomēr saprotam, ka ja būs skaļa ballīte, nebūsim laimīgi, un nav ko daudz iebilst.

Piektdien no rīta Anita ar Robertu atvadās, jo brauks atpakaļ un Rīgu atdot velosipēdus. Sestdien jāpaspēj uz radu salidojumu Dzērbenē. Jānis lemj, ka jāatpūtinā kritienā sagrūstā roka. Mēs ar Mārtiņu un Ilzi tomēr gribam papētīt apkārtni. Izmeklējam ceļu *Sauleskalna* virzienā ar cilpu

cauri Mārcienai. Apmēram pusceļā tumšie mākoņi pamalē jau ir savilkušies virs galvas, sāk līt un ducina pērkonis. Meklējam glābiņu zem autobusu pieturas nojumes. Ja pirmajā brīdī likās, ka negaiss pāries, debess kļuva arvien draudošāka, zibens spēra un pērkonis rūcieni vēlās gandrīz vai pusi minūtes. *Pērkonītis ducināja visu garu vasariņu...* Ar laiku lietus pāriet, bet iecerētā braukšanas virzienā vēl ir tumšs. Kartē sameklējam likumotu ceļu atpakaļ, kur vairākās vietās iespējams ceļu saīsināt un ātrāk tikt atpakaļ, ja sāk atkal gāzt. Soreiz ceļš ved caur medaini saldi smaržīgiem posmiem. Vai nu ceļmalās aug puķes, kas citur nav bijušas, vai nesenais lietus izceļ puķu aro-

mātu. *Naktsvijolēs* savācam somas, Jāni un atvadāmies no saimnieces.

Jaunās, neparedzētās naktsmājas izrādās Aiviekstes HES teritorijas naktsmītnēs. Ierodamies tieši laikā, jo atkal sāk stipri līt. Inguna mūs jau gaida, iedod ārdurvju atslēgu un ierāda istabas. Cik varam noprast, ēkā ir semināru telpas un iespēja izguldināt viesus, dalībniekus. Viss ļoti moderns, labā kārtībā, ar mazām ērtībām, kas reti sastopamas Latvijā, piemēram, sietiem logos. Mūsu rīcībā ir ērta virtuve. Kad ierodamies, kopējā saviesīgā telpā, kur ir divāni, klubkrēslī un televizors, nelielai vīriešu kompanijai tuvojas beigām kaut kādas viesības, jo uz galda redzams ēdiens un padzērieni. Kad viņi aiziet, Inguna nokopj traukus, aicina iziet pastaigāt pa teritoriju, ja vēlamies, un atvadās. Ēkā paliekam mēs četri un vēl viens vīrietis, kas par mums neliekas zinīs, un mēs viņu arī neuzrunājam. Mazliet divāni, bet nav par ko sūdzēties, un pieņemam aicinājumu iet pastaigāt. Noejam gaŗam galvenai dzinēju ēkai, kuŗā var paskatīties pa logiem. Pārējam dambim, kam blakus iekārtotas zivju trepes. Aiviekstes otrā krastā ir atkal lauki. Tur atbraukšā automašīnā sieviete sagaida vīru ar meitu, kas pārgājuši dambim uz netālo veikalu. Acīmredzot tā ir ātrāk nekā apbraukt lielāku likumu līdz tiltam, pa kuŗu varētu šķērsot upi un ar mašīnu piebraukt pie paša veikala. Pēc laiciņa paši arī aizejam uz veikalu un nopērkam sastāvdaļas „īstām” vakariņām – štovētus kāpostus, pa šķēleli kūpinātas cūkgaļas filejas, ko varam uz plīts sasildīt, un svaigu papriku – un, piesēdušies pie galda, iebaudīt. Vakara beigās pavadām, slaisoties divānos un skatoties televīziju, ko līdz šim nav sanācis darīt. Jāatzīst, ka pat ja mājās reti skatāmies televīziju, skatīties lat-

viešu valodā, ir ļoti interesanti.

No rīta bez īpašas steigas sapaļojamies, paēdam, sagaidām Ingunu, lai atdotu atslēgas, un braucam uz Pļaviņām un no turienes ar vilcieni uz Rīgu. Ilze kartē atradusi, ka teju visu ceļu līdz Pļaviņām ir mazs, neuzlabots ceļš, kas ved paralēli lielajām šosejām. Saprotams, pa to arī braucam, jo nebūs jāsaspringst automašīnu dēļ, tas droši vien būs vieglāk izbraucams un skaistāks. Tā arī ir. Braucam pa Aiviekstes krastu līdz Daugavai un tad samērā drīz tiekam uz veloceļu, kas izbūvēts Daugavas krastā uz abām pusēm no Pļaviņām. Mazliet muļķīga sajūta, ka to visu neizpētījām vakarā, kad braucām uz *Naktsvijolēm*. Apstājamies un skatāmies uz Latvijas dižāko upi Daugavu. Salīdzinām ar mūsu dzīvesvietas tuvumā esošo Hūdzonas upi. Abas platas, ļaužu izklaidei izbaudāmas, iespaidīgas, sava stātusa cienīgas. Ap pusdienlaiku esam jau vilcienā atceļā uz Rīgu. Brauciena laikā citās stacijās sakāpj vēl kādi četri velosipēdisti, kas laikam baudījuši sestdienu laukos. Nonākuši Rīgā, atkal izlikumojam Centrāl-tirgus rajonu, kas sestdienas pēcpusdienā ir it sevišķi pilns. Nokļūstam Gandrā, visu atdozam un esam gatavi šķīrties.

Sirds ir laimes un pateicības pilna par mīļiem draugiem, ar kuŗiem var kopā piedzīvot pasakainu ceļojumu ar interesantiem, negaidītiem un skaistiem piedzīvojumiem. Sirds ir laimes un pateicības pilna, ka man dāvāta iespēja otrreiz mūžā izsapņot divus labos sapņus. Tie ir sapņi, kas manī apstiprina apziņu, ka piederu tautai ar neizsmeļamas bagātības pilnām tradīcijām, kas dod stingru pamatu sava “es” apzināšanai un ka manai tautai ir sava, skaista jo skaista zeme, kuŗā dzīvot un veidot savu nākotni.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas dr. zāle (58 Irving St, Brookline MA).

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpas (531 North 7th St).

11. augustā paredzētā sanāksme – pensionāru *pikniks* pie *Maijas* un *Modra Medņa* notikis!

GAREZERS (MI)

Latviešu Centrs (57732 Lone Tree Rd, Three Rivers, MI 49093).

3x3 nometne!

11.augustā 16:30 – 17:15 pie Sēnitēm dalībnieku darbu izstāde. 17:30 – 18:30 vakariņas ēdamzālē.

19:00 Vēja kalnā karoga nolaišana.

19:15 Kronvalda zālē noslē-

guma programma un saviesīgs vakars.

INDIANAPOLE (IN)

Latviešu Sabiedriskais Centrs (1008 W 64th St, Indianapolis IN 46260).

KLĪVLANDE (OH)

Klīvlandes Latviešu apvienotās draudzes nams (1385 Andrews Ave, Lakewood OH 44107).

6.oktobrī notiks **13. Saeimas vēlēšanas!**

NŪDŽERSIJA (NJ)

Nūdžersijas Latviešu biedrības īpašums "Priedaine" (1017 State Route 33, Freehold NJ 07728).

6.oktobrī 7:00 – 20:00 notiks **13. Saeimas vēlēšanas!**

ŅUJORKA (NY)

Ņujorkas draudzes telpas (254 Valentine Ave, Yonkers NY 10705).

Latvijas Republikas pastāvīgā pārstāvniecība ANO (333 East 50th St, NY 10022).

6.oktobrī 7:00 – 20:00 notiks **13. Saeimas vēlēšanas!**

Sasauksimies Simtgadē ar Maiju Kovaļevsku!

(*Kaye Playhouse* 68th St, starp *Park* un *Lexington* Avēnijām).

7.oktobrī 16:00 mūsu šarman-tā un pasauleslavenā operdziedātāja **Maija** koncertēs kopā ar izcilo pianisti **Dzintru Erlīhu**.

Piedāvājam iegādāties ieejas karti līdz 27.augustam. Atlikušās biļetes tiks atdotas atpakaļ kasē un tiks pārdotas ar pievienotām apkalpes maksām.

Vēl ir izvēle: VIP \$150, Patronu \$100, \$60, \$35, \$20.

Lūdzu, atsūtiet savu e-pasta adresi, pilnu vārdu un tālr.# uz: aijap@yahoo.com. Visi maksājumi jākārto ar LNOG. Pēc maksas saņemsiem elektronisku ieejas karti vai pieprasiet piekases *Will Call*. **Aija Pelše**, 1-516-319-9491.

Čeki rakstāmi uz *Latvian National Opera Guild* vārda un nosūtāmi:

LNOG c/o A.Padegs, 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY 12603.

18.-21.oktobrī *Scandinavia House* (58 Park Ave, New York City) notiks **Baltijas Valstu filmu festivāls**. Info: [\[ticfilmfestival.com\]\(http://ticfilmfestival.com\)](http://www.bal-</p>
</div>
<div data-bbox=)

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125).

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St.Petersburg FL 33713).

4.septembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

2.oktobrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdien 19:30 Centrā. Info: 514-992-9700. www.tervete.org

18.augustā 11:00 Kapu svētki Avoka kapsētā.

13:00 Pikniks. *Labour Day wkd* nogale veciem un jauniem tērvētiešiem.

7.oktobrī 11:00 Pļaujas svētku Dievk.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• Bostonas latv. ev. lut.

Trimdas dr: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com,

tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917.

E-pasts: igorssafins@gmail.com. Runas stundas trešdienās 10:00 - 15:00, piektdienās 16:00 - 18:00. Vasarā Bostonā Dievk.

notiek 10:00. Piesaulē 11:00.

12.augustā 11:00 Kapu svētki Ģetzemanes kapsētā. Vasaras periodā māc. Igora Safina runas stundas nenotiek, bet Bībeles stundas turpināsies visu vasaru.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Cīānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze-255043897965234. Dievk.

notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega

(*Turpināts 19. lpp.*)

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.:** (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.:** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no **10:00-14:00.** E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). **Dievk. notiek 11:00.** Māc. Mārtiņš Rubenis. **26. augustā** laju vadīts Dievk.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 10:00. 12. augustā** Dievk. **19. augustā** 11:00 Kapu svētki *Glenwood* kapsētā un 12:00 *Montrose* kapsētā. **26. augustā** Dievk. ar Sv.vak. Seko pusgada informācijas sapulce un *Pikniks*.

• **Grand Rapidu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp St. NE, Grand Rapids MI 49505).

Tālr.: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996).

Māc. A. Graham. **Dievk. notiek 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. Dievk. video var skatīt: <https://tinyurl.com> **12. augustā** Dievk. ar dievg. **19. augustā** 10:00 Kapu svētki *Riverside* kapsētā. **26. augustā** Dievk. **2. septembrī** Kalamazoo **Dievk. nenotiks.** 10:30 Gažezerā Dievk. **9. septembrī** Dievk. ar dievg.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galina, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1. un 4. svētdienā 10:00.** 2. svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **25. augustā** 10:00 Mančesteras Austrumu kapsētā Kapu svētku Dievk. Māc. Igors Safins. Lietus gadījumā Dievk. notiks draudzes baznīcā.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Māc. Zvirgzds. tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Valdes sēdes notiek ceturtdienās 19:30. **9. septembrī** 15:00 Vasaras Dievk. pilsētā. Vik. Zvirgzds. **23. septembrī** 14:00 Dievk. Draudzes pr. Jānis Mateus.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvian-lutheranchurch@gmail.com. **Dievk. notiek 13:30. 19. augustā** Dievk. ar dievg. **9. septembrī** Dievk. ar dievg. **23. septembrī** Dievk.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:**

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY). Māc. Saivars. *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). Māc. Saivars.

Salas bazn. (4 Riga Ln, Melville NY). Māc. Saliņš.

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ). Māc. Saivars.

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003). Māc. Saliņš.

Springfield, Holy Cross bazn. Māc. Saivars.

Katskiļu nometne (231 Greenhill Rd, Elka Park, NY).

26. augustā 10:30 Salas bazn. Dievk.

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618). **Dievk. notiek 14:00.** Diakone Linda Sniedze-Taggart. **19. augustā** Dievk.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnis@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san_rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Draudzes pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org

• **Skenkediņas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **16. septembrī** 14:00 Dievk.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** *Dievk. notiek 14:00 Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707), kā arī Biedrības namā, plkst. 14:00. **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Draudzes pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. Baznīcā Dievk. kalpojumi tiks noturēti vienīgi Lie-lajā Piektdienā un Ziemsvētkos. **12. augustā** Bībeles stunda. **19. augustā** Dievk. **26. augustā** Bībeles stunda. **2. septembrī** Bībeles stunda. **9. septembrī** Bībeles stunda. **16. septembrī** Dievk.

• **Tērvete – Trīsvienības draudze:** Dievk. notiek Centrā, tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. **Dievk. notiek 15:00.** Vik. Zvirgzds. Valdes sēdes notiek 19:30 ceturtdienās. **9. septembrī** Vasaras Dievk. pilsētā. **23. septembrī** 14:00 Dievk. Māc. Jānis Mateus.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohns-latvian.ca. Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.:

647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Draudzes pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk. notiek 10:00.** Kafijas galds. **12. augustā** Kapu svētku Dievk. *Rock Creek* kapsētā. Dievk. Rokvillē **nenotiek. 19. augustā** Sv.vak. Dievk. **26. augustā** Sv.vak. Dievk. No **31. augusta** līdz **2. septembrim** Latviešu Skolas nometne. **2. septembrī** Svētbrīdis Rokvillē. Dievk. Latviešu Skolas nometne *Mar-Lu-Ridge*.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. Māc. Igors Safins. **11. augustā** 11:00 Kapu svētku Dievk. ar dievg. Sekos azāids.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējām avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizgājis
mūsu tēvs un vectēvs

ĒRIKS LEJASBUNDE

Dzimis 1918. gada 13. oktobrī Limbažos,
miris 2018. gada 26. jūlijā Kanadā

Miļā piemiņā paturēs
MEITA ZANE AR VALDEMĀRU KANADĀ
MAZBĒRNI EDUARDS, RICHARDS, MARKS
DĒLS PĒTERIS AR SILVIJU ASV
MAZBĒRNI SANDRA, AMANDA

Mūžībā aizgājis mūsu draugs

INDRIS EIDEMANIS

Dzimis 1937. gada 9. februārī Liepājā, Latvijā,
miris 2018. gada 9. jūlijā Klīvlāndē

Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.

Viņu miļā piemiņā paturēs
VITAUTS, MĀRA, RAIMONDS UN LAURA, KĀRLIS BELDAVI

Ar skumjām paziņojam, ka Mūžībā devies
Ventonia fil! KONRĀDS LUBAVS 1958 I

Dzimis 1931. gada 11. novembrī Cēsīs,
Mūžībā aizsaukts 2018. gada 16. jūlijā Kalamazū, ASV

Skumstam kopā ar Konrāda tuviniekiem un Ventonia saimi
Sīt tibi terra levis
VENTONIA PREZIDIJS UN F!B! VALDE

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Latvijas U-18 izlases basketbolisti piekto reizi spēlēja Eiropas meistarsacīkšu pusfinālā, bet pirmo reizi sasniedza finālu. Viņi līdz ar to atkārtotā Latvijas U-20 izlases 2013. gadā sasniegto panākumu, kad arī tika finālā. Pusfinālā spēlēja mūsu basketbolisti ar izcilu komandas līderi Artūra Žagara sniegumu pārspēja Krievijas vienaudžus – 91:80 (22:28, 20:15, 23:18, 26:19). Žagars guva 35 punktus.

Finālā Latvijas U-18 izlase spēlēja ar Serbijas izlasi. Latvijas basketbolistiem jau spēles sākumā Serbijas garie spēlētāji sagādāja lielas problēmas, un pirmajā puslaikā serbi pat panāca 18 punktu pārsvaru. Pēc tam otrā puslaika sākumā Latvija pietuvojās līdz piecu punktu deficītam, tomēr pēc tam serbi atkal atrāvās. Pēdējā ceturtdaļā latvieši turpināja cīņu un atkal atjaunoja intrigu spēlē, bet veiksmes trūkums aizsardzībā neļāva apturēt Pečarski un Petruševu. Latvijas izlasē rezultatīvākais 26 punktiem atkal bija Artūrs Žagars, kuram arī 11 rezultatīvas piespēles. Valters Vēveris iemeta 20 punktus, bet Artūra Kuruca kontā 14 punkti. Serbijai Marko Pečarskis guva 34 punktus, bet 29 punkti Filipa Petruševa kontā.

Mūsu basketbolisti priecājas par uzvaru

Latvijas komandas galvenais treneris Artūrs Visockis-Rubenis: „Centāties šai spēlei gatavoties tāpat kā pārējām. Mēģinājam ignorēt tās izziņas, kurās rakstīja, ka mēs jau daudz esam sasnieguši. Gribējām paskatīties, cik daudz no tā citrona varam izspiest sulu. Gatavojamies fiziskam pārspēkam, bet isti nesaņemam, cik tas būs nopietns. No laukuma aizgājām kā uzvarētāji. Šobrīd jūtamies lieliski un pilnībā izbaudījām sudraba medaļas.“

Latvijas U-18 basketbola izlases līderis Artūrs Žagars kā vienīgais no Latvijas valstsvienības tika iekļauts Eiropas čempionāta simboliskajā izlasē.

Latvijas U-18 izlases basketbolistes Itālijas pilsētā Udinē ar zaudējumu pret Vācijas vienaudžiem sāka dalību Eiropas meistarsacīkstēs – 62:66 (15:13, 17:18, 15:14, 15:21). Spēles vadība tika zaudēta pašas spēles beigās. Vēlāk mūsu sportistes pārspēja Slovēnijas (74:41) un apakšgrupas beidzamajā spēlē ar 71:59 – Ungārijas vienaudzes. Turpinājumā Latvijas jaunās basketbolistes astotdaļfinālā spēlēs ar

Chorvatijas, Beļģijas vai Itālijas vienību.

Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā

Berlinē risinās Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā. Latviju šajās sacensībās pārstāv 17 sportisti. **Maksims Sinčukovs** 400 metru barjerskrējiņā pārvarēja priekšsacīkstes un kvalificējās pusfinālam. Sinčukovs startēja pirmajā skrējiņā no astotā celiņa, un viņš barjeroto distanci veica 50,39 sekundēs, kas ļāva finišēt pirmajā vietā. Viņš aiz sevis atstāja igauni Jāku Heinrihu Jāgoru, kurš bija par 0,08 sekundēm lēnāks. Sinčukovs sasniedza piekto labāko rezultātu starp visu četru priekšskrējiņu dalībniekiem. Atrākais ar rezultātu 50,10 sekundes bija francūzis Vitors Koroljē. Sinčukovam šis rezultāts ir labākais šajā sezonā.

sprinta stafetē pirmo posmu veica Inga Dambe, kura ieņēma 17. vietu, bet nākamajā posmā Artūrs Pauliņš nokrita uz 19. pozīciju. Trešajā posmā Latviju pārstāvēja Andris Jubelis, pēc kuŗa skrējiņa pozīcija netika nedz samazināta, nedz palielināta.

Latvija saglabāja 19. vietu, taču zviedri pārsvaru pār Latviju palielināja līdz četrām minūtēm un 21 sekunde. Pēdējā posmā Sandra Grosberga spēja Latvijas izlasi pacelt par divām vietām un nodrošināt 17. vietu. Nobeigumā Latvijas orientieristi no uzvarētājas Zviedrijas atpalika sešas minūtes un trīs sekundes.

Plūdmales volejbols

Abi Latvijas plūdmales volejbolā vadošie dueti Jānis Šmēdiņš/Aleksandrs Samoilovs un Mārtiņš Pļaviņš/Edgars Točs Vinē cietā zaudējums Pasaules kausa piecu zvaigžņu posma astotdaļfinālā, izstājoties no tālākās cīņas par medaļām. Viņiem – 9. vieta. Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenoka zaudēja izslēgšanas pirmajā kārtā un turnīrā dalīja 17. vietu. Marta Ozoliņa/Agnese Caica cietā neveiksmi šī turnīra kvalifikācijas pirmajā kārtā un bija spiestas izstāties.

Kas vajadzīgs plūdmales volejbolā?

Volejbolā kopumā trūkst materiāla, ar ko strādāt. Trīs četru gadu laikā mums ir jāatrod kāds divmetrinieks ar augstu lēcieni, citādi plūdmales volejbols pie mums drīz vien pamazām izbeigsies – šādu pesimistisku scenāriju šobrīd Latvijā tik populārā sporta spēlē izņem pie redzējuma treneris Genādijs Samoilovs (*attēlā*).

Viņš norāda uz jaunajām tendencēm plūdmales smiltis, kur arvien vairāk toni nosaka tieši blokētājs, nevis aizsardzības spēlētājs, kā tas bijis līdz šim. „Ja jums gimenē aug slaidis puisis vai meitene, vediet viņu uz plūdmales volejbolu!“ it kā jokojot, bet vienlaikus gana nopietni aicina treneris.

Latvietis pieveic Ironman Triple

Ultratriatlonā pasaules meistarsacīkstēs **Jānis Miezērs** izcīnīja augsto 9. vietu. Viņš Vācijā 43 stundās 16 minūtēs un 47

sekundēs pieveica *triple* distanci: nopeldēja 11,4 kilometrus, ar divriteni nobrauca 540 kilometrus un noskrēja trīs maratonus jeb 126,6 kilometrus. Kopš 2000. gada Anatolija Ļevšas trešās uzvaras trikskrāšajā triatlonā neviens Latvijas pārstāvis nebija veicis šādu distanci.

Dejošana palīdz skriešanai

Izcilā sprintere **Gunta Latiševa-Čudare** šovasar Rēzeknes deju kopā „Dzīga“ piedalījās XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI deju svētkos. Izrādās, Guntai piedalīšanās deju svētkos palīdzējusi iegūt emocijas sezonas turpmākajam treniņu procesam un sacensībām. Pēc svētkiem *Daugavas* stadionā tika kronēta par Latvijas čempioni 400 metru sprintā, kuru viņa veica 53,74 sekundēs. Par valsts čempioni Latiševa-Čudare kronēta 12 reizes, divus titulus izcīnot 400 metros.

„Uzskatu, ka piedalīšanās svētkos palīdzēja. Esmu cilvēks, kuram vajag brīdi, kad jāatiet nost no sporta, jāatslēdzas un jāgūst citāda veida emocijas. Tie bija ļoti grandiozi un ilgi gaidīti svētki. Protams, ka pēc tam biju sagurusi, bet tā bija ielānāta. Pirms un pēc svētkiem bija smagas treniņnometnes. Svētku periods bija kā atslodze galvai un prātam. Bija kolosāli, man ļoti patika. Nemaz nenožēloju un man tas netraucēja,“ sacīja Latiševa-Čudare. „Dejotājiem ar atlaidēm sev ir grūti, jo uz laukuma mēģinājumos jābūt visiem pāriem. Ja kāda pārā nav, tad virsvadītājs to uzreiz redz. Nekādas šmaukšanās nevar būt,“ uzsvēra sportiste. „Ir ļoti daudz sportistu, kuŗi bērnībā ir dejujuši tautas dejās. Tautas dejās tiek labi nostiprināta pēda un izkopta ritma izjūta, kas sprintā ir vajadzīga. Tāpat dejošana vispārēji nostiprina muskulatūru. Domāju, ka dejošana nekādā veidā nekaitē vieglatlētēm.“

Putins apbalvo Hariju Vītoļiņu

Krievijas hokeja izlases treneru korpusā strādājušais latviešu

speciālists Harijs Vītoļiņš ticis apbalvots ar Aleksandra Ņevska ordeni, lēmis Krievijas prezidents Vladimirs Putins. Vītoļiņš no 2014. līdz 2018. gadam bija Krievijas hokeja izlases galvenā trenera Oļega Znaroka asistents.

Šajā periodā Krievijas izlase izcīnīja vienu zeltu, vienu sudraba un divas bronzas medaļas pasaules meistarsacīkstēs. Šogad Vītoļiņš ar Znaroku līdz olimpiskajam zeltam aizveda Olimpiskos sportistus no Krievijas. Vītoļiņam ordenis piešķirts par veiksmīgu sportistu sagatavošanu, kas palīdzējis sasniegt labus rezultātus 2018. gada Pjjončhanas Olimpiskajās spēlēs.

Plūdmales regbijs

Latvijas dāmu izlase plūdmales regbijā Maskavā izcīnīja Eiropas meistarsacīkšu bronzas medaļas, vīriešu izlase ieņēma septīto vietu. Latvijas regbija spēlētājas ar 5:4 uzvarēja Austriju, tad ar 1:9 piekāpās Krievijai, bet ar 12:1 uzvarēja Slovēniju, savā grupā ieņemot otro vietu un tiekot pusfinālā. Turpinājumā viņas ar 3:4 zaudēja Itālijai, bet spēlē par trešo vietu ar 5:4 pārspēja Chorvatijas vienību.

// FOTO: Zigismunds Zālmanis

Krosmintons

Norvēģijā, Šienā, risinājās Eiropas meistarsacīkstes krosmintonā. Agrāk šo sporta veidu dēvēja par spīdmintonu (sporta spēle ar raketu un volānu). Krosmintonā ir raketu sporta veids, kur apvienotas labākās īpašības no tenisa, skvoša un badmintonā. Latvijas pārstāves **Santa Paegle** un **Agate Kristiāna Spāre** izcīnīja katra pa bronzas medaļai.

Futbols

Iepriekšējo divu sezonu Latvijas čempioni Jūrmalas **Spartaka** futbolisti sasniedza UEFA Eiropas līgas kvalifikācijas trešo kārtu, bet **Ventspils** apstājās otrajā kārtā. **Spartaks** kvalifikācijas otrās kārtas atbildes spēlē Itālijas pilsētā Forlī ar rezultātu 3:0 (2:0) pārspēja Sanmarīno spēcīgāko vienību Montedžardīno **La Fiorita**, divu spēļu summā svinot pārliecinošu uzvaru ar 9:0 **Ventspils** pretinieku laukumā cienijami ar 1:2 (0:1) piekāpās slavenajai Francijas komandai Bordo **Girondins**, divu spēļu summā zaudējot ar rezultātu 1:3.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS